

ÅRSREDOVISNING

2022

Patrik Stenvard
Ordförande
Regionstyrelsen
Gävleborg

Vi ser fram emot en ekonomi i balans på sikt

När vi äntligen lämnat den mest intensiva fasen av pandemin bakom oss och blickade fram emot ljusare tider utan restriktioner och sjukdom slog nästa kris ned nästan omedelbart. Rysslands olagliga, oförlätliga och oprovocerade invasion av Ukraina har skakat hela Europa och påverkar oss alla. Region Gävleborg fattade snabbt beslut för att välkomna de ukrainare som flyr till regionen genom att erbjuda dem gratis kollektivtrafik mot uppvisande av ukrainskt pass samt avgiftsfria hälsoundersökningar. Region Gävleborg har även bistått Ukraina med sjukvårdsutrustning.

Kriget har lett till att inflationen ökat i Sverige. Detta påverkar även Region Gävleborg som lämnar ett negativt resultat 2022 på 120 miljoner som en följd av värdeminskning av pensionsfonderna. Att resultatet inte blir sämre är en följd av icke budgeterade extra statsbidrag samt ökade skatteintäkter. Vi går utmanande ekonomiska tider till mötes och budgeterar för ett minusresultat kommande år. Med ett ansvarsfullt och fokuserat arbete ser vi fram emot en ekonomi i balans på sikt.

Sett över vår egen beredskap

Det förändrade säkerhetsläget har lett till att vi under året sett över vår egen beredskap och robusthet i våra avtal. Nu fortsätter arbetet med att säkerställa en motståndskraftig beredskap genom att bland annat ta fram en ny upphandlingsstrategi. Den nya upphandlingsstrategin ska också underlätta för små och lokala företag att lägga anbud. Företag har drabbats hårt, först av pandemins restriktioner och nu högre omkostnader till följd av kriget. Ett gott företagsklimat och en robust organisation är viktiga delar i att stärka den regionala utvecklingen.

Glädjande är att vårdköerna kortats och att Region Gävleborg genom detta erhöll extra statsbidrag. Det ger oss en bra grund att stå på när arbetet med att

erbjuda fler patienter vård i tid intensifieras ytterligare under kommande år. Framtidsbyggets framfart skapar även det framtidstro. 2022 startade bygget i Hudiksvall och 2023 påbörjas arbetet i Gävle för bättre kunna möta både dagens och morgondagens behov. Kulturområdet är också det en källa till glädje. Förra året antogs en ny kulturplan med en riktning för en friare kultur som ger kulturutövarna mer konstnärlig frihet.

Fokus på återhämtning

En satsning på medarbetare och chefer har genomförts med fokus på återhämtning efter pandemins tunga år. Den numera lagstadgade visselblåsarfunktionen startade i juli och vi hoppas att det kommer att bidra till en öppnare organisation där eventuella missförhållanden snabbt kan åtgärdas. 2023 genomförs en lönesatsning för sjuksköterskor som ännu ett steg i att bli en attraktivare arbetsgivare och minska hyrpersonalen som ökat 2022 jämfört med tidigare år.

Vi lämnar ett besvärligt 2022 bakom oss och står nu inför en fortsatt utmanande tid 2023. Region Gävleborg står dock rustad och förberedd inför de utmaningar som komma skall.

”Framtidsbyggets framfart skapar även det framtidstro. 2022 startade bygget i Hudiksvall och i år påbörjas arbetet i Gävle för bättre kunna möta både dagens och morgondagens behov.”

INNEHÅLL

05
Region Gävleborgs uppdrag **5**

06
Året som gått **6**

10
Analys av läget i länet **10**

Arbete och hållbar tillväxt 11
Miljöansvar och hållbar utveckling 12
Kunskap och kultur 13
Välfärd och trygghet 14

15
Region Gävleborg och Agenda 2030 **15**

20
Hållbarhetsstyrning och uppföljning **20**

Om hållbarhetsredovisningen

Hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI standard 2016, tillämpningsnivå core. Hållbarhetsredovisningen omfattar sid 24–44 samt bilagor på sid 82–84 och 100–104.

21

Året i Region Gävleborg 21

En hälso- och sjukvård med patientens behov i fokus	22
Ökad tillgänglighet till kultur	26
Många söker till folkhögskolornas utbildningar	26
Kollektivtrafiken	27
Regional utveckling – för ett öppet, hållbart och nytänkande Gävleborg	28

30

Så arbetar Region Gävleborg med hållbarhet 30

Så arbetar Region Gävleborg med miljömässig hållbarhet	31
Så arbetar Region Gävleborg med social hållbarhet	38
Så arbetar Region Gävleborg med ekonomisk hållbarhet	42

45

Förvaltningsberättelse 45

Översikt över verksamhetens utveckling	45
Den regionala koncernen	46
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	51
Händelser av väsentlig betydelse	54
Styrning och uppföljning av Region Gävleborgs verksamhet	54
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	56
Balanskravsresultat	62
Väsentliga personalförhållanden	62
Förväntad utveckling	65

Resultaträkning 66

Balansräkning 67

Kassaflödesanalys 68

Driftredovisning 69

Investeringsredovisning 71

Noter 74

82

Bilagor 82

Globala målen – för hållbar utveckling	83
Region Gävleborgs intressenter	84
Politiska satsningar och måluppfyllelse	86
GRI Index	111

Region Gävleborgs uppdrag

Region Gävleborg sköter på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund de angelägenheter som anges i bland annat kommunallagen. Region Gävleborg är huvudman för hälso- och sjukvården i Gävleborgs län.

Region Gävleborg leder det regionala utvecklingsarbetet för en

långsiktig och hållbar utveckling i länet inom verksamhetsområden som samhällsplanering, kompetensförsörjning, företagande, besöksnäring, kultur, folkbildning och folkhälsa.

Region Gävleborg ansvarar för all kollektivtrafik i länet och har rollen som regional kollektivtrafikmyndighet.

Året som gått

Här är exempel på några händelser i Region Gävleborg under 2022.

Ombyggnationen av akuten i Hudiksvall påbörjas

I januari påbörjades ombyggnationen av akutmottagningen på Hudiksvalls sjukhus för att skapa större och tryggare lokaler.

Operationsmoduler kommer på plats på Hudiksvalls sjukhus

Specialbeställda operationsmoduler lyfts på plats på Hudiksvalls sjukhus. Modulerna ska säkra operationsverksamheten under den kommande ombyggnationen av centraloperations lokaler.

JANUARI

FEBRUARI

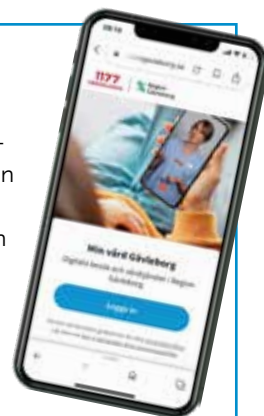
MARS

Upp till 8 000 kronor extra i ny satsning på medarbetarna

I mars beslutade Regionfullmäktige att betala ut upp till 8 000 kronor extra till all personal som arbetat under covid-19-pandemin. Satsningen görs för att visa uppskattning för det genomförda arbetet som varit ansträngande under en väldigt lång tid, och likväl en belöning i förväg för de utmaningar som väntar.

Mottagningar erbjuder nu Min vård Gävleborg

Den nya digitala vårdtjänsten Min vård Gävleborg kan nu användas på över 200 vårdmottagningar i Region Gävleborg. Tjänsten, som bland annat gör det möjligt för invånarna att ha digitala besök med vården, ska göra vården mer tillgänglig för invånarna.

Hälso- och sjukvården åter i normalläge

Region Gävleborg lämnar i mars det stabsläge som hälso- och sjukvården gick in i på grund av covid-19-pandemin i januari.

APRIL

Covid-19 inte längre samhällsfarlig – egenprovtagningen stängs

Från 1 april är covid-19 inte längre klassad som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom i Sverige. Det innebär bland annat att Region Gävleborgs egenprovtagning för invånare vid provtagningsstationer och via apotek stängs.

Utvecklingsprojekt i Gävleborg får mer EU-pengar

12 projekt i Gävleborg får mer pengar från EU. Totalt handlar det om 14,8 miljoner kronor för att stärka regional utveckling.

Gratis hälsoundersökning

Flyktingar från Ukraina erbjuds att göra en gratis hälsoundersökning. Samtidigt stärker Region Gävleborg sin förmåga att hantera konsekvenserna av kriget, med en ökad beredskap för ett förändrat säkerhetsläge.

GÄVLEBORGS LÄN I SIFFROR 2022

	Kvinnor	Män
Befolkningsmängd	142 661	144 770
Förväntad medellivslängd*	83,7	80,0
Andel som uppger bra eller mycket bra hälsa	63,2 %	70,7 %
Andel med eftergymnasial utbildning, 25-64 år**	43,1 %	26,7 %
Arbetslöshet, 18-64 år	7,6 %	7,6 %

* Avser 2021.

** Årsmedelvärde för 2022.

Kulturens effekt på vårt välmående

På Svensk allmänmedicinsk kongress deltog 400 ST-läkare och specialister i allmänmedicin från hela landet och några av föreläsarna var medarbetare från Kultur Gävleborg. Föreläsningen handlade bland annat om kopplingen mellan kultur och hälsa.

REGION GÄVLEBORG I SIFFROR 2022

	2022	2021
Antal besök i primärvården, utom vaccinationer	518 251	531 933
Antal vårdtillfällen slutenvård	38 066	38 099
Antal resor med X-trafiks bussar och tåg*	12 750 615	10 665 776
Antal konstverk i Region Gävleborgs konstsamling	16 825	16 770
Antal månadsavlönade medarbetare i Region Gävleborg, kvinnor	6 122	6 111
Antal månadsavlönade medarbetare i Region Gävleborg, män	1 542	1 535
Antalet elever på Region Gävleborgs folkhögskolor, kvinnor**	561	524
Antalet elever på Region Gävleborgs folkhögskolor, män**	242	276
Årets resultat, mnkr	-120	1 335
Verksamhetens kostnader exkl. avskrivningar, mnkr	-12 261	-12 159

* t o m 31 december 2022.

** Hösttermin, allmän och särskild kurs.

MAJ

Rekord för X-trafiks återkommande prova på-kampanj

Rekordmånga vanebilister ville prova på erbjudandet om att resa fritt med Gävleborgs kollektivtrafik i 21 dagar. 1 915 personer ansökte och 650 erbjöds ett resekort.

968 beställde förmåncykel i Region Gävleborg

Under våren erbjöd Region Gävleborg alla tillsvidareanställda möjligheten att hyra en förmåncykel via bruttolöneavdrag. Av Region Gävleborgs cirka 7 200 tillsvidareanställda valde 968 att beställa en cykel.

JUNI

Bygget av den nya teknikbyggnaden är i gång i Hudiksvall

Den nya teknikbyggnaden och kulvertsystemet är Region Gävleborgs hittills största fastighetsinvestering. Byggnaderna framtidsäkrar den tekniska försörjningen till hela Hudiksvalls sjukhus.

En plats för lek och läkning på Gävle sjukhus

Efter att ha varit stängd för reparation i drygt ett år har nu lekplatsen på Gävle sjukhus öppnat igen. Lekplatsen har även fått en allmän uppräschning med ommålning, ny lekmatte och spel. För barn och familjer som vistas på sjukhuset är lekplatsen en plats för lek och gemenskap men även en källa för att hämta energi.

Visselblåsarfunktion

Från juli i år finns en tjänst för så kallad visselblåsning. Syftet med tjänsten är att Region Gävleborgs anställda och övriga intressenter ska känna sig trygga med att rapportera missförhållanden och andra allvarliga händelser utan rädsla för bestraffningar eller andra negativa konsekvenser.

JULI

Region Gävleborg deltar i Gävle Pride

Efter två års paus arrangerades återigen evenemanget Gävle Pride i fysisk form. Region Gävleborg deltog i paraden under banderollen "Vi gillar olika".

Nytt program för god och jämlik hälsa

Regionfullmäktige beslutade om ett nytt program för att stärka arbetet med god och jämlik hälsa. Programmet syftar till att tydliggöra att alla Region Gävleborgs verksamheter har möjlighet och ansvar att bidra till en god och jämlik hälsa i Gävleborg genom sina respektive ansvarsområden.

AUGUSTI

Första fallet av apkoppor i Gävleborg

Apkoppor har inte funnits i Sverige tidigare, men nu finns sjukdomen här. Ett fall konstaterades i juli i Gävleborg.

18 år och äldre kan boka påfyllnadsdos mot covid-19

De som är 18 år eller äldre ges möjlighet att boka tid för vaccination mot covid-19, den så kallade höstdosen.

SEPTEMBER

Nordiskt pris till Nordic World Heritage VR-Network

Världsarvet hälsingegårdar och Region Gävleborg fick priset The nordic world heritage award för 2022, för innovativt samarbete mellan nordiska världsarv.

Regionfullmäktige antar det nya miljöprogrammet

Miljöprogrammet syftar till att tydliggöra att alla Region Gävleborgs verksamheter ska ta ansvar för att bidra till en miljömässigt hållbar utveckling och vara en föregångare inom den gröna omställningen. Region Gävleborgs verksamheter ska vara klimat- och resurseffektiva, hälsofrämjande och sträva efter giftfrihet.

OKTOBER

Vätgaskonferensen den 9 november

9 november bjöd Region Gävleborg och Sandbacka Science Park in till konferens på temat "Kraftförsörjning av industri och samhälle". Frågor som behandlades under dagen var hur vi kan effektivisera vårt energianvändande, hur vi får fram fossilfri energi tillräckligt snabbt och vad en sund energidebatt egentligen är.

NOVEMBER

Region Gävleborg är bäst på att kapa vårdköer

Region Gävleborg har under 2022 lyckats bäst av landets 21 regioner med att kapa vårdköerna och öka tillgängligheten. Hälso- och sjukvården har gjort viktiga omprioriteringar och förbättringar vilket lett till det goda resultatet. Prestationen ger ett extra statsbidrag på drygt 79 miljoner kronor.

DECEMBER

Analys av läget i länet

Vilka är utmaningarna och möjligheterna för att bygga ett starkt och hållbart Gävleborg? På följande sidor beskrivs de externa faktorer som påverkar förutsättningarna för att nå de politiska målen kopplade till områdena arbete och hållbar tillväxt, miljöansvar och hållbar utveckling, kunskap och kultur och välfärd och trygghet.

Ur askan i elden

Det känns avlägset att det i februari 2022 deklarerades att den värsta faran med covid-19-pandemin var över. En vecka senare hävdades restriktionerna och från och med den 1 april klassades covid-19 inte längre som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom. Ekonomin världen över hade återhämtat sig under slutet av föregående år och i början av 2022. Ljusningen blev dock kortvarig. Ryssland invaderade Ukraina i slutet av februari. Sedan dess pågår ett krig som har inneburit den största flyktingvågen i Europa sedan andra världskriget. Samtidigt fortsätter covid-19 att belasta hälso- och sjukvården, inte minst genom att vissa andra vårdinsatser behövt skjutas fram som en konsekvens.

Kombinationen av en expansiv ekonomisk politik och de pågå-

ende störningarna i globala värdekedjor till följd av covid-19-pandemin har fått inflationen att skena världen över. Den höga inflationen satte under året press på Riksbanken att höja styrräntan, och kortsiktigt slog både inflationen och räntehöjningarna hårt mot hushållens köpkraft. Vid varje publicering under året har Konjunkturinstitutet fått revidera sina prognoser för inflationen och tillväxten till det sämre. Detsamma gäller Riksbanken som konsekvent har undervärderat inflationstakten och räntehöjningstakten under året.

Hushållen i hela Sverige har under året märkt av stigande priser på exempelvis el, mat och bränsle. Det slår hårt mot människor med små ekonomiska marginaler men även mot de med eluppvärmade bostäder och de som är beroende av bil för att ta sig till sitt arbete. Hushållens försämrade ekonomi i kombination med höjda räntor har även medverkat till att bostadspriserna nu sjunker.

Den ekonomiska tillväxten i Gävleborg följer den nationella trenden, men har det senaste decenniet varit något svagare. Enligt Konjunkturbarometern har tillverkningsindustrin i länet gått från mycket stark i början av 2022 till ett mer normalt läge under hösten. Byggindustrin har däremot fått ett litet uppsving, dock från låga nivåer tidigare år. Värst drabbat är detaljhandeln som redan befinner sig i en lågkonjunktur.

Trots att ekonomin under 2022 var relativt stark medför inflationen att Region Gävleborg för första gången på många år under 2023 förväntas få en negativ real skatteunderlagstillväxt. Det innebär att kostnaderna, på grund av inflationen, ökar mer än intäkterna. För Region Gävleborg innebär den ekonomiska utvecklingen i omvärlden en stor utmaning inför 2023.

Både covid-19-pandemin och kriget i Ukraina har synliggjort samhällets sårbarhet och vikten av att bygga en långsiktig, hållbar krisberedskap i hela samhället, inte minst inom hälso- och sjukvården. Arbetet med att stärka beredskapen för att möta framtida kriser kommer att behöva prioriteras under lång tid framöver och arbetet för att stärka motståndskraften i hälso- och sjukvården behöver vidareutvecklas och fördjupas. Utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap aviserar dock förändringar för såväl statens som regionens ansvar. Utredningen innehåller flera förslag på hur försörjningen av läkemedel och medicinteknik kan tryggas samt hur antalet vårdplatser ska kunna utökas om många skadats eller insjuknat. En ökad beredskap, och inte minst en större efterfrågan på planering, återkoppling och samverkan från statliga myndigheter kommer dock innebära ökade kostnader. Dessa är dock svåra att beräkna i förväg. Det är tydligt att för att möta den ökande sårbarheten i samhället behövs en mer framgångsrik krishantering och förutsättningar att planera.

Vill du veta mer?

Läs mer om hur pandemin påverkat Region Gävleborg och hur organisationen ställt om under året från och med sida 21.

Arbete och hållbar tillväxt

I Gävleborgs län är befolkningen tydligt koncentrerad till tätorterna, och framför allt de större tätorterna. År 2022 bodde det i Gävleborgs län 287 431 personer vilket var 442 personer färre än året innan. Av kommunerna i länet var det endast Gävle, Nordanstigs och Hudiksvalls kommuner som hade en positiv befolkningsutveckling.

Utvecklingen på arbetsmarknaden under 2022

Inför 2022 konstaterade Arbetsförmedlingen att utsikterna på arbetsmarknaden hade förbättrats avsevärt. Arbetslösheten i Sverige var tillbaka på samma nivå som före covid-19-pandemin. I december 2022 hade arbetslösheten i Gävleborgs län sjunkit till 8,8 procent, i jämförelse med 9,3 procent i december 2021, en minskning som motsvarar 891 personer. Det ekonomiska läget och den lågkonjunktur som förutspås gör dock att Arbetsförmedlingen ger en prognos för en ökad arbetslöshet under 2023. Samtidigt förväntas ökningen hållas tillbaka delvis på grund av att bristen på utbildad arbetskraft når en rekordnivå. Norra Mellansverige där Gävleborgs län ingår antas få en utveckling som är något bättre än riksnittet. Antalet arbetslösa kommer öka men i en något lägre omfattning. Gävleborg är dock redan ett av de län där arbetslöshetsnivån är som högst.

Stora skillnader mellan inrikes- och utrikesfödda

Det finns flera faktorer som påverkar arbetslösheten i Gävleborgs län. Några faktorer är den låga genomsnittliga utbildningsnivån, näringslivsstrukturen, könssegregerade branscher, normer och strukturer på arbetsmarknaden samt svårigheter kopplade till matchning av arbetskraft på arbetsmarknaden. Förutsättningarna till arbete skiljer sig även åt i länet beroende på bland annat pendlingsmöjligheter och att utbudet av arbete varierar. Arbetslösheten är högst i Sandvikens kommun och lägst i Hudiksvalls kommun. I norra delen av länet är det många egenföretagare och i länet i stort är tillverkningsindustrin dominerande.

I Gävleborgs län är andelen arbetslösa något lägre bland kvinnor jämfört med män. Andelen arbetslösa män i länet är högst i hela landet. Arbetsförmedlingens statistik för december 2022 visar stora skillnader mellan inrikes- och utrikesfödda. Bland utrikesfödda kvinnor var arbetslösheten 27,7 procent, medan den bland inrikes födda kvinnor endast var 4,8 procent. Samma mönster återfinns vid en jämförelse av inrikes- och utrikesfödda män. Arbetslösheten är även högre bland unga vuxna jämfört med snittet för hela arbetskraften. Detta visar på att det finns en tröskel för unga och utrikesfödda att etablera sig på arbetsmarknaden. Mönstret återkommer sett till att andelen förvärvsarbetande bland de utrikesfödda är betydligt lägre än bland de inrikes födda. Även könssegregeringen på arbetsmarknaden är mer påtaglig i Gävleborgs län än i riket.

En tredjedel jobbar i de tio största branscherna

Bredden av olika branscher och tillgången på efterfrågad arbetskraft kan förklara skillnader i arbetslöshet mellan olika län. Län med större branschbredd och en utvecklad tjänstesektor har fler sysselsatta än län med mer ensidig branschstruktur och traditionell industriprägel. Över tid har branschbredden i Gävleborgs län legat relativt konstant och jämfört med andra län har Gävleborg en låg branschbredd. Det betyder att en relativt hög andel arbetar i de tio största branscherna. En anledning till den låga branschbredden är att många invånare arbetar i den traditionella

industrin och i bioekonomin. Gävleborg har en låg utbildningsnivå jämfört med riket och det finns svårigheter med matchning på arbetsmarknaden, och ökad efterfrågan på högre utbildning. Det betyder att Gävleborgs län kan vara mer sårbart än andra län när arbetslösheten ökar. Risken för en ökad arbetslöshet är störst bland kvinnor. Män har en betydligt större branschbredd än kvinnor, vilket speglar könssegregationen på arbetsmarknaden.

Investeringar sker i innovationsprocesser

Arbetet med innovation syftar till att nå en mer hållbar arbetsmarknad och tillväxt. Region Gävleborg driver bland annat projektet Innovationsklivet. Det ska stärka innovationshöjden i länet, skapa förutsättningar för nya och växande företag och fler hållbara innovationer inom offentlig, privat och idéburen sektor. En möjlighet för att öka innovationskraften i Gävleborgs län är att fortsatt investera i forskning och utveckling samt uppmuntra till entreprenörskap. Företagens och den offentliga sektorns utgifter för egen forskning och utveckling är relativt högt i länet, vilket indikerar att det sker investeringar i innovationsprocesser.

Det finns även ett intresse bland unga att starta företag, vilket tar sig uttryck i att en hög andel av gymnasieeleverna deltar i Ung Företagsamhet. Samtidigt är Gävleborg det län som har näst lägst antal nystartade företag per 1 000 invånare och det är en lägre andel småföretag som uttrycker att de vill växa jämfört med riksgenomsnittet. Vissa kommuner i länet har ett lägre antal nystartade företag än andra. Det gäller framför allt de glesbefolkade kommunerna i norra delen av länet. Samtidigt handlar företagsklimatet också om att befintliga företag investerar, expanderar, nyanställer och upptäcker nya marknader. Det betyder att antalet nystartade företag som mått på företagsklimat måste tolkas med en viss försiktighet.

Näringslivet ställer om

Näringslivet i Gävleborgs län håller på att ställa om till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi. Inte minst visar nedgången i utsläppen från marknadsproduktionen detta. Utsläpp av växthusgaser per BRP i länet har minskat sedan 2008 och ligger nu på samma nivå som riket. Utsläppen måste dock minska i en snabbare takt för att målen i Agenda 2030 ska uppnås. Samtidigt är möjligheterna stora inom industrin, eftersom den står för en stor del av sysselsättningen och förädlingsvärdet i Gävleborg. Att det i Gävleborgs län finns en relativt hög andel sysselsatta inom bioekonomi visar att näringslivsstrukturen bidrar till en minskad klimatpåverkan.

Vill du veta mer?

I förvaltningsberättelsen på sida 56 kan du läsa mer om hur Region Gävleborg under året har bidragit till det politiska målområdet Arbete och hållbar tillväxt.

Miljöansvar och hållbar utveckling

I Gävleborg är klimat- och miljöutmaningarna i hög grad kopplade till konsumtion, transporter och industrin. Utmaningen med att minska utsläppen är drivkrafter för en omställning till en samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi som innebär stora möjligheter för Gävleborgs län. Stärkt omställnings- och förnyelseförmåga genom innovation och smart specialisering kan bidra till att möta klimat och miljöutmaningar och stärka konkurrenskraften i länet. En miljömässig fördel som har kommit i spåren av covid-19-pandemin är omställningen till fler digitala möten och mindre resor.

Pandemin har påverkat kollektivtrafiken

En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för en hållbar utveckling i hela Gävleborg. Kollektivtrafiken möjliggör på ett klimatsmart sätt studier och arbete på andra orter, bättre matchning på arbetsmarknaden samt ett större utbud av rekreation. Tillgången till kollektivtrafik varierar mellan och inom olika kommuner i länet. Tillgången till kollektivtrafik för att ta sig till kommunhuvudort inom en halvtimme är relativt hög i de flesta kommuner. I Ockelbo och Ljusdals kommuner är dock tillgänglighetsgraden lägre.

Andelen resor med kollektivtrafik är lägre i Gävleborgs län jämfört med riket. Under 2022 ökade antalet resor med X-trafiks bussar och tåg jämfört med 2021. I länet var marknadsandelen för kollektivtrafik 13,2 procent i december 2022 vilket är mindre än rikets snitt 28,0 procent. Tillgängligheten med kollektivtrafik är lägst i länets nordvästra, västra och sydligaste delar. Resandet i kollektivtrafiken har varit lägre under covid-19-pandemin och många resenärer har förändrat sitt beteende och sina resvanor. Ett aktivt arbete för att locka människor att åter använda kollektivtrafiken i samma utsträckning pågår.

Ojämligheten i Gävleborgs län är högre än i andra län

Skillnaderna i inkomst i länet mellan de som tjänar mest och de som tjänar minst är större i dag än för både 10 och 20 år sedan. Skillnaden beror främst på kapitalinkomster. Dock är inkomstskillnaden mindre i länet än i riket. I Gävleborgs län är det en stor andel av invånarna som har låg ekonomisk standard. 15 procent i länet jämfört med 13 procent i riket har en låg ekonomisk standard. Att ha en låg ekonomisk standard innebär att inkomsten är under 60 procent av den nationella medianinkomsten. I länet är det nästan hälften (45 procent) av de ensamstående kvinnorna med barn och nästan en tredjedel (27 procent) av de ensamstående männen med barn som har en låg ekonomisk standard. Bland de utrikesfödda är andelen med låg ekonomisk standard 40 procent. Gävleborg tillhör de län där den ekonomiska utsattheten är som allra störst. I flera av länets kommuner uppgår andelen med låg ekonomisk standard till nära 20 procent. I Gävleborgs län är också andelarna långtidsarbetslösa, barn som lever i barnfattigdom och lågutbildade höga jämfört med andra län.

Länets näringsliv har utvecklats positivt

Konkurrensförmågan och viljan att investera har stärkts i länet. Det märks särskilt inom besöksnäringen. Den strukturomvandling som tog fart efter finanskrisen 2008 har minskat beroendet av enskilda företag och branscher. Stål- och metallindustrin är dock fortfarande dominerande i länets ekonomi och utsatt för hård internationell konkurrens. Strukturomvandlingen fortsätter och drivs av globalisering, digitalisering och krav på hållbarhet. San-

nolikt kommer erfarenheterna från covid-19-pandemin förstärka strukturomvandlingen ytterligare. Andelen sysselsatta i privat sektor har minskat sedan 2010 medan offentlig sektor har ökat antalet anställda. Trenden är särskilt tydlig i länet jämfört med övriga landet. En pådrivande faktor är en åldrande befolkning, vilket ökar behovet av välfärdstjänster.

Snabb utbyggnad av fast och mobilt bredband

En förutsättning för ett mer digitalt arbetsliv även hemifrån är den positiva utvecklingen av IT-infrastrukturen. I länet har det, precis som i landet i stort, skett en snabb bredbandsutbyggnad. På många håll är det de mest svårtillgängliga platserna som återstår. 96 procent av hushållen i länet har tillgång till IT-infrastruktur i den absoluta närheten som medger surfhastigheter om minst 1 Gbit/s. Utvecklingen av bredbandsutbyggnaden i länet har de senaste åren gått snabbare i glesbyggda områden än i tätbyggda områden. Detta beror förmodligen på att en hög andel redan har fast och mobilt bredband i tätbyggda områden. På tre år ökade andelen med tillgång till IT-infrastruktur om minst 1 Gbit/s i glesbyggda områden från 34 procent 2017 till 76 procent 2021. I tätbyggda områden är andelen högre och uppgick år 2021 till 99 procent.

Vill du veta mer?

I förvaltningsberättelsen på sida 57 kan du läsa mer om hur Region Gävleborg under året har bidragit till det politiska målområdet Miljöansvar och hållbar utveckling.

Kunskap och kultur

Att höja utbildningsnivån är en stor utmaning för Gävleborg. Länet har en svag utbildningstradition och en relativt stor andel av befolkningen saknar högre utbildning. Positivt är dock att det finns ett lärosäte i länet, Högskolan i Gävle, som har ett brett programutbud inom ett flertal vetenskapsområden vilket möjliggör kompetensförsörjning i länet. Även Region Gävleborg bidrar både med att höja utbildningsnivån genom folkhögskolornas utbud samt med en stärkt utbildningstradition med en gemensam forskarskola i Hållbart hälsofrämjande inkluderande arbetsliv. Samverkanöverenskommelser finns mellan Region Gävleborg och lärosätena Högskolan i Gävle samt Uppsala universitet som möjliggör verksamhetsförlagd utbildning och därmed tillser vårdkompetensbehov, samt forskningssamverkan. Etablerade sjukvårdsregionala samverkansformer finns också reglerade i avtal i Mellansverige avseende kunskapsuppbyggnad såsom kunskapsstyrning, vårdkompetensråd och forskningssamverkan.

I Gävleborgs län var andelen kvinnor (25–64) år med eftergymnasial utbildning i Gävleborg 2021 43 procent och bland männen var andelen 27 procent. Utbildningsnivån har ökat över tid, men Gävleborg ligger fortfarande lägre än riket och andra län. Andelen med hög utbildning har dock generellt ökat under de senaste två decennierna. Andelen som saknar gymnasieutbildning har minskat, till följd av att arbetsmarknadens krav på kompetens ökat och generationsväxling på arbetsmarknaden. Bland annat påverkas utbildningsnivån av faktorer såsom branschstruktur, arbetsmarknadens efterfrågan på utbildning, tillgänglighet till högskolor, sociala normer och föräldrars utbildningsnivå. Detta kan även förklara skillnader i utbildningsnivå mellan kommuner i länet.

Skillnader i utbildningsnivå

Män har generellt en lägre utbildningsnivå än kvinnor och utrikesfödda har generellt en lägre utbildningsnivå än inrikes födda. Dock är gruppen heterogen och utbildningsnivån varierar stort bland utrikesfödda. Även sett till andelen som tar gymnasieexamen inom fyra år från det att man startar sin utbildning ligger Gävleborg under riksgenomsnittet. En högre andel kvinnor tar examen inom fyra år, vilket går i linje med att kvinnor generellt har bättre studieresultat än män.

En fullgjord gymnasieutbildning fungerar som ett skydd mot framtida arbetslöshet och ekonomisk utsatthet. Den som har fullgjort gymnasiestudier har en lägre risk för att utveckla ohälsa och ha ett lågt samhällsdeltagande. Utbildningsmönster går ofta i arv, både i termer av studie- resultat och i benägenhet att studera vidare. I Gävleborgs län var 82,7 procent av flickorna respektive 78,7 procent av pojkarna behöriga till gymnasiet läsåret 2021/22, jämfört med 85,8 respektive 84,2 procent i riket. Det var en minskning sedan läsåret innan. Det finns skillnader i andel behöriga till gymnasiet utifrån om eleven är inrikes eller utrikes född, om elevens föräldrar är inrikes eller utrikes födda samt utifrån föräldrarnas utbildningsbakgrund. För barn med föräldrar med eftergymnasial utbildning är andelen behöriga till gymnasiet i länet är 91 procent, att jämföra med 76 procent om föräldrarna har gymnasieutbildning.

Bara för att länets formella utbildningsnivå är låg betyder det inte att dess reella kunskap är låg. Gävleborgs län tillhör ett fåtal län som utvecklat arbete med validering (att formalisera informell kompetens). Tidigare hade länet den högsta andelen ungdomar som inte hade tillräckligt med meritvärden att kunna söka ett yrkesprogram på gymnasiet. Under de senaste åren har andelen minskat något (samtidigt som målgruppen innehållit fler ungdomar med utrikesbakgrund). Gymnasieskolan har arbetat mycket med detta och andelen ungdomar som fullföljt gymnasiet ligger närmast på en riksnivå. Dock påverkar länets kultur och värderingar vad gäller högre utbildning så att andelen som söker högre utbildning är den lägsta i riket.

Utbildningsområden där länet visar framfötterna är bland annat de områden som ingår i smart specialisering (bioekonomi, digitala tjänster och processer, hållbart och inkluderande arbetsliv, materialteknologi och hållbar produktion och smarta hållbara städer och samhällen).

Restriktionerna under pandemin fortsätter påverka kultursektorn

Restriktioner har begränsat både aktiviteter i kulturlivet och resande. För att öka tillgängligheten till kultur tvingades kulturaktörer att ställa om till nya anpassade arbetssätt. Under 2021 minskade antalet aktiviteter kopplade till scenkonst i länet med 35 procent jämfört med 2020. Antalet besök på museer och konsthallar inom kultursamverkansmodellen ökade dock med 14 procent. Kultursektorn drabbades hårt av de restriktioner för att begränsa smittspridningen som har gällt under covid-19-pandemin och det har varit svårt att få igång flödet igen efter pandemin.

Vill du veta mer?

I förvaltningsberättelsen på sida 57 kan du läsa mer om hur Region Gävleborg under året har bidragit till det politiska målområdet Kunskap och kultur.

Välfärd och trygghet

I Gävleborgs län har medellivslängden generellt sett ökat de senaste tio åren. Det gäller dock inte alla. Skillnaden är tydlig för kvinnor där medellivslängden sjunker för de som har en högst förgymnasial utbildning, medan den ökar för de med gymnasieoch högskola/universitetsutbildning. Skillnaderna mellan de socioekonomiska grupperna är stora. En 30-årig kvinna med eftergymnasial utbildning förväntas leva 6,4 år längre än en jämnårig kvinna med förgymnasial utbildning. För män är motsvarande skillnad 5,2 år.

År 2022 skattade 63 procent av kvinnorna och 71 procent av männen i länet sin hälsa som bra eller mycket bra. För kvinnorna är det en minskning sedan 2014 då andelen var som högst med 69 procent och för männen har nivån varit konstant sedan 2010. Det finns skillnader mellan olika grupper även när det kommer till den självskattade hälsan. Ålder och utbildningsnivå spelar in, ju yngre ålder desto större andel skattar sin hälsa som bra och ju högre utbildning desto större andel skattar sin hälsa som bra. Det finns tydliga könsskillnader både oavsett ålder och utbildningsnivå är det en mindre andel kvinnor som skattar sin hälsa som bra. En positiv hälsotrend är att daglig rökning fortsätter minska för både vuxna och ungdomar. Av kvinnorna är det 6 procent och av männen är det 4 procent som uppger att de röker dagligen. Motsvarande för ungdomar i årskurs 2 på gymnasiet är 2 procent av flickorna och 1 procent av pojkarna.

God tillgänglighet till vård

Vid den senaste underökningen som gjordes 2021 ansåg länet patienter att tillgängligheten till vården var god, med vissa skillnader beroende på vårdform. En majoritet av de vuxna gävleborgarna ansåg att de hade tillgång till den vård de behövde. Befolkningens uppfattning att vården är jämlik och ges på lika villkor hade dock minskat till 62 procent 2021, jämfört med 64 procent 2020. Andelen var fortsatt högre i länet jämfört med riket. En markant högre andel bland de äldre invånarna ansåg att vården är jämlik och ges på lika villkor. Andelen är även högre bland män jämfört med kvinnor.

Två viktiga aspekter av tillgänglighet är väntetider och kontaktvägar. Äldre och personer med låg utbildningsnivå är något mer nöjda med både väntetider och kontaktvägar än medelålders personer och personer med högre utbildning. Digitaliseringsprocessen hänger nära samman med kontaktvägar. Digitala kontaktvägar till vården blir allt vanligare och en ökad digitalisering är en förutsättning för att vården ska kunna tillgodose de ökande behoven i takt med att befolkningen blir äldre. Digitalisering är dock enbart en lösning för de grupper som har tillgång till och kunskap att nyttja tekniken. För andra grupper är digitaliseringen mer en källa till oro. Det digitala utanförskapet är som störst bland de allra äldsta och samtidigt är de äldre också en grupp med stort behov av vård.

Vill du veta mer?

I förvaltningsberättelsen på sida 57–58 kan du läsa mer om hur Region Gävleborg under året har bidragit till det politiska målområdet Välfärd och trygghet.

¹ Indikatorerna uppdateras först i mars 2022 för år 2021.

² Jämlikt Gävleborg är slutrapporten från den jämlikhetsutredning som genomförts i länet 2019–2021.

Region Gävleborg och Agenda 2030

FN:s Agenda 2030 och de 17 globala målen handlar bland annat om att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Här beskrivs hur Region Gävleborg bidrar till Agenda 2030.

De 17 globala målen är framtagna för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle med utgångspunkt i social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. De globala målen i Agenda 2030 är integrerade och odelbara. Det betyder att inget mål kan nås på bekostnad av ett annat och att bidrag till ett av målen även har effekter på andra mål.

Region Gävleborgs roll i genomförandet av Agenda 2030

Regioner har en central roll i Sveriges genomförande av Agenda 2030. Förutsättningarna för individers, samhällets och naturens

utveckling skapas till stor del på lokal och regional nivå. För Region Gävleborg betyder det samordning och samarbete inom många olika områden för att skapa goda förutsättningar för invånare i länet, patienter, företagare och medarbetare.

Region Gävleborgs ambition

Region Gävleborg ska vara en ledande aktör i länet för arbetet med de globala målen. Via de politiska målen ska Region Gävleborg ta ansvar för att Gävleborg lever upp till sin del av de nationella hållbarhetsmålen.

Så bidrar Region Gävleborg till Agenda 2030

Region Gävleborg arbetar med hela Agenda 2030 och har en direkt eller indirekt påverkan på alla mål och delmål. Under 2020 identifierade Region Gävleborg de 10 globala mål som är mest relevanta och till vilka Region Gävleborg

bidrar mest. Det är inom dessa mål det finns utmaningar, men även möjligheter att förstärka positiv påverkan och minimera negativ påverkan.

De politiska målen driver hållbarhetsarbetet

Region Gävleborgs politiska inriktning driver hållbarhetsarbetet genom de fyra politiska målområdena:

MÅLOMRÅDE ARBETE OCH HÅLLBAR TILLVÄXT

MÅLOMRÅDE MILJÖANSVAR OCH HÅLLBAR UTVECKLING

MÅLOMRÅDE KUNSKAP OCH KULTUR

MÅLOMRÅDE VÄLFÄRD OCH TRYGGHET

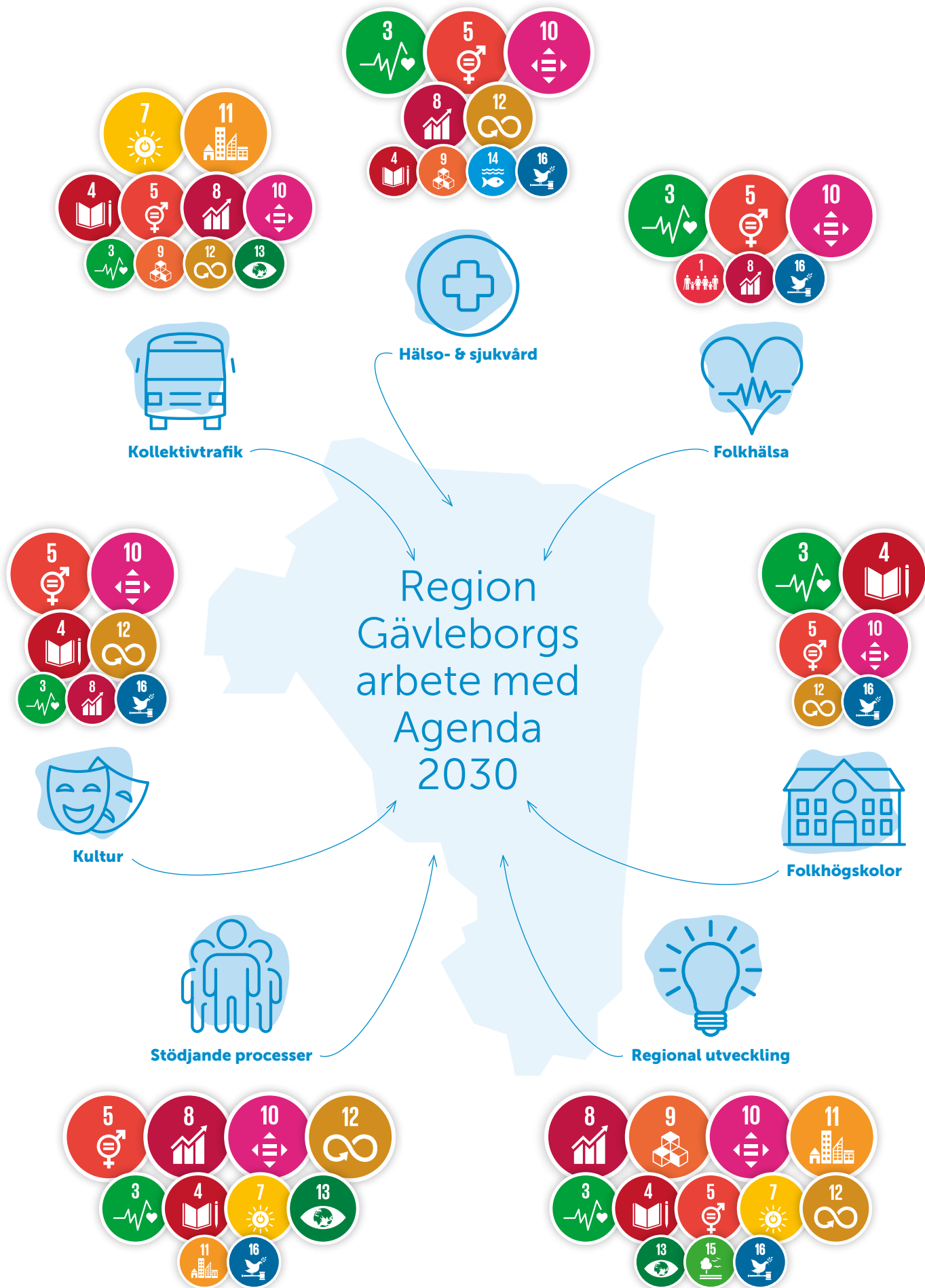
De fyra prioriterade områdena syftar till att nå det övergripande målet om ett jämlikt samhälle som präglas av tolerans och mångfald, som är tillgängligt och inkluderande för alla. Ett samhälle där

näringslivet är konkurrenskraftigt och hållbart, där hälso- och sjukvården är tillgänglig, trygg och säker, och där ett rikt och tillgängligt kulturliv ges möjlighet att växa. Social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet är grundförutsättningar för utvecklingen i länet.

Region Gävleborgs olika verksamheter bidrar till Agenda 2030

Region Gävleborg är en bred organisation med uppdrag inom kollektivtrafik, kultur, regional utveckling, hälso- och sjukvård, folkhälsa och utbildning via folkhögskolorna. För att bedriva Region Gävleborgs verksamhet finns processer såsom arbete inom inköp och upphandling, fastighet, ekonomi, IT, HR, service, forskning och samhällsmedicin, juridik, kommunikation och miljö. Region Gävleborg arbetar för en hållbar regional utveckling och tillväxt i Gävleborgs län genom det regionala utvecklingsuppdraget.

Uppdragen och funktionerna bidrar till olika globala mål. Tillsammans bildar de en helhet som skapar förutsättningar att uppfylla de globala målen i Agenda 2030. Se illustration på nästa sida.

Region Gävleborg arbetar med hela Agenda 2030.
 Samtliga globala mål och förklaringar till illustrationerna hittar du under bilagor på sid 82.

Region Gävleborgs intressenter

Region Gävleborg för kontinuerligt dialog med de intressenter som påverkar eller påverkas av verksamheten. Välinformerade, delaktiga och motiverade intressentgrupper bidrar till Region Gävleborgs och länets utveckling och framtid. Vad de olika intressenterna tycker är viktigt finns att läsa på sid 84–85. Kommunikationen med intressenterna skapar medvetenhet och engagemang kring Region Gävleborgs inriktning, mål och uppdrag och bidrar därmed till att verksamhetsmål uppnås. Kommunikationen ökar kunskap om Region Gävleborgs utbud och tjänster och bidrar till att skapa möjlighet till dialog och ökad samverkan.

År 2020 undersöktes medarbetarnas syn på Region Gävleborgs hållbarhetsarbete och vilka hållbarhetsområden de prioriterar högst genom en enkät. Totalt svarade 675 medarbetare på enkäten.

Väsentlighetsanalys

År 2020 genomförde Region Gävleborg en väsentlighetsanalys.

I väsentlighetsanalysen kartlades Region Gävleborgs hållbarhetsarbete via intervjuer, textanalyser, enkäter, dialoger och workshops. Utifrån den kunde slutsatser dras om vilka hållbarhetsområden och globala mål som organisationens aktiviteter, planer, strategier och verksamhet bidrar mest till.

Enligt Brundtlandkommissionen kan hållbarhet definieras som "En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". Hållbarhet består av de tre dimensionerna ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet som är odelbara och ömsesidigt beroende av varandra.

För att integrera hållbarhet i hela Region Gävleborgs verksamhet måste alla aspekter av hållbarhet synliggöras och hanteras genom att söka synergier och lyfta målkonflikter. Utifrån väsentlighetsanalysen har hållbarhetsindikatorer identifierats.

* Trendanalys - de globala trender som i nuläget påverkar Region Gävleborgs verksamhet och ansvarsområden.

** Intressenter - de som påverkar eller påverkas av Region Gävleborgs verksamhet.

*** Väsentliga områden - de hållbarhetsområden som har en betydande påverkan på hållbarhet och är viktiga ur ett intressentperspektiv.

Hållbarhetsstyrning och uppföljning

Att sträva mot en förbättrad hållbarhet genomsyrar Region Gävleborgs verksamhet. Region Gävleborgs hållbarhetsarbete inkluderar regional utveckling, hälso- och sjukvård, demokrati, jämställdhet, folkhälsa, miljö och klimat, integration samt mänskliga rättigheter.

I regeringsformen slås fast att hela den offentlig sektorn ska främja en hållbar utveckling. För Region Gävleborg är Agenda 2030 ett paraply för all verksamhet och därigenom säkerställs att arbetet bedrivs hållbart. I stort sett samtliga de 17 globala målen och ett stort antal av delmålen berör Region Gävleborgs verksamheter.

Under 2022 beslutade Region Gävleborg om en ny hållbarhetsstrategi som är ett övergripande strategiskt inriktningsdokument. Syftet är att beskriva och stärka organisationens arbete för hållbar utveckling och vårt bidrag i omställningen till ett hållbart samhälle. Med utgångspunkt i miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet ska programmet fungera vägledande för Region Gävleborgs verksamheter. Region Gävleborgs vision och värdegrund har varit utgångspunkter för arbetet med hållbarhetsstrategin.

Miljömässig hållbarhet betyder för Region Gävleborg att ta ansvar för organisationens utsläpp till mark, luft och vatten och vårda, respektera samt att hushålla med naturens och jordens resurser för miljön och människors hälsa.

Social hållbarhet betyder för Region Gävleborg att ta ansvar för människors rättigheter och verka för att alla människor, ges

likvärdiga förutsättningar att utvecklas, tillgodogöra sig kunskap, ha en god hälsa och delta i samhällsutvecklingen.

Ekonomisk hållbarhet betyder för Region Gävleborg att nyttja, återanvända samt återvinna resurser på ett sätt som säkerställer nuvarande och kommande generationers möjligheter till en god välfärd.

Den regionala utvecklingsstrategin, som Region Gävleborg beslutade om 2021, beskriver hur olika aktörer i länet ska samverka kring en önskvärd framtid, medan hållbarhetsstrategin fokuserar på det som Region Gävleborg har rådighet över själv. På det sättet kompletterar strategierna varandra.

Styrningen kring hållbarhetsfrågan är komplex. Ett sätt att försöka fånga helheten i Region Gävleborgs hållbarhetsarbete effektivt är i en årlig hållbarhetsredovisning. Hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI-standard och finns på sidorna 30–44 samt bilagor på sidorna 83–85 och 111–115. Syftet är att redovisa arbetet i verksamheten och beskriva bidraget till en hållbar utveckling, utifrån FN:s globala mål och Region Gävleborgs politiska mål.

Året i Region Gävleborg

Avsnittet beskriver Region Gävleborgs verksamhet 2022 och ger en överblick över väsentliga satsningar och händelser. Avsnittet inleds med en allmän beskrivning av hela organisationen, därefter följer nedslag i olika delar av verksamheten

Till stor del har Region Gävleborg behövt använda 2022 till att återstarta delar av verksamheten, som på olika sätt har haft andra förutsättningar än vanligt under pandemin. Som en följd av restriktionerna i samhället hade en stor del av Region Gävleborgs medarbetare under pandemin arbetat hemma. När pandemin slutade fick de flesta av dem möjlighet att fortsätta jobba delar av sin arbetstid från andra platser än på arbetsplatsen, för att Region Gävleborg ska fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare. Det har varit utmanande för regionen att möta detta nya sätt att arbeta. Chefer och medarbetare har tillsammans behövt utforma den nya arbetsmiljön för att, trots att många möten sker digitalt, säkerställa att medarbetarna mår bra, att gemensamt arbete fortsätter att vara effektivt och att samverkan med andra funktioner fungerar. Regionen har under året genomfört en förstudie för att den

fysiska arbetsmiljön ska förändras för att bli anpassad till det nya digitala arbetet som har uppkommit efter pandemin.

Trots att pandemin successivt har klingat av under året har världen återigen ställts inför allvarliga påfrestningar. Genom Rysslands invasion av Ukraina har den politiska situationen i världen och det ekonomiska ramverket utvecklats på sätt som inte kunde förutses. För Region Gävleborg innebär den ekonomiska utvecklingen i omvärlden en stor utmaning inför 2023. Region Gävleborg har påbörjat ett arbete för att både verksamheter och lokaler ska ha större motståndskraft i händelse av kris. Det omfattar exempelvis säkrare leveranskedjor, villkor för leverantörer och tillgång till materiel och utrustning. Det gäller också mer robusta lösningar för bland annat el-, vatten- och it-försörjning.

Under 2022 har inriktningen varit att förstärka den tillitsbase-

rade styrningen och ett nedifrån-och-upp perspektiv på verksamhetsplaneringen utifrån de politiska inriktningsmålen. Dessutom har utbildning för alla chefer att stödja medarbetarledda förändringsarbeten slutförts.

En hälso- och sjukvård med patientens behov i fokus

Fokus under 2022 har varit en tillgänglig hälso- och sjukvård efter individens behov. Som kvitto på detta placerar sig Region Gävleborg än en gång högst beträffande förbättringar kopplade till arbetet att minska väntetiderna i vården, det som ofta benämns som kömiljarden. Verksamheten Barnpsykiatri har än en gång en verksamhet där tillgängligheten är i topp nationellt. För dessa insatser tilldelades Region Gävleborg vid sidan av de medel som utbetalats under året även 79 miljoner ur den så kallade ”bonus-potten” i statliga medel vid slutet av året.

Covid-19-pandemin påverkade hälso- och sjukvården även under 2022. Erfarenheterna från tidigare års hantering har gjort att det nu finns etablerade arbetsätt och ett synsätt som gjort att verksamheterna snabbt ställt om efter faktiska behov. Vaccinationsinsatserna mot Covid-19 har fortsatt och en vaccinationsmordnare inrättades under 2022 på permanent basis, som i samråd med smittskyddsläkaren planerar och agerar utifrån de rekommendationer som kommer från Folkhälsomyndigheten. Frivilliga har varit ett ovärderligt stöd för genomförandet av vaccinationsinsatserna mot Covid-19 vilket varit avgörande för att ordinarie vård har kunnat erbjudas i stor omfattning.

Implementeringen av Min Vård Gävleborg, landets mest utvecklade digitala vårdverktyg, har genomförts och fått mycket uppmärksamhet nationellt. Insatser fortsätter för att öka förståelsen för verktygets funktioner och allt flera verksamheter inom

Hälso- och sjukvården ser också användningsområden för Min Vård Gävleborgs olika delar. Medarbetare agerar som ambassadörer för användningen av Min Vård Gävleborg och det finns medarbetare som arbetar för Region Gävleborg som är bosatta i andra länder, vilket det digitala vårdverktyget möjliggör. Såväl patienter som medarbetare har upplevt att Min Vård Gävleborg oftast underlättar kontakten mellan patient och vårdgivare, även om det naturligtvis finns fortsatta utvecklingsområden.

Problem med bemanningen har, likt större delen av landet, varit påtaglig även i Region Gävleborg under året och således har det inte gått att uppnå målen om en hälso- och sjukvård oberoende av inhyrd personal. Att värna tillgängligheten till en vård av god kvalitet har varit övergripande och där är framgångarna tydliga. Med tanke på hälso- och sjukvårdens behov av kompetens var det därför glädjande att notera att Region Gävleborg var en av de tre mest framgångsrika regionerna i riket när det gäller att öka antalet läkare som gör sin allmäntjänstgöring. För detta arbete mottog Region Gävleborg 42 miljoner kronor extra i statliga medel vid slutet av året.

Ett omfattande arbete inför sommarledigheterna påbörjades redan vid årsskiftet och ledde till att sommaren löpte på utan allt för stora bekymmer personalmässigt. Återhämtning och ledigheter för personalen är högt prioriterat för att bidra till ett hållbart arbetsliv. Semesteruttaget ökade med drygt 10 procent under 2022 jämfört med föregående år.

Förberedelserna inför att hälso- och sjukvården får nytt vårdinformationssystem 2024 har intensifierats och involverade vid slutet av året motsvarande drygt 50 helårsanställda. Förberedelserna innefattar kartläggning av nuvarande system, arbetsätt och planering för implementering. Implementeringen innebär omfattande utbildning av merparten av hälso- och sjukvårdspersonalen. Det nya vårdinformationssystemet, som heter Cosmic, kommer att bygga på de vårdförlopp som tas fram inom ramen för samverkansarbetet mellan alla Sveriges regioner och organisa-

tionen Sveriges Kommuner och Regioner som kallas Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård.

Kunskapsstyrningsrådet i Region Gävleborg är den främsta lokala instansen för frågor kring samverkansarbetet Kunskapsstyrning hälso- och sjukvård. Fokus för Kunskapsstyrningsrådet i Region Gävleborg har varit att utveckla en långsiktigt hållbar organisation för arbetet, vilket legat i linje med det nationella arbetet med att utvärdera kunskapsstyrningsarbetet under åren 2017 till 2022. Kunskapsstyrningsrådet har framför allt arbetat med frågor kring former för uppstart, prioritering och förankring av nya nationellt framtagna kunskapsstöd

I samband med att Ryssland gick till angrepp på Ukraina gjordes förberedelser nationellt och regionalt för att vården skulle kunna möta eventuellt större behov av sjukvård och för att höja den civila beredskapsnivån. Under året blev det också klart att kombinationer av allmän oro och restriktioner i världen ledde till nya utmaningar gällande leverans av sjukvårdsmateriel och läkemedel. Statliga myndigheter har ökat sina initiativ och hälso- och sjukvården tillsammans med säkerhets- och beredskapsavdelningen jobbar praktiskt och övningar har genomförts i syfte att skapa en robust hälso- och sjukvård som kan hantera alla typer av händelser.

Under 2022 har en regionövergripande arbetsgrupp bildats, vilken ska förbereda koncernen på de krav som gäller spårbarhet av medicinska produkter i enlighet med EU:s regler inom området medicinteknik.

Produktion hälso- och sjukvård

Produktionen av hälso- och sjukvård har legat på ungefär samma nivå som föregående år räknat per antal vårdtillfällen, både när det gäller förstagångsbesök i öppen specialistvård och besök i den specialiserade slutenvården. Återbesöken till den öppna specialistvården ökade dock med 5 procent under perioden. Besöken till primärvården har minskat med 3 procent jämfört med föregående år och uppgick till totalt 518 251 besök. Beläggningsgraden har under året varit något högre än föregående år och var 90 procent för 2022.

Ett vanligt mått kopplat till produktion inom hälso- och sjukvården är diagnosrelaterade grupper (DRG). Måttet avser att fånga hur svårt sjuka eller resurskrävande patienterna är. Kopplat till måttet fastställer Socialstyrelsen varje år en så kallad viktlista

som beräknar ett relativt mått på vård- och behandlingskostnaden. Skillnaden i DRG-vikt mellan 2022 och föregående år är -7 procent och beskriver att de besökande 2022 var något mindre svårt sjuka eller resurskrävande.

Vårdgarantin är en lagstadgad rättighet som innebär att våra patienter ska få vård inom en viss tid. Region Gävleborgs hälso- och sjukvård ligger över riksgenomsnittet i att uppfylla garantin på flera punkter. Resultatet för 2022 i medelvärde per helår visas nedan.

Antalet operationer har ökat med 4 procent jämfört med föregående år till 19 877 år 2022 och antalet väntande patienter har minskat med ca 900. I princip är alla av dessa i gruppen som väntat över 90 dagar enligt vårdgarantin. Antalet oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar var 5 276 under 2022, vilket är en svag minskning jämfört med föregående år.

Patientsäkerhet

Hälso- och sjukvården har som mål att minska andelen patienter med vårdskador och det ges särskild uppmärksamhet till vårdrelaterade infektioner. Även om inte denna målsättning har nåtts placerar sig Region Gävleborg bland de fyra regionerna nationellt.

En regional handlingsplan för patientsäkerhet har tagits fram som fokuserar på tillgängliga och säkra processer mellan aktörer, vård och behandling. Likaså lyfts vikten av att personal ska ha adekvat kunskap och kompetens samt att patienten ska vara medskapare i vården. Det nystartade vårdhygieniska rådet ska utveckla arbete vidare.

Införande av Min Vård Gävleborg visade sig också ge patientsäkerhetsenheten en unik möjlighet att analysera vårdflödet för patienter som drabbas av vårdskador, något som kommer att ge ny kunskap som kan användas för vidare utveckling.

Vill du veta mer?

Läs mer om Region Gävleborgs arbete med patientsäkerhet i den årliga patientsäkerhetsberättelsen som publiceras på regiongavleborg.se.

FAKTA

Nationella vårdgarantin

Vårdgarantin är en lagstadgad rättighet som innebär att våra patienter ska få vård inom en viss tid. Region Gävleborgs hälso- och sjukvård ligger över riksgenomsnittet i att uppfylla garantin på flera punkter. Resultatet för 2022 i medelvärde per helår redovisas nedan.

83 %

Telefontillgänglighet primärvård

83 procent har fått kontakt inom **0 dagar** inom offentlig primärvård.

87 %

Medicinsk bedömning i primärvård

87 procent har fått medicinsk bedömning inom **3 dagar** av legitimerad personal inom offentlig primärvård.

79 %

Första besök i specialiserad vård

79 procent har väntat **90 dagar** eller kortare till ett första besök inom specialiserad vård.

75 %

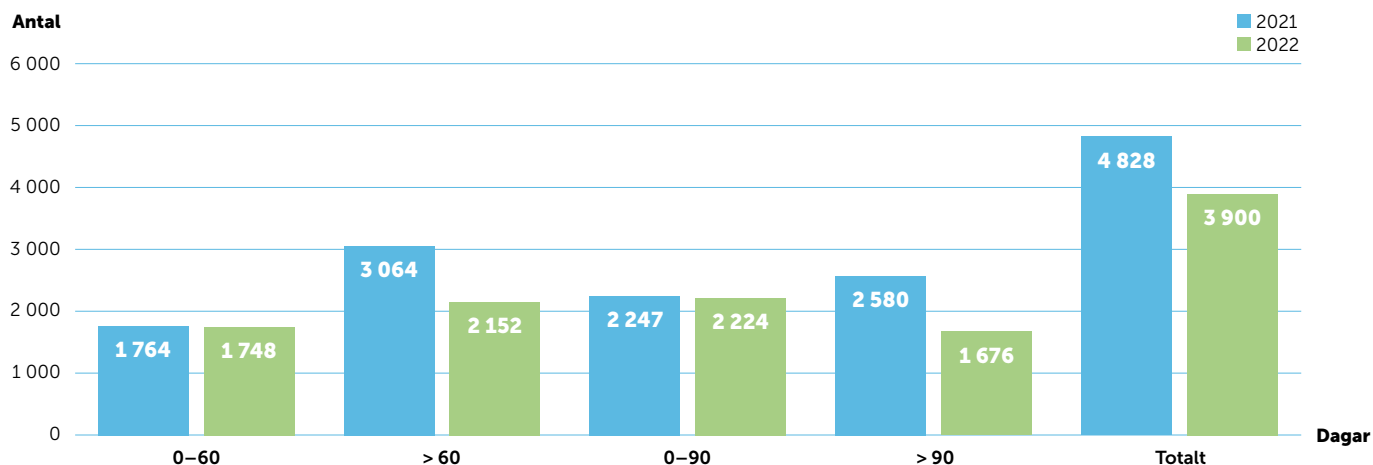
Operation/åtgärd i specialiserad vård

75 procent har efter beslut om behandling väntat **90 dagar** eller kortare innan man fått operation eller annan åtgärd.

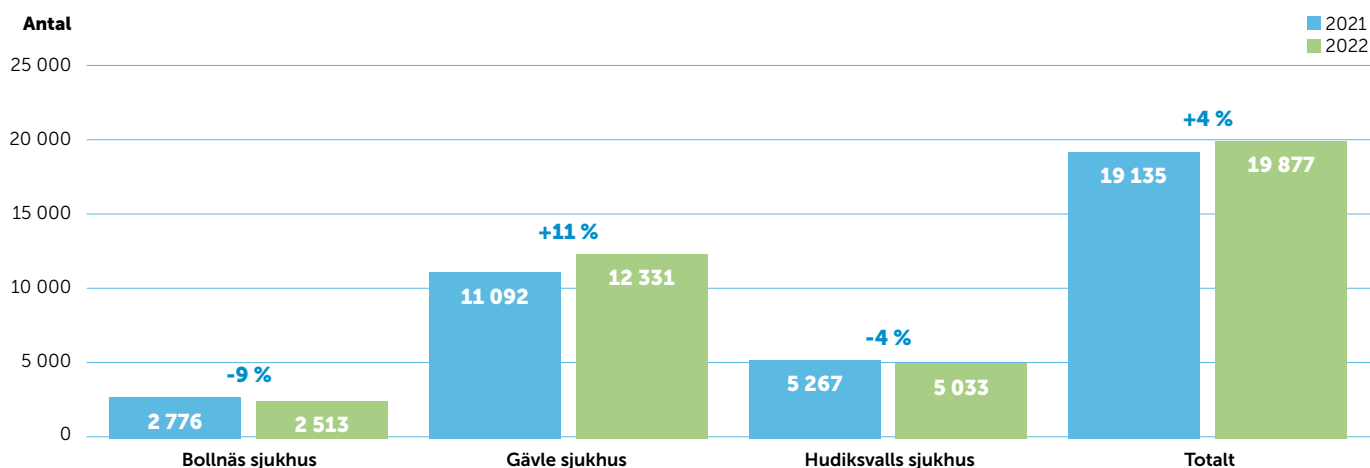
BESÖKSSTATISTIK I PRIMÄRVÅRDEN (EGEN REGI)

PERSONALKATEGORI	Vaccinationer	Mottagningsbesök	Övriga besök	Telefonkontakt	Besök utom vaccinationer 2022	Besök utom vaccinationer 2021	Förändring %
Barnmorska	0	44 559	16	15 565	44 575	47 682	-7 %
Fysioterapeut	38	53 337	1 562	21 253	54 899	54 601	+1 %
Läkare	707	194 693	5 819	59 967	200 512	199 888	+0 %
Sjuksköterska	196 127	155 737	12 509	341 207	168 246	168 415	-0 %
Övrigt	116	68 923	4 733	28 436	73 656	61 347	+20 %
Totalsumma	196 988	517 249	1 002	466 428	518 251	531 933	-3 %

OPERATIONER: ANTAL VÄNTANDE – MEDELTAL

ANTAL OPERATIONER

Framtidsbygget

Region Gävleborgs hittills största fastighetsinvestering, den nya teknikbyggnaden för sjukhuset i Hudiksvall, beslutades i maj av regionfullmäktige. År 2022 var ett intensivt byggår för Framtidsbygget, främst kring Hudiksvalls sjukhus där byggnationerna av akutmottagningen, centraloperation och den nya teknikbyggnaden påbörjades. Uppvakningsavdelningen och operationsmottagningen flyttade in i sina nya lokaler och toppmoderna, provisoriska operationsmoduler lyftes på plats för att säkerställa operationsverksamheten under byggtiden.

Sjukhus är komplexa och installationstäta byggnader som är i drift 24 timmar om dygnet, året runt. För att kunna utföra en säker och effektiv vård måste sjukhuset och dess fastighetstekniska system vara robusta och driftsäkra. Den nya teknikbyggnaden i Hudiksvalls sjukhus är en förutsättning för alla framtida byggnationer ska kunna genomföras. Det tillhörande kulvertsystemet ska tillsammans med teknikbyggnaden framtidssäkra sjukhusets tekniska försörjning.

FAKTA

Framtidsbygget

Framtidsbygget är samlingsnamnet för ett antal om- och nybyggnationer som ska modernisera sjukhusen i Hudiksvall och Gävle. Region Gävleborgs fastigheter ska vara av god kvalitet med attraktiva och funktionella miljöer. Utgångspunkten för alla om- och nybyggnationer är lokaler som är hållbara för människa och miljö.

Hälsovalssystemet bidrar till tillgänglig, jämlik och säker vård

Hälsovalssystemets främsta syfte är att bidra till tillgänglig, jämlik och säker vård.

Arbetet med att korta köerna har fortsatt under året. Tillgängligheten har ökat avseende kontakt inom tre dagar från 82 procent förra året till 87 procent 2022. Under året har primärvården succesivt arbetat med återgång till uppdraget och ordinarie verksamhet efter covid-19-pandemin. Dock kvarstår arbete relaterat till pandemin för primärvården med exempelvis vaccinationer och omhändertagandet av patienter i smittsäkra flöden.

Inom Hälsoval Gävleborg ingick vid årsskiftet 43 hälsocentraler, varav 26 i intern regi och 17 i extern regi.

Under 2022 samverkade familjeläkarjouren i Sandviken och Gävle gällande jourverksamhet. Hälsocentralerna Iggesund och Hudiksvall, samt hälsocentralerna Baldernäs-Kilafors och Arbrå har samverkat på dagtid.

Sedan 1 juni 2022 har Aleris tagit över driften av Bollnäs och Voxnadalens hälsocentraler. Gefle Läkargrupp hälsocentral har avslutat sin verksamhet med barnvårdscentral under året. Premicare Ljusne hälsocentral inkom under hösten 2022 med begäran om utträde ur avtalet om drift av hälsocentralen i Ljusne. Av länets befolkning var 40,6 procent listade vid en extern hälsocentral vid årets slut, vilket var en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med föregående år. Läkarbesöken har varit på ungefär samma nivå som föregående år.

Listade invånare i Gävleborg i december	Externt drivna HC		Internt drivna HC		Totalt	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Eget val	94 752	94 285	124 672	126 306	219 424	220 591
Tilldelade	21 565	21 284	45 555	45 019	67 120	66 303
Totalt	116 317	115 569	170 227	171 325	286 544	286 894

Läkarbesök inom Hälsoval Gävleborg	2022	2021	Förändring %
Läkarbesök av listade vid internt drivna HC	172 319	172 987	-0,4 %
Läkarbesök av listade vid externt drivna HC	120 499	120 853	-0,3 %
Totalt	292 818	293 840	-0,3 %

Antal undersökta hos tandvården minskade

Region Gävleborgs uppdrag är att erbjuda en god tandvård på lika villkor åt befolkningen och att verka för en god och jämlik tandhälsa. Inom länet bedrivs på Region Gävleborgs uppdrag regelbunden och fullständig tandvård samt specialisttandvård för barn, ungdomar och unga vuxna till och med det år de fyller 24 år. Samtliga barn, ungdomar och unga vuxna i länet hade under 2022 en ansvarig tandläkare, antingen genom aktivt val av klinisk alternativt genom att avstå att välja en passiv listning. Totalt var 67 040 individer i åldrarna 3 till 24 år listade inom tandvården i Region Gävleborg i december 2022. Under 2022 har 34 167 personer i den ålderskategorin blivit fullständigt undersökta. Under 2022 har en högre andel barn, ungdomar och unga vuxna blivit fullständigt undersökta än under 2021.

Det bedrivs kontinuerligt arbeten för att uppnå god tandhälsa och vård på lika villkor för länets invånare.

Antal listade barn och unga inom tandvården Avser 3-24-åringar	2022	2021	Förändring %
Folktandvården Gävleborg AB	63 395	63 752	-0,6 %
Privata samt externa tandvårdskliniker	3 645	3 724	-2,1 %
Avstår*	1 653	1 513	9,3 %
Totalt	68 693	68 989	-0,4 %

* Avser individer 18 år eller äldre, som valt att avstå från undersökning trots att de fått minst 3 kallelser samt brev med information om de rättigheter som gäller för avgiftsfri tandvård upp till och med 24 år.

Antal fullständigt undersökta individer Avser 3–24-åringar	2022	2021	Förändring %
Folk tandvården Gävleborg AB	31 648	25 754	22,9 %
Privata samt externa tandvårdskliniker	2 584	2 648	-2,4 %
Totalt	34 232	28 402	20,5 %

Utveckling av riktlinjer

Under 2022 har arbete pågått med att uppdatera riktlinjerna för tandvård för barn och unga. Riktlinjerna skapar förutsättningar för vårdgivarna att bedriva barn- och ungdomstandvård med bra kvalitet.

Deltagande i regionala och nationella diskussioner gällande tandvårdsutredningar, nya riktlinjer för tandvård samt samverkansöverenskommelser med kommuner och hälso- och sjukvårdsaktörer angående barn- och unga som vårdas utanför hemmet har också stått i fokus.

Ökad tillgänglighet till kultur

Under året har en ny regional kulturplan och en ny regional biblioteksplan för åren 2023-2026 tagits fram. Båda planerna antogs av Kultur- och kompetensnämnden och senare av regionfullmäktige. Kulturplanen visar riktningen för alla regionala verksamheter som ingår i Kultursamverkansmodellen.

Våren 2022 präglades återigen av pandemin vilket påverkade kulturlivet och verksamhetens arbete. Många arrangemang sköts upp och när samhället öppnade blev det stor konkurrens samtidigt som besökarna var lite avvaktande. Under senare delen av året har publiken successivt återkommit och flera arrangemang har kunnat genomföras.

Region Gävleborg har på olika sätt arbetat för att stärka kulturskapares villkor och arrangerat fortbildningstillfällen. Representanter för den statliga utredningen, Kreativa Sverige!, Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher, besökte några få platser i landet, däribland Kilafor. Vid besöket arrangerade Kultur Gävleborg studiebesök hos kulturskapare och tillfälle gavs för presentation av och dialog kring utredningen.

Årets kulturting, med temat Kultur som drivkraft i platsutveckling, genomfördes i Bollnäs under våren. Representanter från hela länet närvarade för att ta del av seminarier och föreläsare.

Region Gävleborg har medverkat i planeringen och genomförandet av minoritetsveckan Gävleborg och också bidragit till att synliggöra de nationella minoriteternas språk och kultur samt funnits representerade i flera nätverk.

Region Gävleborg har arbetat med olika inriktningar för att öka den digitala delaktigheten och har arrangerat fortbildningar för bibliotekspersonal, en konferens tillsammans med pensionsorganisationerna och tillfällen riktade till pedagoger i skola/förskola på temat media och informationskunnighet. Världsarvet Hälsingegårdarna och Region Gävleborg har i egenskap av företrädare för nätverket Nordic World Heritage VR network tilldelats pris för sitt arbete med Virtual Reality (VR). Arbetet som genomförs bedöms fungera som inspiration och exempel för andra samtidigt som det ger en ny och bredare publik en chans att med nya verktyg tolka världsarv. Priset mottogs vid Nordiska Världsarvskonferensen i Norge.

Barn och unga har varit en prioriterad målgrupp och Region

Gävleborg har tillhandahållit utbud till skola och förskola, arbetat med barn och ungas möjlighet att utöva kultur och med små barns språkutveckling. Metoden Läs på Recept har tagits fram i samarbete med andra verksamheter inom Region Gävleborg och har implementerats i hela länet. Tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner har metoden spridits nationellt.

Många söker till folkhögskolornas utbildningar

Antalet deltagare på allmän och särskild kurs vid Region Gävleborgs tre folkhögskolor var 561 kvinnor och 242 män. Det var en ökning av antalet kvinnor men en minskning av antalet män. Totalt sett var antalet studerande på samma nivå som föregående år och söktrycket till de ordinarie utbildningarna har varit fortsatt gott.

En ny uppdragsutbildning till IT-tekniker har genomförts vid Bollnäs folkhögskola i samverkan med avdelningen Arbetsmarknad och kompetens. Utbildningen är en förkortad yrkesutbildning. Samtliga som klarade kursen hade arbete inom branschen 3 månader efter avslutad utbildning. Ett utvecklingsarbete inom dramapedagogutbildningen vid Västerbergs folkhögskola har resulterat i en ny fortbildningskurs för pedagoger, Regi, rörelse och koreografi. Region Gävleborg bedriver i samarbete med Arbetsförmedlingen två utbildningar; Studiemotiverande folkhögskolekurs och Etableringskurs.

Under vårterminen påverkade pandemin fortfarande verksamheten, även om restriktionerna togs bort i februari. Därefter återgick folkhögskolorna till ett mer normalt arbetssätt, efter en lång period med fjärr- och distansundervisning.

Ombyggnationerna vid Bollnäs folkhögskola har fortsatt och under hösten invigdes musiklinjens nya lokaler. Även för Forsa och Västerbergs folkhögskolor har ombyggnationer påbörjats. Som en konsekvens av ombyggnationerna har konferensverksamheten vid skolorna haft en mindre omfattning än normalt.

Kollektivtrafiken

En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för en hållbar utveckling i hela Gävleborgs län. År 2022 har till stor del handlat om att återstarta kollektivtrafiken. Under covid-19-pandemin uppmanades människor att undvika att resa med kollektivtrafiken som en del i att minska smittspridningen i samhället, vilket även resulterade i ett minskat resande.

Ett större arbete för att locka tillbaka resenärerna till bussar och tåg har genomförts under året. Ett varumärkesarbete har genomförts där målsättningen har varit att åter göra människor medvetna om att kollektivtrafiken finns, men även att de ska upptäcka fördelarna med den. Vid två tillfällen, en gång på våren och en gång på hösten, erbjöds vanebilister att kostnadsfritt prova på kollektivtrafiken under 21 dagar. Intresset för att prova på var stort, närmare 3 500 ansökningar kom in och ungefär 1 300 valdes ut. En uppföljning av insatsen visar att närmare 20 procent av dem som fick möjlighet att prova fortsätter att resa efter prova-perioden.

Med anledning av kriget i Ukraina fattade Hållbarhetsnämnden i början av mars ett beslut om att ukrainska pass eller ID-kort skulle gälla som biljett för att resa med bussar och X-tåg, ett beslut som sedan förlängdes och gällde året ut.

Under 2022 ökade antal resor med X-trafiks bussar och tåg jämfört med året före med 19,5 procent utifrån att inga restriktioner funnits under i princip hela året. Jämför man med 2019 som var året innan covid-19-pandemin bröt ut ligger resandet 12,1 procent lägre. Den särskilda kollektivtrafiken via beställningscentralen ökade med 15,6 procent mellan 2021 och 2022. Pandemin fortsatte att påverka ekonomin stort under även under 2022 kopplat till bussarna och tågen i form av minskade biljettintäkter men främst genom de höga drivmedelspriserna.

Resor	2022	2021	Förändring %
Antal resor med X-trafiks bussar	12 083 308	10 234 124	18,1 %
Antal resor med X-tåget	667 307	431 652	54,6 %
Summa resor med X-trafiks bussar och tåg	12 750 615	10 665 776	19,5 %
Antal resor med SJ, UL, och TIB	548 305	353 331	55,2 %
Antal resor via beställningscentralen	540 975	467 968	15,6 %
Totalt	13 839 895	11 487 075	-

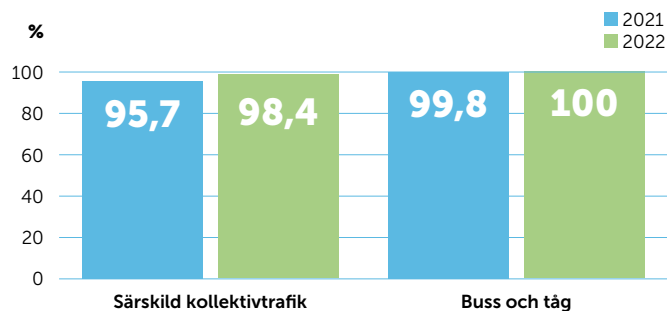
Under 2022 ökade antal resor med X-trafiks bussar och tåg jämfört med året före med 19,5 procent utifrån att inga restriktioner funnits under i princip hela året. Jämför man med 2019 som var året innan covid-19-pandemin bröt ut ligger resandet 12,1 procent lägre. Den särskilda kollektivtrafiken via beställningscentralen ökade med 15,6 procent mellan 2021 och 2022. Pandemin fortsatte att påverka ekonomin stort under även under 2022 kopplat till bussarna och tågen i form av minskade biljettintäkter men främst genom de höga drivmedelspriserna.

Väderrelaterade störningar

Vid tre tillfällen under året drabbades länet av svåra väderleksförhållanden med snö och halka, vilket ledde till att trafiken fick ställas in helt eller delvis.

Den 21 februari ledde ett kraftigt snöfall till att all busstrafik fick ställas in i Gävle. En sådan händelse får tydliga följdverkningar för arbetsplatser, skolor och näringsliv. Den 8 april var stora delar av Gävleborg drabbade av kraftigt snöfall, med inställd busstrafik under förmiddagen och stora störningar i trafiken i hela regionen som konsekvens. Denna gång var Gävle och Sandviken särskilt drabbat. Den 29 december drabbades stora delar av länet av ishalka vilket fick till följd att stora delar av busstrafiken ställdes in. Händelserna illustrerar vikten av att rusta för alla eventualiteter och belyser även vikten av robusthet då störningar i infrastruktur och kollektivtrafik får följdverkningar genom nästan alla delar i samhället.

FOSSILFRITT INOM KOLLEKTIVTRAFIKEN

Under 2022 ökade den fossilfria delen något. När det gäller den särskilda kollektivtrafiken kommer det i framtida avtal vara ett krav på 100 procent fossilfritt. När det gäller bussar och tåg så är den 2022 100 procent fossilfri och att den inte var det 2021 beror på tillfälliga problem med en del tankanläggningar som gjorde att målet inte uppnåddes helt.

Trafikavtal

Kollektivtrafiken i Gävleborgs län är upphandlad i fem olika avtal. Till detta tillkommer trafik som sker genom länet som bedrivs av SJ och Tåg i Bergslagen.

Under året har två, av fem trafikavtal tecknats efter genomförda upphandlingar. Det ena gällde den anropsstyrda trafiken i länet och den andra busstrafiken i Gästrikland. Båda trafikavtalen startar under 2023.

Arbetet med gemensam underhållsdepå tillsammans med Tåg i Bergslagen AB avbröts under året då ägarna i Tåg i Bergslagen AB fattade beslut om att projektet inte skulle genomföras.

Nytt trafikförsörjningsprogram

Regionfullmäktige beslutade i maj om ett nytt Trafikförsörjningsprogram för perioden 2022-2032 som ska fastslå behovet av regional kollektivtrafik i länet samt mål för kollektivtrafikförsörjningen.

För sådan trafik som inte kan ombesörjas genom kommersiell drift ska Region Gävleborg i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet, fatta beslut om allmän trafikplikt. Trafiken som omfattas av allmän trafikplikt upphandlas av Region Gävleborg och bedrivs under varumärket X-trafik.

De fyra övergripande målsättningarna i Trafikförsörjningsprogrammet är; en större andel resor sker med kollektivtrafik, större funktionella studie- och arbetsmarknader i funktionella stråk, förnybara drivmedel och minskad energiåtgång och ett tillgängligt samhälle.

Trafikförsörjningsprogrammet lyfter tydligt fram hållbarhet som får en central roll.

Renovering av X-tågen

Region Gävleborg har totalt nio tåg av modellen Regina, varav fem stycken är trevagnarståg och fyra tvåvagnarståg. Tågen har nu nått halva sin livslängd och behöver därför rustas upp. Under 2022 hade tre av nio tåg hunnit rustats och återgått i trafik.

FAKTA

Regional kollektivtrafikmyndighet

Region Gävleborg fungerar som regional kollektivtrafikmyndighet. Som sådan arbetar Region Gävleborg bland annat med strategisk planering, utveckling av resmöjligheter och system, upphandling av trafik-tjänster och trafikföretag, underhålla hållplatser och terminaler, information om reseutbudet och försäljning av biljetter.

Regional utveckling – för ett öppet, hållbart och nytänkande Gävleborg

Region Gävleborg har i uppdrag av regeringen att samordna det regionala utvecklingsarbetet genom att samverka med andra samhällsaktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Region Gävleborg samordnar genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. För att få kraft och sammanhållning i arbetet anordnas en årlig Framstegsdag tillsammans med aktörerna i länet, då en bild av nuläget ges och resultat synliggörs. Vid årets Framstegsdag deltog 165 personer på plats och ca 50 digitalt.

En ny metod för hållbarhetsssäkring har tagits fram under året, för att säkerställa att social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet finns med redan från början i olika utvecklingsarbeten. Metoden har också testats, i framtagandet av ett nytt regionalt serviceprogram för kommersiell service. Drygt 86 miljoner kronor har bidragit till hållbar regional utveckling i Gävleborg, genom statligt stöd till projekt, företag och kommersiell service.

Omställning i näringslivet

Under året har projektet ”Vi ställer om” genomfört utvecklingsinsatser direkt riktade till små och medelstora företag, för att

stärka förmågan till omställning och bibehållen konkurrenskraft genom bland annat digitalisering och marknadsföring.

Arbetet med en ny turism- och besöksnärsstrategi har pågått under året. Som ett resultat av remisshanteringen förlängdes arbetsprocessen så att Region Gävleborg i samverkan med kommunerna i länet kan säkerställa förankringen av strategin.

Innovationsarbetet har fokuserat på implementering av innovationsmetodik, test av nya modeller, samverkan med de andra regionerna i Norra Mellansverige samt kartläggning av analysbehov inför en revidering av den regionala innovationsstrategin.

En modell för regional samorganisering och finansiering av stöd för stärkt regional exportsamverkan, investeringsfrämjande och talangattraktion har arbetats fram. Modellen ska nu testas tillsammans med länets kommuner.

Region Gävleborg stödjer utvecklingen av hållbar produktion genom energiomställning och effektivisering, fossilfri industri och gröna transporter. I värtgasrådet Mid Sweden Hydrogen Valley samverkar aktörer från flera sektorer inom näringslivet, akademien samt representanter från länsstyrelser och regioner i Gävleborgs-, Värmlands- och Dalarnas län.

Arbete för ökad matchning

Arbete för en utvecklad och förbättrad regional kompetensförsörjning har fortsatt under året, tillsammans med branscher, utbildningsanordnare och andra berörda aktörer. Region Gävleborg har i det strategiska kompetensförsörjningsarbetet tagit fram kunskapsunderlag om utbud och behov av arbetskraft. Under året har Statistiska Centralbyråns regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognos bearbetats som underlag för att fastställa prioriterade bristyrken i länet.

Projektet ”Omstart” har stöttat ungdomar som varken arbetar eller studerar. Totalt har 380 ungdomar tagit del av insatser, varav 40 procent har börjat studera eller arbeta efter deltagandet.

IT-teknikerutbildningen som tagits fram i samverkan med Bollnäs folkhögskola har fungerat som en pilot för att testa hur

förkortade yrkesutbildningar kan bidra till att lösa kompetensbehov på arbetsmarknaden. Detta arbetssätt har varit lyckosamt och kan i framtiden användas för andra yrkesutbildningar.

Samarbeten för utbyggnad av infrastrukturen

I samverkan med lokala, regionala och nationella aktörer har arbete bedrivits för att stärka den inom- och mellanregionala tillgängligheten och bidra till hållbar utveckling inom områdena transportinfrastruktur, energiinfrastruktur och bredbandsutbyggnad.

Ett strategiskt arbete för ökad tillgänglighet i transportsystemet har genomförts och bestått i remissyttranden och ett aktivt påverkansarbete kopplat till den nationella planen för transportinfrastruktur, vilket har bidragit till att utbyggnad av järnvägssträckan Gävle-Kringlan finns med i planen. En ny regional länstransportplan 2022-2033 har tagits fram och identifierade behov sammanställts och prioriterats utifrån uppställda kriterier och mål.

Region Gävleborg har deltagit i samarbeten för utbyggnad av infrastruktur av betydelse för länet, bland annat i mellanregionala plattformar med syfte att stärka de interregionala transportstråken; Botniska korridoren, partnerskapet Atlantbanan, Mälardalsrådet och Nya Ostkustbanan.

Jämlikt Gävleborg – att bryta ojämlikheten

Arbetet med att sprida kunskap om jämlikhetsutredningen fortsätter. Verktyg och metoder har tagits fram under året för att stödja verksamheter i att genomföra verksamhetsanalyser.

FAKTA

Regional utveckling

Region Gävleborg har det regionala utvecklingsansvaret i länet. Det innebär en samordnande, sektorsövergripande roll mellan aktörer på lokal, regional, nationell nivå för genomförandet av Gävleborgs regionala utvecklingsarbete, vilket utgår från den regionala utvecklingsstrategin. Allt regionalt utvecklingsarbete ska synliggöra och integrera hållbar utveckling och därmed åstadkomma ekonomisk, social- och miljömässig hållbarhet.

Folkhälsoarbete för god och jämlik hälsa

Regionfullmäktige har under året beslutat Region Gävleborgs program för god och jämlik hälsa. Det konkretiserar den sociala dimensionen i organisationens hållbarhetsstrategi och tydliggör vad verksamheterna behöver prioritera för att nå social hållbarhet.

Under året har bland annat ett vårdprogram och metodstöd för arbete med ohälsosamma levnadsvanor prioriterats för att stärka det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet. Dessa arbeten bidrar till god vård och jämlik hälsa för länets befolkning.

Vårdförlopp för suicidprevention är ett samverkansarbete mellan länets kommuner, Region Gävleborg och civilsamhället. Arbetet med vårdförloppet initierades i Länsledning Valfärds utskott för psykisk hälsa, där representanter för kommunernas skola och socialtjänst samt Region Gävleborgs hälso- och sjukvård finns. Målet för arbetet är att tidigare upptäcka psykisk ohälsa och minska risk för suicid. Region Gävleborg har gett kommunerna stöd i att ta fram lokala handlingsplaner för suicidprevention och har även lanserat ett stödpaket för förebyggande arbete mot

psykisk ohälsa i skolan. Satsningen på utbildningar inom suicidprevention och psykisk ohälsa har fortsatt under året. I kommunerna finns nu ca 50 utbildade instruktörer som ger interna utbildningar i detta.

Utvecklingen av nya arbetssätt i samverkan genom sociala investeringsmedel har fortsatt och den avslutade investeringen ”Läs på recept” har spridits som ett gott exempel.

Regional mötesplats för social hållbarhet har genomförts i samverkan med ett flertal aktörer i länet, med temat civilsamhällets betydelse för social hållbarhet.

När större beslut berör barn och unga direkt eller indirekt ska en prövning av barnets bästa genomföras. Region Gävleborgs handlingsplan för barnrätt har följts upp och uppdaterats. Verksamheter, som till exempel Framtidsbygget och Min Vård Gävleborg, som genomfört barnkonsekvensanalyser har fått stöd i detta.

FAKTA

Folkhälsa

Region Gävleborgs verksamheter påverkar och skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Olika verksamheter inom Region Gävleborg bidrar på olika sätt. Det kan handla om att ge en god och jämlik vård, att arbeta förebyggande och främjande för att nå individer med störst behov eller att förbättra förutsättningarna för likvärdiga möjligheter och livsvillkor. Arbetet ger både direkta och indirekta effekter för befolkningens hälsa.

Så arbetar Region Gävleborg med hållbarhet

Social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet är en viktig del i Region Gävleborgs uppdrag. Men vad kan det innebära i praktiken? Det exemplifieras närmare på följande sidor.

Så arbetar Region Gävleborg med miljömässig hållbarhet

Region Gävleborg ska, utifrån vår miljöpolicy, vara en föregångare inom den gröna omställningen. Det klimat- och miljöarbete som görs i Region Gävleborg spelar roll och vi är en del av det hållbarhetsarbete som sker globalt, nationellt och regionalt. Här beskrivs hur Region Gävleborg arbetar för att verksamheterna ska bli klimateffektiva, resurseffektiva, giftfria och hälsofrämjande.

Region Gävleborgs verksamheter arbetar för att minimera påverkan på miljö och klimat, och bidra till att vi håller oss inom planetens gränsvärden. Utifrån Försiktighetsprincipen¹ ska Region Gävleborg förebygga och motverka påverkan på människors hälsa och miljö. På sikt ska Region Gävleborg bli både klimatneutralt och fossil oberoende. I vårt miljöarbete eftersträvas att förebygga och minska utsläpp och föroreningar. För att arbeta med miljöfrågorna på ett systematiskt och strukturerat sätt samt för att uppfylla verksamhetens krav på Egenkontroll² arbetar Region Gävleborg i ett certifierat miljöledningssystem, enligt den internationella standarden ISO 14001.

Under 2022 har Region Gävleborg arbetat med utveckling av miljöledningssystemet. Miljöledningssystemet utgår från var Region Gävleborg har störst negativ och positiv påverkan på miljön. Det ska förebygga miljörisiker, förenkla miljöarbete i vardagen, öka kunskapen och styra miljöarbetet så att målen nås och förbättringar sker.

Under 2022 har ett nytt Miljöprogram för åren 2023-2026 tagits fram och antagits i regionfullmäktige. Programmet beskriver målstyrningen av det interna arbetet för en miljömässig omställning till ett hållbart samhälle. Det är indelat i tre målområden; klimateffektiv, resurseffektiv, hälsofrämjande och giftfritt. Under varje målområde finns effektmål som kan följas med hjälp av resultatindikatorer. Målen har tagits fram genom samverkan utgår till stor del från nationella mål.

Under året har både externa och interna revisioner genomförts för att säkerställa att det arbetas strukturerat och systematiskt med miljöfrågorna. Revisionerna visar att det sker ett aktivt och engagerat miljöarbete inom Region Gävleborgs verksamheter, men att målstyrningen av miljöarbetet kan förbättras. Region Gävleborgs chefer har också fått svara på en enkät i syfte att undersöka efterlevnaden av rutiner, vilket är ett sätt att säkerställa att gällande lagar och förordningar följs.

Miljöprioriterade upphandlingar och hållbara produktval

Region Gävleborg köper in och använder en stor mängd produkter och tjänster för att kunna bedriva sin verksamhet. För att begränsa och minska miljö- och klimatpåverkan jobbar Region Gävleborg bland annat med att övergå till förnybara³ och återvunna⁴ material, övergå till produkter fria från farliga kemikalier, minska användning av engångsmaterial och förebygga att avfall uppstår. I det arbetet är upphandling ett viktigt verktyg.

Enligt lagen om offentlig upphandling⁵ bör en upphandlan-

de myndighet beakta miljöhänsyn i upphandlingar när det är relevant och möjligt. Region Gävleborg ställer mera långtgående miljökrav i de upphandlingar som bedöms som miljöprioriterade utifrån miljökonsekvens och där det finns en potentiell miljönytta inom klimat, cirkulär ekonomi och/eller giftfri miljö.

Några exempel på miljöprioriterade upphandlingar som Region Gävleborg slutfört under 2022 är förbrukningsmaterial till hälso- och sjukvården, flegångskuddar, ambulanskläder, sorteringsmöbler och kärl för avfall, utskrift som tjänst samt datacenter. Upphandlingarna och de nya avtalen har bland annat resulterat i minskad användning av engångskuddar, begränsning av kemikalieinnehåll i ambulanskläder samt att avfallskärl till stor del består av återvunnet material. I upphandlingen av utskrift som tjänst ställdes till exempel krav på att alla skrivarna ska vara miljömärkta med Blue Angel eller Swanen och vad gäller datacenter ställdes krav på att leverantören i sina rekommendationer till Region Gävleborg ska ta hänsyn till och förhålla sig till ett antal miljöpunkter. I upphandlingen av förbrukningsmaterial till hälso- och sjukvården, som omfattar cirka 3500 artiklar, ställdes krav bland annat kring förnybara material, PVC- och ftalatfria⁶ artiklar, olika miljömärkningar och begränsning av ingående ämnen, till exempel antimikrobiella ämnen⁷ och PFAS⁸. Gemensamt

¹ Allmänna hänsynsregler kap. 2 §3 Miljöbalk (1998:808).

² Förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll.

³ Förnybara material kommer från råvaror med biologiskt ursprung, till exempel trä eller sockerrör till skilnad från icke förnybara material som har sitt ursprung från ändliga resurser, till exempel fossil olja.

⁴ Återvunnet material innehåller råvara som tidigare varit en annan produkt, till exempel plastförpackning som sedan mals, smälts och används igen för att producera en ny produkt, till exempel en avfallspåse.

⁵ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling.

⁶ PVC står för polyvinylklorid och är en plasttyp som används i en mängd produkter, bland annat i förbrukningsvaror inom sjukvården. På grund av plastens byggsten, vinylklorid, som klassificeras som cancerframkallande kan tillverkning och avfallshantering av produkter som innehåller PVC vara problematisk. För att göra PVC mjuk och följsam tillsätts ofta mjukgörande ftalater. Ftalater binds inte i PVC utan kan läcka ut från plasten i samband med användning och upptas av människor. Det finns en mängd olika ftalater och vissa av dem kan påverka människors förmåga att få barn.

⁷ Antimikrobiella ämnen dödar eller förhindrar förökning av mikroorganismer, till exempel bakterier eller svamp. Exempel på antimikrobiella ämnen är antibiotika, klorhexidin och metaller, bland annat silver. Användning av antimikrobiella ämnen i produkter där det inte verkligen behövs riskerar att bidra till utveckling av multiresistenta bakterier.

⁸ PFAS är en stor grupp ämnen som används till exempel i textilier för att få vatten-, fett- och smutsavvisande egenskaper. PFAS är extremt långlivade vilket betyder att de finns kvar i miljön under lång tid. En del av PFAS-ämnena är klassificerade som reproduktionsstörande och misstänkt cancerframkallande. För flertalet PFAS-ämnen saknas dock kunskap om deras effekter på hälsan, men det finns starka skäl att betrakta alla PFAS som hälsoskadliga.

för alla upphandlingsexempel är att leverantörerna ska bedriva ett systematiskt miljöarbete.

Under året har även uppföljningar av miljökrav genomförts, bland annat i avtal med förbrukningsmaterial till hälso- och sjukvården och avfallspåsar.

Att minska användning av förbrukningsartiklar till hälso- och sjukvården som innehåller PVC har utgjort ett långvarigt arbete och Region Gävleborg har mätt utvecklingen över tid för tre specifika produktgrupper; tappningskatetrar, urinuppsamlingspåsar och tillbehör till nutrition/sondmatning. Under 2022 tecknades nytt avtal för förbrukningsartiklar och andelen PVC-fria artiklar ligger kvar på i stort sett samma nivå jämfört med föregående avtal: tappningskatetrar 96,0 procent, urinuppsamlingspåsar 25,0 procent och nutritionstillbehör 20,0 procent PVC-fria artiklar.

Förbrukningen av undersökningshandskar och skyddsförkläden har minskat något under 2022 jämfört med föregående år, men ligger kvar på en fortsatt högre nivå än före pandemin. Förbrukningen avspeglar utvecklingen av pandemin och produktionen under året. 2022 minskade förbrukningen av plastbägare för dryck med 68 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror på att plastbägare för dryck helt tagits bort från beställningssortimentet under året och ersatts av pappersbägare som har en lägre klimatpåverkan och kommer från förnybar råvarukälla. Den totala mängden bägare för dryck var cirka 1 660 000 stycken. Antalet medicinbägare ligger kvar på ungefär samma nivå för 2022 som föregående år, vilket är förväntat. I och med nytt avtal för förbrukningsmaterial har den vanligaste typen av medicinbägare i fossil plast ersatts med bägare i förnybar plast. 77,5 procent av samtliga medicinbägare under 2022 var i förnybar plast eller papper.

Exempel förbrukning av engångsartiklar, antal

	2022	2021
Undersökningshandskar	11 321 23	11 684 152
Skyddsförkläden	2 119 150	2 579 700
Plastbägare för dryck	184 110	575 750
Medicinbägare	639 930	634 500

Cirkulära flöden, materialåtervinning och avfall

Utifrån Europakommissionens handlingsplan för cirkulär ekonomi⁹ arbetar Region Gävleborg för att minska klimatpåverkan från den egna verksamheten i alla steg. En del är att utifrån den europeiska avfallshierarkin arbeta för att optimera avfallshanteringen. Avfallshierarkin regleras i miljöbalken och innebär i första hand att förebygga att avfall uppstår. Därefter, i fallande skala, återanvända, materialåtervinna, energi utvinna och i sista hand deponera. Region Gävleborg strävar efter att uppfylla Avfallsdirektivets¹⁰ målnivåer för materialåtervinning av kommunalt avfall som skall öka till minst 55 procent till 2025.

Region Gävleborg sorterar avfallet i 23 olika avfallsfraktioner, varav flertalet i sin tur sorteras i ett antal underfraktioner. Under 2022 har ett arbete påbörjats för att analysera hinder och möjligheter för en ökad sortering med syfte att identifiera vilka åtgärder som bör prioriteras för en ökad utsortering. Under året har alla interna hälsocentraler i interna lokaler ställt om till matavfallsinsamling.

Materialåtervinningsgrad

	2022	2021
Materialåtervinning i sjukhusfastigheter, andel (%)	39,7 %	38,7 %

FAKTA

Vad är en cirkulär ekonomi?

Enkelt uttryckt är en cirkulär ekonomi motsatsen till den traditionella, linjära ekonomin. Istället för att tillverka, köpa, använda och sedan slänga sakerna, utnyttjas allt som tillverkats så länge det går. Och när sakerna är förbrukade återanvänds och återvinns så mycket som möjligt om och om igen – allt för att tära mindre på jordens resurser och minska vårt avfall. Cirkulär ekonomi är ett modernt uttryck för kretslopp helt enkelt.

Under 2022 har Region Gävleborg fortsatt arbeta för att öka materialåtervinningsgraden i våra verksamheter. Detta sker aktivt i form av besök i verksamheten, utbildningsinsatser och skriftlig information i syfte att minimera felsorteringar och öka sorteringsgraden. Materialåtervinningsgraden för 2022 har ökat med en procentenhet i jämförelse med föregående år. En analys av mängden material som skickas till återvinning har kommit fram till att en minskning skett med ungefär 15 ton, medan det material som skickas till energiåtervinning har ökat med nästan 43 ton i jämförelse med föregående år. Detta tyder på en försämrad utsortering under 2022.

Inom Region Gävleborgs verksamheter uppstår stora mängder avfall varje år, varav majoriteten består av icke farligt avfall.

NATIONELLT MÅL FÖR AVFALLSHANTERING

- Öka materialåtervinningsgraden.

⁹ En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin - för ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa, COM (2020) 98.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv.

Avfallsmängder 2022*

Farligt avfall	206 935 kg
Varav sjukvårdens kliniska avfall	132 885 kg
Ikke farligt avfall	
Materialåtervinning	327 788 kg
Biogastillverkning	476 130 kg
Energiåtervinning	1 096 960 kg
Deponering	11 875 kg
Total mängd (farligt/ikke farligt) avfall	2 119 688 kg

* Statistiken visar avfall som uppkommit i sjukhusverksamhet samt verksamhet beläget på sjukhusområdet, med undantag för sjukvårdens kliniska avfall som beräknas för samtliga verksamheter där avfallet uppstår.

2022 har den högsta uppmätta totala avfallsmängden under en femårsperiod. En del av förklaringen skulle kunna vara ombyggnationer kopplade till Framtidsbygget och de utrensningar som sker när verksamheter byter lokaler. En annan del av förklaringen skulle kunna vara att antalet operationer och akutvårdsbesök ökade under 2022, vilket i sin tur leder till ökade avfallsmängder.

Effektiv energianvändning

Region Gävleborg arbetar för att minska miljöbelastningen genom att effektivisera energianvändningen. Genom att använda mindre energi sparas pengar och miljöpåverkan minskas. Region Gävleborgs energianvändning 2022 uppgick till 79,4 GWh, vilket motsvarar ca 77,6 Mkr. Det är en betydande andel av energianvändningen i Gävleborgs län.

Region Gävleborg har energikrävande verksamheter som ställer höga krav på bland annat el- och kylleveranser. En del byggnader är relativt gamla, vilket märks på de värmeeffektuttag som sker under årets kalla dagar. Region Gävleborgs el består av 100 procent förnybar energi.

Fastighetsavdelningen ansvarar för Region Gävleborgs fastigheter och energianvändning. Det finns en energiplan med målnivåer samt riktlinjer för uppfyllande av målen.

Flexibla och miljövänliga fastigheter

Region Gävleborgs fastigheter ska präglas av effektivitet och långsiktighet, klimatsmarta val vid byggnationer och hållbarhetstänkande samt erbjuda god inne- och utemiljö för att främja god hälsa. Region Gävleborg ställer miljökrav enligt standarden Miljöbyggnad silver med krav på bland annat energiprestanda, materialval och inomhusmiljö vid ny- och ombyggnation.

ENERGIANVÄNDNING INOM REGION GÄVLEBORG

Typ av verksamhet	Area (BRA), m ²	Värmeanvändning*, MWh	El-användning, MWh	Kyla-användning, MWh	Specifik värme, kWh/m ²	Specifik el, kWh/m ²	Specifik kyla, kWh/m ²
Sjukhus	253 832	27 681	25 870	4 332**	109,1	101,9	27,7**
Hälsocentraler	110 564	9 856	5 490	-	89,1	82,6	-
Folkhögskolor	32 217	4 258	1 502	-	132,2	46,6	-
Övriga fastigheter	2 535	333	123		131,2	48,4	
Total	399 148	42 128	32 985	4 332	105,5	82,6	11,5***

* Normalårskorrigerad värmeanvändning

** Fjärrkyla finns endast på Gävle sjukhus, specifik användning avser endast Gävle sjukhus

*** Specifik användning totalt för redovisad area.

Noter till tabellen: Sjukhus innefattar Gävle sjukhus, Hudiksvalls sjukhus och Bollnäs sjukhus. Samtliga typer av byggnader, vårdlokaler, administrativa lokaler, kulvertar osv. Hälsocentraler innefattar hälsocentraler, samt de gamla sjukhusen Sandviken, Söderhamn och Ljusdal och liknande lokaler för sjukhus. Folkhögskolorna innefattar Bollnäs, Forsa och Västerbergs folkhögskolor. Folkhögskolorna är till största del utbildningslokaler, men även bostäder samt storkök. Den redovisade energin avser helår 2022 och är avgränsad till de egenägda fastigheterna. Utöver de egna fastigheterna finns ett antal hyrda fastigheter samt till viss del hyrda lokaler, vilka inte redovisas.

FAKTA

Miljöbyggnad

Miljöbyggnad är ett nationellt system för miljöcertifiering av byggnader, där miljöarbetet och byggnadens miljöprestanda granskas av tredje part. Miljöbyggnad innefattar tre olika områden (energi, inomhusmiljö och material) och baseras på olika bedömningskriterier. För att bli certifierad med Miljöbyggnad silver måste byggnaderna överträffa de lagkrav och myndighetskrav som finns.

Utöver Miljöbyggnad silver arbetar Region Gävleborg utifrån en riktlinje för Energi och Miljö, som tagits fram för att täcka alla åtaganden kopplat till miljö, klimat och hållbarhet. Bland annat krav på materialval, energiprestanda, cirkulärekonomi, avfallshantering och biologisk mångfald. Region Gävleborg arbetar för att förebygga och begränsa utsläpp till mark, luft och vatten under såväl produktion som i drift av fastigheter.

För ett giftfritt Gävleborg

Region Gävleborg använder stora mängder varor och produkter som innehåller kemiska ämnen, t.ex. handdesinfektionsmedel, textilier, datorer och läkemedel. Vissa kemikalier och kemiska produkter är ofarliga, medan vissa kan skada människors hälsa och miljön om de kommer ut i naturen. Kemikalieområdet är regleras både nationellt och inom EU, vilket bland annat innefattar olika bestämmelser om hantering av kemikalier samt bedömning och förebyggande av kemiska risker. Region Gävleborg gör en bedömning av de risker kemiska produkter eller varor har innan de köps in och används samt undviker farliga produkter och varor som kan ersättas med mindre farliga alternativ eller tekniker. Här är upphandling ett viktigt verktyg för att ställa krav på information om innehåll och att farliga ämnen inte ska förekomma.

Läkemedel och miljö

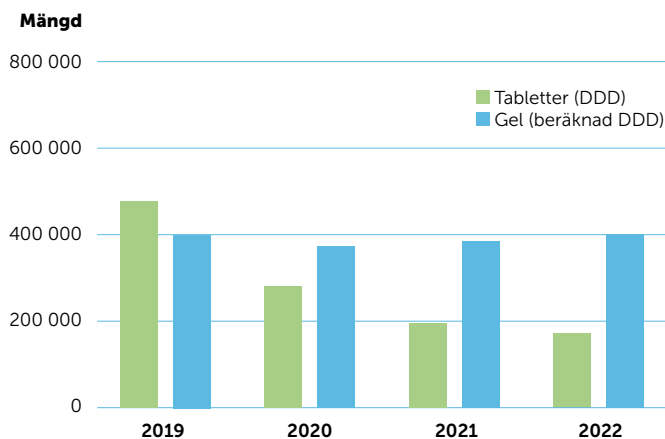
Region Gävleborg förskriver stora mängder läkemedel varje år och tillgång till säkra och effektiva läkemedel är viktigt för att kunna ge patienter vård. Under ett läkemedels hela livscykel, från tillverkning till efter användning, kan det dock potentiellt sätt nå den omkringliggande miljön. Region Gävleborg minskar mängden som når miljön genom att arbeta förebyggande med befolkningens hälsa, ställa miljökrav vid upphandling, göra kloka val vid förskrivning, göra läkemedelsgenomgångar, skriva ut provförpackningar, ha en säker avfallshantering och uppmuntra patienter att lämna in överblivna läkemedel till apoteken. Dessa aktiviteter går i linje med den hållbarhetsguide som Svenska Läkaresällskapet publicerade 2022 om hur man kan arbeta för en mer hållbar hälso- och sjukvård.

I dag är läkemedelsrester i avloppsvatten ett växande problem. Rester av de läkemedel, såväl receptbelagda som receptfria, som vi konsumerar finns kvar i urin och avföring och förs med avloppsvattnet ut i mark, sjöar och vattendrag. Där bidrar de till övergödning och tas upp av växter och djur. Antibiotika som kan medföra risk för ökad resistens hos bakterier är särskilt problematiskt. Antibiotikaresistenta (motståndskraftiga) bakterier ökar oroande snabbt, vilket gör vanliga infektioner kan bli svårare att bota. Därför är det viktigt att antibiotika används klokt, bara när det behövs och på rätt sätt. Det gäller för både hälsan och miljön.

Den uthämtade mängden diklofenak i Gävleborg är näst lägst i Sverige i förhållande till folkmängd. Förskrivningen av diklofenak förekommer främst i primärvård och under 2022 minskade mängden diklofenak-tabletter med 13 procent. Recept på geler innehållande diklofenak förekommer i viss mån, framförallt inom primärvård, men minskar svagt. Dock ökar mängden gel som säljs receptfritt med 3–4 procent per år.

MÄNGD* DIKLOFENAK I TABELTTER OCH GEL

* Mängden redovisas som mängd i daglig dygnsdos (DDD).

Antalet uthämtade recept på antibiotika ökade under 2022 jämfört med 2021, men ligger fortfarande under det nationella målet på 250 antibiotikarecept per 1000 invånare.

Antal uthämtade antibiotikarecept	2022	2021
Antal uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare	241	222

Klimatpåverkande anestesigaser

Vid operationer och förlossningar som utförs inom Region Gävleborg används anestesigaser för att söva eller bedöva patienter. Anestesigaser har en betydande negativ påverkan på klimatet. Region Gävleborg har fortsatt använda mer sevofluran när det är möjligt och därav mindre desfluran under 2022. Region Gävleborg arbetar aktivt med att minska klimatpåverkan genom att exempelvis använda lågflödesanestesi.

Klimatpåverkande anestesigaser	2022	2021
Sevorane/Sevofluran (kg CO ₂ -ekv)	41 438	31 444
Desfluran/Suprane (kg CO ₂ -ekv)	11 020	22 041
Lustgas (kg CO ₂ -ekv)	428 282	418 915
Totalt (kg CO₂-ekv)	480 740	472 400
CO ₂ -ekv/invånare	1,6	1,6

Livsmedel för god hälsa och god miljö

Vad du äter är inte bara viktigt för din hälsa. Även miljön och klimatet påverkas genom ditt val av mat i hela livsmedelskedjan, från jord till bord. Det kan bidra till utsläpp av växthusgaser, övergödning, överfiskning och användning av kemiska bekämpningsmedel. Mat kan även påverka miljön positivt, till exempel i landskapet och den biologiska mångfalden.

NATIONELLT MÅL OM LIVSMEDEL

- Ökad andel ekologiska livsmedel.

I Region Gävleborg serveras mat vid sjukhusen, folkhögskolorna och beställs till personalköken. Vilken mat Region Gävleborg serverar har betydelse för hälsan, miljön och klimatet och krav ställs därför vid upphandling av livsmedel. Vi arbetar med att uppfylla den nationella livsmedelsstrategin och arbetar bl.a. mot målet att andelen ekologiska livsmedel ska vara minst 60 procent till 2030.

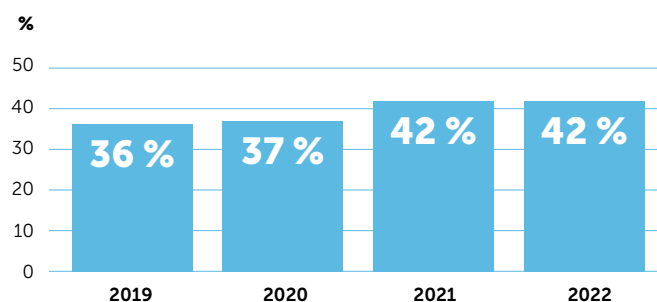
FAKTA

Livsmedelsstrategin¹¹

Regeringens strategi för en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig, robust livsmedelskedja, där den totala livsmedelsproduktionen ska öka, samtidigt som relevanta miljömål nås.

¹¹ Prop. 2016/17:104 En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet och Regeringens handlingsplan del 2: En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet.

ANDEL EKOLOGISKA LIVSMEDEL*

* Andel (%) av värdet i kronor av totala livsmedelinköp i Region Gävleborg. Omfattar även livsmedelsproduktion på entreprenad. Avser KRAV-märkt och andra ekologiska livsmedel enligt EU-förordning.

Trots att det har varit ett utmanande år med ökade kostnader för livsmedel har verksamheterna lyckats bibehålla andelen ekologiska livsmedel jämfört med föregående år. Måltidsverksamheterna inom sjukhusen och Folkhögskolorna erbjuder alltid vegetariska alternativ på menyn. Matsvinnet har minskat och råvaror väljs där det är möjligt efter säsong och om det är lokaltillverkat eller tillverkat i Sverige. Det pågår ett arbete med att gå igenom förrådsvarorna samt att försöka utöka andelen artiklar som är ekologiska eller miljömärkta som kan erbjudas till de olika verksamheterna när de köper in livsmedel.

På väg mot ett Fossilfritt 2025

Region Gävleborg har som mål att endast utföra fossilfria resor och transporter 2025, vilket är mer ambitiöst än det nationella målet då fossilfria resor och transporter ska uppnås till 2030. För att nå målet ställs bland annat krav i upphandlingar där resor och transporter ingår samt att verksamhetsfordon som leasas i första

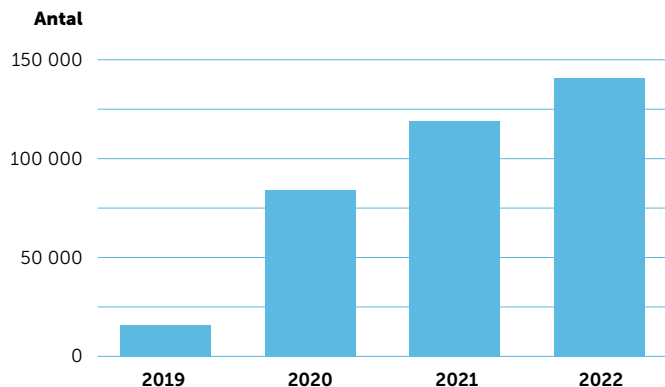

hand ska drivas på el. I december var 14 procent av Region Gävleborgs bilar elbilar. För att tydliggöra förutsättningarna för laddning av elbilar inom Region Gävleborgs fastigheter har strategier för laddning tagits fram för både Region Gävleborgs egna fordon och fordon från externa verksamheter, besökare och personal.

Fler resor i tjänsten

Under 2022 har resandet ökat med alla transportmedel, men trots det har antalet digitala möten också fortsatt öka.

ANTAL DIGITALA MÖTEN*

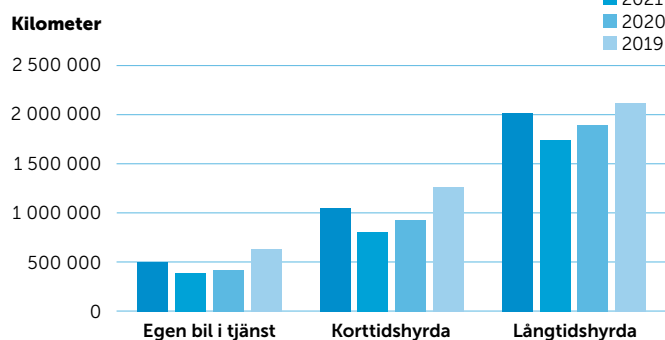

* From februari 2022 ingår statistik från Teams.

Resor med SJ och kollektivtrafik har ökat under 2022, men är 41 procent respektive 44 procent lägre i jämförelse med 2019. Under 2021 genomfördes inga tjänsteresor med flyg. 2022 har 560 tjänsteresor med flyg genomförts varav 235 var kortare än 50 mil.

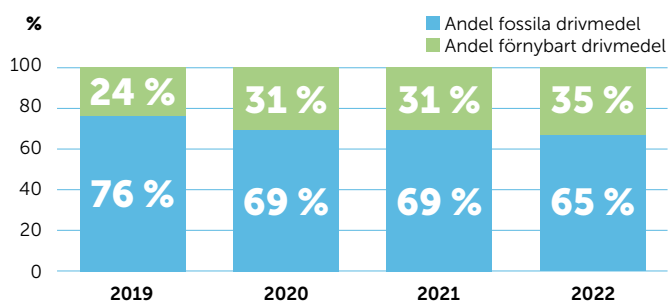
Alla tjänsteresor med bil har ökat i jämförelse med föregående år. Resor med korttidshyrd bil ökade med 31 procent och resor med egen bil i tjänsten 22 procent. I jämförelse med 2019 har resor med korttidshyrd bil minskat 17 procent och resor med verksamhetsbilar har minskat 5 procent.

FÖRDELNING AV RESOR MED BIL I TJÄNSTEN

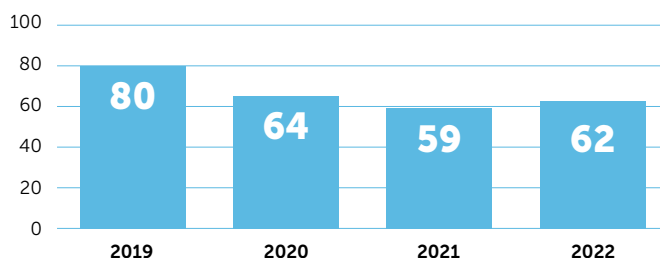
Av de bilresor som görs i tjänsten är 35 procent av drivmedlet förnybart, främst genom förnybar andel i reduktionspliktig diesel och HVO100. Andelen resor med elbil är 4 procent. Bilresor i tjänsten används exempelvis av primärvården, logistik- och serviceavdelningen och verksamheten Hjälpmedel SAM.

FÖRDELNING DRIVMEDEL

Andelen koldioxidutsläpp per nettoårsarbetare från resor med bil i tjänsten har ökat som en effekt av att fler reser med bil i tjänsten.

KG CO₂ PER NETTOÅRSARBETARE, RESOR MED BIL I TJÄNSTEN

Cyklande medarbetare

Under våren 2022 genomförde Region Gävleborg en ”cykla-gå till jobbet kampanj” under 6 veckor där fler än 500 anställda fick poäng för de dagar de cyklade, gick eller åkte kollektivt till jobbet. En uppskattad aktivitet som bidrog till mer rörelse och minskat bilåkande. Många anställda har antagit erbjudandet om att leasa förmånscyklar. Ansökan till vintercyklisten 2022-2023 hade rekordmänga sökande och därför har antalet deltagare utökats till 70 stycken.

FAKTA

Klimatberäkningar

Greenhouse Gas Protocol (GHGP) är den internationellt mest vedertagna beräknings- och redovisningsstandard för klimatberäkningar. Genom att dela in utsläppen i olika scope ges en tydlig bild av vilka utsläpp som är direkta och indirekta.

Scope 1: Omfattar direkta utsläpp som verksamheten har direkt kontroll över. Uppstår vid förbränning av fossila bränslen (bensin, olja och kol) för till exempel tillverkning i egenägda fabriker eller utsläpp från egna fordon/maskiner.

Scope 2: Omfattar indirekta utsläpp som uppstår vid produktion av inköpt el, fjärrvärme och fjärrkyla.

Scope 3: Omfattar övriga indirekta utsläpp som bland annat uppstår från inköp av varor och tjänster till exempel logistik, flygresor, taxi och materialförbrukning.

Klimatpåverkan

Sverige har ett långsiktigt mål att senast 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Utifrån miljöpolicy och mål arbetar Region Gävleborg för att minska sin klimatpåverkan.

Under året har Sveriges Kommuner och Regioner och landets regioners arbete med ett gemensamt verktyg och vägledning för mer enhetliga och fullständiga klimatberäkningar fortsatt. Vägledningen är framtagen i enlighet med GHGP som är den internationellt mest vedertagna standarden för klimatberäkningar. Det innebär förändringar i Region Gävleborgs beräkningsmetod och har gett förutsättningar att utöka omfattningen av vad som ingår. Ett område med stor klimatpåverkan som tillkommit är inköp av varor, där bland annat förbrukningsmaterial, livsmedel och medicinteknisk utrustning ingår.

Klimatberäkningarna används för att identifiera och följa utvecklingen av Region Gävleborgs utsläppsposter, och på så sätt kunna rikta insatser för att minska klimatpåverkan. Insamlingen av data för 2022 är ännu inte avslutad, vilket gör att det endast är möjligt att presentera uppgifterna som avser år 2021.

Region Gävleborg har generell störst möjlighet att påverka utsläpp i Scope 1. Åtgärder som bidrar till ett minskat resande med bil eller övergång till fossilfria drivmedel kan få stor effekt. Regionen köpte in cirka 610 000 liter fossila bränslen under 2021, exklusive för privata bilar i tjänst. Om detta ersätts med fossilfria bränslen skulle Regionens Scope 1-utsläpp kunna mins-

ka med 71 procent. Klimatpåverkan till följd av resor är fortsatt låg till följd av covid-19-pandemin. Genom ett aktivt arbete med fastigheters uppvärmning och elförbrukning, kan också utsläpp i Scope 2 minskas.

En övervägande del av utsläppen i 2021 års klimatberäkning ligger i Scope 3 som är kopplat till inköp och resursförbrukning, vilket indikerar att Region Gävleborgs påverkan till stor del sker genom indirekta utsläpp. Där kan Regionen påverka genom att arbeta med produktval och miljökrav i upphandling. Det finns dock stor osäkerhet i dessa beräkningar eftersom de baseras på inköpsvolymen uttryckt i kronor. De beräknade utsläppen minskar alltså inte om en vara byts ut mot en mer miljövänlig till samma pris. Därför pågår ett arbete på Regionen att dels förbättra statistiken generellt men också att fördjupa analysen kring utvalda varor under kommande år.

Region Gävleborg fortsätter att ersätta fossila bränslen med biobränslen. Detta innebär en minskning av fossila utsläpp men en ökning av biogena utsläpp, det vill säga CO₂-utsläppen från förbränning av biobränslen. För Region Gävleborg uppstår dessa utsläpp främst i kollektivtrafiken, men även från bilresor och ambulanstransporter. De direkta biogena utsläppen under 2021 var 22 720 ton CO₂-ekvivalenter och inkluderas inte i tabellen nedan.

För information om hur Region Gävleborg arbetat med hållbarhet från kapitalinvesteringar, se sid 42.

UTSLÄPP INOM REGION GÄVLEBORG 2021

Region Gävleborg	Direkta utsläpp	Indirekta utsläpp	Indirekta utsläpp	Totalt
Utsläpp av växthusgaser (ton CO ₂ -ekv)*	Scope 1	Scope 2	Scope 3**	Ton CO ₂ -ekv
Fastigheter – drift	30	4 024	1 148	5 203
Resor och transporter	836	813	6 850	8 499
Tjänsteresor	331	0	141	472
Inköp och resursförbrukning	451	0	61 214	61 665
Totalt	1 648	4 837	69 353	75 839

* Beräkningarna har baserats på siffror från 2021 och har genomförts enligt principerna i standarden Greenhouse Gas Protocol (GHGP).

** Exklusive utsläpp från kapitalinvesteringar.

Så arbetar Region Gävleborg med social hållbarhet

Alla människor, oavsett kön, ålder, förmågor eller bakgrund, ska ges likvärdiga möjligheter utifrån sina behov och förutsättningar. Här beskrivs hur Region Gävleborg jobbar med social hållbarhet som arbetsgivare och organisation.

Region Gävleborg har möjlighet att förbättra människors hälsa och välmående genom ansvaret för folkhälsa och hälso- och sjukvården i länet. Region Gävleborg arbetar för att motverka utanförskap och värna om demokratin och mänskliga rättigheter.

Social hållbarhet är viktigt i arbetet med att utveckla regionen. Social hållbarhet är bland annat ett arbete med att ge olika grupper likvärdiga möjligheter och för att de ska kunna bidra till länets utveckling i högre grad. Genom att olika gruppers förmågor och potential kommer till sin rätt, ökar det gemensamma välbefinnandet i Gävleborg.

Även i egenskap av arbetsgivare har Region Gävleborg ett ansvar för social hållbarhet, exempelvis genom att skapa ett hållbart arbetsliv för medarbetarna. I detta avsnitt redovisas Region Gävleborgs arbete med social hållbarhet som arbetsgivare och organisation.

Kompetensförsörjning

För att Region Gävleborg som organisation ska kunna ta tillvara på tillgänglig kompetens på arbetsmarknaden bedrivs ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete.

Arbetet med att implementera Gävleborgskraften, som är namnet på ett arbete som tagits fram för att tydliggöra Region Gävleborg som arbetsgivare, har fortsatt under året.

Gävleborgskraften är Region Gävleborgs arbetsgivarprofilering som ska underlätta i arbetet med att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Den har vuxit fram från organisationen egna medarbetare, som identifierat styrkor, utvecklingsområden och vad som symboliserar organisationens samlade kraft. Gävleborgskraften kan konkretiseras som medarbetarnas kompetens, sätt att samarbeta, att ha ett meningsfullt uppdrag och att göra verklig skillnad.

Det är viktigt att verksamheten i Region Gävleborg bedrivs med en stabil och varaktig bemanning. Under 2022 anställdes 747 nya medarbetare och 745 avslutade sin anställning. Region Gävleborgs kostnad för inhyrd personal, uttryckt som andel av egen personalkostnad¹², var 10,5 procent under 2022, vilket är en ökning jämfört med 9,6 procent under föregående år. Gävleborgs beroende av inhyrd personal är högre än flertalet andra regioner, vilket kan utläsas i den samlade uppföljning som Sveriges Kommuner och Regioner sammanställer kvartalsvis. Arbetet med att bli oberoende av inhyrd personal har försvarats på grund av covid-19-pandemin.

Utifrån ambitionen att förbättra förmågan att analysera bemanningsbehov samt mer effektivt nyttja medarbetarnas tid och kompetens har en modell för kompetensplanering implementerats. Kompetensplanering innebär bland annat införandet av formella roller. En roll omfattar en tydlig beskrivning av medarbetarens ansvar och befogenheter samt kompetenskrav. Modellen

används initialt för verksamheter som deltar i projektet Min Vård Gävleborg. Ambitionen är att successivt implementera modellen inom Region Gävleborg.

Region Gävleborg har under 2022 lyckats tillhandahålla klinisk utbildning i den omfattning som efterfrågats. Det sker ett aktivt arbete för att främja goda lärandemiljöer där teori och praktik vävs samman. Utvärderingar av den kliniska utbildningen har visat på en hög grad av nöjdhet hos deltagarna. Samverkan med andra utbildningsanordnare, så som övriga regioner och länets kommuner, kring bland annat verksamhetsförlagd utbildningspraktik har fungerat väl, vilket är avgörande för att nå målen om god kompetensförsörjning i den takt som behövs. Sammanlagt har 1 652 studenter genomfört 7 491 veckors utbildningspraktik under året.

Region Gävleborg har 121 forskningsaktiva medarbetare. Tillsammans har de bidragit till kunskap som kommer patienter till gagn och bidrar till att lösa samhällets utmaningar. 2022 har 151 forskningsprojekt bedrivits och 87 vetenskapliga publikationer redovisats.

ANTAL ANSTÄLLDA PER ANSTÄLLNINGSTYP OCH ARBETSFORM

Anställningstyp	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidareanställda	5 828	1 405	7 233
Vikariat*	294	137	431
Totalt	6 122	1 542	7 664

* Externt rekryterade månadsavlönade vikarier.

Arbetsform	Kvinnor	Män	Totalt
Med överenskommen heltid	5 805	1 472	7 277
Med överenskommen deltid	317	70	387
Totalt	6 122	1 542	7 664

FAKTA

Region Gävleborgs värdegrund

Region Gävleborgs värdegrund ska fungera som en gemensam kompass som genomsyrar beslut, handlingar och kommunikationen och stärker känsla av sammanhang. Region Gävleborgs värdegrund består av de tre ordparen:

Professionalism och ansvar
Respekt och ödmjukhet
Öppenhet och ärlighet

¹² Sveriges Kommuner och Regioners oberoende indikator.

PERSONALOMSÄTTNING

Antal nyanställda tillsvidare	Antal i åldersgrupp			Totalt	Andel nyanställda tillsvidare*
	≤ 29	30–49	≥ 50		
Kvinnor	175	307	117	599	10,3 %
Män	23	97	28	148	10,5 %
Totalt	198	404	145	747	10,3 %

Antal som slutat (oavsett orsak, inkl. pension)	≤ 29	30–49	≥ 50	Totalt	Andel som slutat**
Kvinna	68	263	269	600	10,3 %
Man	10	72	63	145	10,3 %
Totalt	78	335	332	745	10,3 %

* Andel av medeltal tillsvidareanställda 2022.

** Antal tillsvidareanställda som slutat under året uppgick till 745 stycken. Den främsta avgångsorsaken var avgång till privat arbetsgivare, som stod för 27 procent av avgångarna. Hel ålderspension svarade för 22 procent. Personalomsättning exklusive ålderspension och avtalspension var totalt 8,1 procent.

Chefers förutsättningar

Ledning och styrning av verksamheten ska präglas av tillit. Medarbetarnas kunnande, erfarenheter och yrkesetik ska vara vägledande när arbetet planeras och utförs. Ett fortsatt fokus på tillitsbaserad styrning och ledning vidgar verksamhetens handlingsutrymme och säkerställer att Region Gävleborg tar tillvara på den fulla potentialen hos såväl chefer som medarbetare.

Under året har en omfattande förändringsledningsutbildning för chefer genomförts. Syftet är att tillhandhålla metoder och verktyg som stödjer utveckling av verksamheten och tillvaratar medarbetarnas engagemang.

Region Gävleborgs chefer ska generellt ansvara för högst 30 medarbetare. Syftet är att ge förutsättningar för att utöva ett närvarande ledarskap, en god arbetsmiljö, tydlighet i uppdrag och förväntningar samt möjliggöra en kontinuerlig avstämning med sin närmaste chef.

Hållbart arbetsliv

Region Gävleborg ska ge medarbetarna möjlighet att utveckla och bevara goda hälso- och livsstilsvanor genom att erbjuda stöd i önskad livsstilsförändring. En satsning på återhämtning, riktad till både chefer och medarbetare, har genomförts. Den har inneburit såväl föreläsningar som aktiviteter i form av yoga och avslappning samt information och tips på återhämtningstekniker som publicerats på intranätet.

Friskvårdsanläggningarna har återigen varit öppna och ett antal regiongemensamma friskvårdsaktiviteter har genomförts och erbjudits alla medarbetare.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Region Gävleborg arbetar för en god arbetsmiljö, fri från hot, våld, mobbing och kränkande särbehandling. En god arbetsmiljö skapar förutsättningar för att uppnå önskade resultat och säkerhet i verksamheten, förebygger ohälsa och olycksfall samt främjar engagemang och ett hållbart arbetsliv.

Arbetsmiljöarbete omfattar alla medarbetare som är anställda i Region Gävleborg och bygger på samverkan mellan medarbetare, arbetstagarorganisationer och chefer. I syfte att säkerställa en grundläggande kompetens i arbetsmiljökunskap ska alla chefer vara certifierade inom området. För 2022 uppgår andelen certifierade chefer till 72 procent. Att alla chefer genomgår den grundläggande utbildningen bidrar till att cheferna arbetar systematiskt med arbetsmiljöarbetet, vilket är väsentligt för ett hållbart yrkesliv och för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Utöver den grundläggande arbetsmiljöutbildningen för chefer

och skyddsombud erbjuder Region Gävleborg olika påbyggnadsutbildningar, exempelvis motverka hot och våld, arbetslivsinriktad rehabilitering och alkohol, motverka droger i arbetslivet och spelberoende.

Chefer med arbetsmiljöuppgifter ansvarar för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen. Att arbete utifrån SAM-hjulet ger goda förutsättningar för att arbeta förebyggande med arbetsmiljöfrågorna och förhindra arbetsrelaterad ohälsa och olycksfall. Samtliga chefer har utbildats och introducerats i den webbaserade arbetsmiljömodulen där chef kan arbeta med sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

FAKTA

SAM-hjulet

SAM-hjulet beskriver utgångspunkterna för att undersöka, genomföra och följa upp aktiviteter på ett systematiskt sätt. De fyra stegen är; att undersöka alla arbetsförhållanden, identifiera risker och riskbedöma, ta fram åtgärder för att hantera riskerna samt kontrollera om de genomförda åtgärderna lett till avsedd effekt. De olika stegen bildar en helhet. Arbete utefter SAM-hjulet fungerar som en grund för att hantera arbetsmiljöförhållanden och skapa en god arbetsmiljö.

Region Gävleborg brukar årligen genomföra en medarbetarenkät för att, bland annat, undersöka hur medarbetarna upplever förutsättningarna för medarbetarengagemang. Enkäten har tidigare genomförts på hösten men Koncernledningen beslutade flytta enkätens genomförande till våren i syfte att kunna arbeta med dess resultat redan under innevarande år. Som en konsekvens genomfördes ingen enkät under 2022. Nästa undersökning planeras till april 2023.

MÅL KOPPLADE TILL UTVALDA INDIKATORER

- Samtliga enheter ska ha ett HME motsvarande minst 75.
- Alla chefer ska arbeta efter SAM-hjulet.
- Alla chefer är arbetsmiljöcertifierade.
- Alla medarbetare ska ha minst 40 timmar kompetensutvecklingsåtgärder per år.

Likabehandling och jämlikhet

I egenskap av arbetsgivare arbetar Region Gävleborg för jämlikhet och jämställdhet samt strävar efter ökad mångfald. Kunskap om diskriminering, likabehandling och jämställdhet samt medvetenhet om normer och värderingar som påverkar vårt agerande är viktigt för att skapa en god arbetsmiljö.

Medarbetare inom Region Gävleborg ska agera utifrån vår gemensamma värdegrund. Likabehandling innebär lika villkor, rättigheter och möjligheter och att inte någon medarbetare diskrimineras utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Icke-diskriminering

Att synliggöra, föra en dialog om och aktivt arbeta med lika-behandling, inkludering, mångfald och den gemensamma värdegrunden är viktigt i alla Region Gävleborgs verksamheter.

Området likabehandling och mångfald finns med vid introduktion av nya medarbetare och chefer, i dialogen på arbetsplatsträffar, vid utvecklingssamtal och i samverkan med fackliga parter. Region Gävleborg har en enhetlig rekryteringsprocess och tillämpar kompetensbaserad rekrytering.

Ett antal verksamheter är HBTQI-certifierade via Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL). Det finns också interna utbildningar om likabehandling och HBTQI som vänder sig till alla medarbetare.

Region Gävleborg arbetar systematiskt för att uppnå målet om noll tolerans mot diskriminering. Exempelvis sker detta genom att undersöka eventuell förekomst av diskriminering och arbeta med åtgärder som leder till förändring. I medarbetarenkäten finns frågor om diskriminering och likabehandling. I den senaste medarbetarenkäten, som genomfördes 2021, uppger 3,8 procent av medarbetarna att de upplevt sig blivit utsatta för diskriminering/ojämlik behandling under de senaste 12 månaderna. De diskrimineringsgrunder som framförallt anges är ålder, kön och etnisk bakgrund. Motsvarande siffra i medarbetarenkäten 2018 var 3 procent. Medarbetarenkäten fångar självupplevd diskriminering och det kan finnas ett mörkertal som inte framgår av enkäten.

En stor andel av cheferna, 95 procent, inom Region Gävleborg anser att frågor som rör likabehandling beaktas när beslut ska fattas i det dagliga arbetet inom vår organisation. Det visar den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som besvaras av chefer tillsammans med skyddsombud.

Jämlika och jämställda löner

Anställningsvillkor, lön och förmåner ska främja prestation, ett hållbart arbetsliv och utformas så att Region Gävleborg kan rekrytera och behålla medarbetare i konkurrens med andra arbetsgivare.

Inom Region Gävleborg ska inte osakliga löneskillnader förekomma. Lönekartläggning genomförs årligen för att uppmärksamma och rätta till eventuella osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män och som ett underlag inför löneöversynen. Lönekvoten mellan kvinnor och män är 86,1 procent i den lönekartläggning som genomfördes 2022, vilket är en ökning av 0,8 procent i förhållande till lönekartläggningen föregående år. Det betyder att kvinnors lön i genomsnitt är 86,1 procent av männens lön.

Region Gävleborg är en kvinnodominerad organisation där 80 procent av de anställda är kvinnor. Det är framför allt kvinnor som arbetar i befattningar med många anställda där lönenivån jämförelsevis är låg. I befattningar med högre lönenivå, där det finns färre medarbetare, är fördelningen mellan kvinnor och män mer jämn.

Mångfald

En del i arbetet med att bedriva aktiva åtgärder mot diskriminering, i enlighet med diskrimineringslagen, är att undersöka hur medarbetarna fördelas utifrån ålder och kön inom olika befattningar. Mångfald är mycket mer än kön och ålder, men en arbetsgivare får inte systematiskt registrera andra parametrar.

Region Gävleborg är en kvinnodominerad arbetsgivare med drygt 7 500 anställda där 80 procent är kvinnor. Inom nästan alla yrkeskategorier är följaktligen antalet kvinnor fler än männen. En-

dast inom yrkesgruppen läkare är fördelningen mellan könen helt jämn. Övervägande delen av medarbetarna är över 30 år.

Andelen invånare i Gävleborgs län med utländsk härkomst var 2020¹³ 20 procent medan andelen medarbetare inom Region Gävleborg med utländsk härkomst vid motsvarande period var 16 procent.

MÅL KOPPLADE TILL UTVALDA INDIKATORER

- Noll tolerans mot diskriminering.
- Medarbetarna upplever att vi arbetar efter Region Gävleborgs värdegrund.

Samverkan mellan arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna

Ett samverkansavtal är utgångspunkten för samarbetet mellan Region Gävleborg som arbetsgivare och arbetstagarorganisationerna. Samverkansavtalet stödjer och bidrar till verksamhetsutveckling genom att sätta Region Gävleborgs uppdrag i fokus.

Samarbetet och dialogen har intensifierats under de senaste åren. Arbetsgivaren och arbetstagarorganisationerna har tillsammans hittat lösningar på de utmaningar inom bland annat

arbetsmiljön och bemanningsplaneringen som arbetet med covid-19-pandemin inneburit.

I samverkansgrupper på olika nivåer möts arbetstagarorganisationer, arbetsgivaren och skyddsombud. Arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal är andra viktiga verktyg i samverkansmodellen. Samverkansavtalet skapar förutsättningar för medarbetares delaktighet, inflytande och utveckling. Samverkan i Region Gävleborg ska präglas av en ömsesidig tillit där medarbetare, arbetstagarorganisationer och chefer har såväl rättighet som skyldighet att delta och bidra.

Enligt samverkansavtalet har varje medarbetare möjlighet till utvecklingsåtgärder motsvarande minst fem dagar per år. Utvecklingsåtgärder kan exempelvis vara kurser, konferenser, studiebesök, introduktion, praktiktjänstgöring, projektuppdrag, arbetsutvidgning och arbetsrotation. Under åren 2020 och 2021 handlade en hel del av kompetensutvecklingen om att stärka förmågan att hantera covid-19-pandemin. Under 2022 har utbildningsverksamheten börjat hitta tillbaka till tidigare utbud, men med ett fortsatt fokus på att utveckla digitala lösningar i syfte att göra kompetensutvecklingen tillgänglig och effektiv. Chefen beslutar om kompetensutvecklingsinsatser och hänsyn tas till såväl medarbetarnas behov av utveckling som till verksamhetens krav.

¹³ Uppgifterna släpar 2 år, nya uppgifter för 2021 kommer i maj 2023.

MÅNGFALD BLAND TILLSVIDAREANSTÄLLDA OCH KONCERNLEDNINGEN, ANDEL PER KÖN OCH ÅLDER*

Anställda och koncernledning	Andel kvinnor	Kön	Andel i åldersgrupp			Totalt antal
			≤ 29 år	30–49 år	≥ 50 år	
Totalt anställda*	81 %	Kvinnor	11 %	49 %	40 %	5 828
		Män	7 %	53 %	40 %	1 405
		Totalt	10 %	50 %	40 %	7 233
Koncernledning	50 %	Kvinnor	-	33 %	67 %	6
		Män	-	17 %	83 %	6
		Totalt	-	25 %	75 %	12

* För fördelning mellan olika yrkesgrupper se sid 63.

MÅNGFALD I DEN POLITISKA ORGANISATIONEN, ANDEL PER KÖN OCH ÅLDER

Organisation	Andel kvinnor	Kön	Andel i åldersgrupp			Totalt antal
			< 30 år	30–49 år	> 50 år	
Regionfullmäktige	51 %	Kvinna	3 %	37 %	61 %	38
		Man	8 %	46 %	46 %	37
Regionstyrelsen	46 %	Kvinna	0 %	50 %	50 %	6
		Man	0 %	43 %	57 %	7
Företagshälsovårdsnämnden	45 %	Kvinna	0 %	0 %	100 %	9
		Man	9 %	18 %	73 %	11
Gemensam nämnd för hjälpmedelsverksamhet	27 %	Kvinna	0 %	33 %	67 %	3
		Man	0 %	25 %	75 %	8
Hållbarhetsnämnden	23 %	Kvinna	0 %	67 %	33 %	3
		Man	20 %	30 %	50 %	10
Hälso- och sjukvårdsnämnden	62 %	Kvinna	0 %	38 %	63 %	8
		Man	0 %	0 %	100 %	5
Kultur- och kompetensnämnden	46 %	Kvinna	0 %	33 %	67 %	6
		Man	0 %	29 %	71 %	7
Patientnämnden	57 %	Kvinna	25 %	50 %	25 %	4
		Man	33 %	67 %	0 %	3

Så arbetar Region Gävleborg med ekonomisk hållbarhet

Grunden för ekonomisk hållbarhet i Region Gävleborg är att hushålla effektivt med mänskliga och materiella resurser för att skapa långsiktigt hållbara värden. Vi ska som en viktig samhällsaktör nyttja, återanvända samt återvinna resurser på ett sätt som säkerställer nuvarande och kommande generationers möjligheter till en god välfärd. Här redovisas hur Region Gävleborg arbetar med ekonomisk hållbarhet.

God ekonomisk hushållning

Region Gävleborgs ekonomi ska vara långsiktigt hållbar och klara svängningar i konjunkturen. Regionfullmäktige fastställer årligen finansiella mål där detta preciseras. Det långsiktiga resultatmålet är ett resultat på 2 procent av verksamhetens nettokostnad.

År 2022 uppgick resultatmarginalen till -1,2 procent, vilket var 3,2 procentenheter lägre än målet. Det negativa resultatet beror på orealiserade förluster i pensionsfonden, vilket innebär att anläggningstillgångar ändå kan vidmakthållas genom att reinvesteringar kan finansieras med egna medel. God ekonomisk hushållning innebär en sund ekonomi och en ändamålsenlig och resurseeffektiv verksamhet. Läs mer om det ekonomiska resultatet i förvaltningsberättelsen från och med sid 45.

FINANSIELLA MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

- Verksamheten ska ha en långsiktig betalningsförmåga, soliditeten får inte understiga 30 procent utan att särskilda skäl anges.
- För att värdesäkra det egna kapitalet och anläggningstillgångarna är det långsiktiga resultatmålet 2 procent av verksamhetens nettokostnad.
- Verksamheten ska bedrivas inom tilldelade ramar.

Hållbar pensionsfond

Genom direktiv för förvaltning av pensionsfond har Regionfullmäktige fastställt att Region Gävleborg ska säkerställa långsiktig hållbarhet i sin pensionsmedelsförvaltning. Förvaltningen av fonden ska bidra till att FN:s globala mål för hållbar utveckling uppfylls och att Region Gävleborgs hållbara placeringar bidrar till social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Kraven och kvaliteten på hållbarhetsarbetet ökar för varje år och nya möjligheter skapas för att uppnå klimatmålen. Arbetet sker löpande via dialoger och påverkansarbete med fondförvaltarna om de mål och krav Region Gävleborg ställt på sin pensionsmedelsförvaltning.

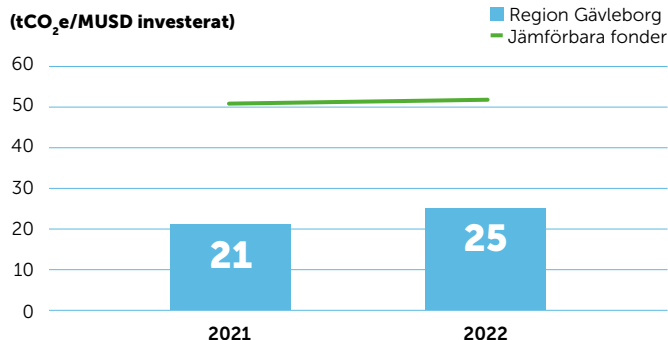
Region Gävleborg följer upp sina placeringar i pensionsfonden på framför allt två sätt, genom klimatavtryck och hållbarhetsbetyg. Uppföljningen kvalitetsäkras genom att den utförs av en extern part. Den granskning som sker via uppföljningen används som grund för fortsatta dialoger och påverkansarbete samt investerings- och/eller avvecklingsbeslut.

MÅL FÖR ATT FÅ EN HÅLLBAR PENSIONS FOND

- Ökad miljöhänsyn tas vid kapitalförvaltning.

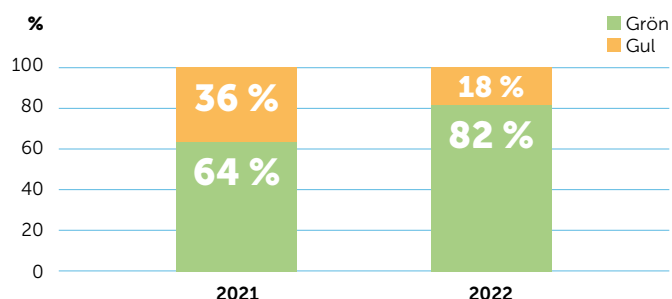
Förvaltningens klimatavtryck 2022 för räntor och aktier uppgick till 25 tCO₂e/MUSD. Snittet för jämförbara fonder uppgår till 52 tCO₂e/MUSD. Föregående år uppgick klimatavtrycket till 21 tCO₂e/MUSD. En förklaring till ökningen ligger i förbättrad rapportering av fler bolag och inkludering av fler utsläppskällor (framförallt inom "scope 2").

KOLDIOXIDAVTRYCK ÅR 2022

Pensionsfondens investeringar granskades och erhöll ett hållbarhetsbetyg, som bland annat utgick ifrån innehav samt förvaltarnas arbete med klimatmålen och hur de integrerar hållbarhetskriterier i förvaltningen. Målet 2022 var att 90 procent av aktie- och räntefonderna skulle ha ett grönt eller gult hållbarhetsbetyg med ett utfall på 100 procent, vilket även uppnåddes föregående år.

HÅLLBARHETS BETYG (av andel granskade fonder)

Inköp och upphandling

Lägsta möjliga totalkostnad är en ledstjärna i Region Gävleborgs arbete med inköp. All upphandling ska ske affärsmässigt, objektivt och i konkurrens samt präglas av totalkostnadstänkande. Det vill säga att inköp och upphandling ska skapa bästa möjliga värde för Region Gävleborg över tid utifrån funktion, kvalitet och säkerhet samt miljö- och andra hållbarhetskrav.

MÅL FÖR INKÖP OCH UPPHANDLING

- Hållbar leverantörbas.
- Affärsmässighet.
- Marknads- och omvärldskunskap.
- Inköp för alla.

Volymen av Region Gävleborgs inköp av varor och tjänster som sker varje år är cirka 7 miljarder kronor, vilket är knappt 60 procent av verksamhetens kostnader. Detta innebär att inköp av varor och tjänster är av stor betydelse för den ekonomiska hållbarheten. En stor del av verksamhetens miljöpåverkan består av det omfattande flödet av varor som köps in och används i alla verksamheter. Flera produktgrupper har leveranskedjor där det finns risker kopplat till social hållbarhet och miljö. Genom upphandlingar med olika former av hållbarhetskrav finns förutsättningar att påverka både den egna miljöbelastningen och marknaden i positiv riktning.

Under 2022 genomfördes cirka 50 annonserade upphandlingar (direktupphandlingar är inte inräknade). Avtalen som tecknas efter avslutad upphandling har vanligtvis en avtalsperiod på upp till fyra år. Totalt har Region Gävleborg ungefär 3 700 leverantörer. Region Gävleborg upphandlar och köper in allt från operationsutrustning och fastighetsskötsel till IT-system och kontorsmaterial.

En långsiktig, faktabaserad planering av organisationens inköp är en förutsättning för en god ekonomisk hushållning och ett framgångsrikt hållbarhetsarbete. Därför arbetar Region Gävleborg med kategorystyrt inköp, vilket innebär att inköpen delas in i olika kategorier utifrån den marknad de anskaffas på. Genom att utgå från leverantörsmarknaden och samarbeta tvärfunktionellt med berörda funktioner internt inom Region Gävleborg kan en långsiktig strategi för hållbara inköp skapas.

FAKTA

Samarbete för hållbara inköp

Inom hållbar upphandling finns ett samarbete mellan Sveriges regioner som startades 2010. Arbetet drivs utifrån en gemensam uppförandekod och åtta prioriterade riskområden:

- Läkemedel
- Livsmedel
- Instrument
- Handskar och operationsartiklar
- IT
- Textilier
- Sårvård och kompression
- Medicinteknik.

Region Gävleborg ingår i den grupp av sammanlagt fyra regioner som ansvarar för livsmedelsområdet.

Den gemensamma uppförandekoden för potentiella leverantörer till Region Gävleborg bygger på fyra huvudområden; mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption. Region Gävleborg förväntar sig att leverantörerna respekterar uppförandekoden och att de gör sitt yttersta för att uppnå kraven inom den egna organisationen och i leveranskedjan.

Region Gävleborg tillämpar uppförandekoden i upphandlingar som bas för kravställning avseende hållbarhetsfrågor. I upphandlingar finns hållbarhet med i form av standardkrav på både produkt- och leverantörsnivå. I de upphandlingar där varorna och tjänsterna har stor miljöpåverkan, eller en tydlig koppling till socialt ansvar, ställs dessutom särskilda och mer långtgående krav.

Under 2022 genomfördes upphandlingar av exempelvis förbrukningsmaterial till hälso- och sjukvården, byggentreprenader för Framtidsbygget vid Gävle sjukhus, operationsrobot, regional busstrafik i Gästrikland, datacenter, förmånscyklar och visselblåstjänster. 7 av de under året genomförda upphandlingarna berör Region Gävleborgs mål om att ha fossilfria transporter till 2025.

Löpande uppföljningsarbete bedrivs i form av möten med leverantörer.

Hållbarhetskrav	2022	Andel 2022	2021	Andel 2021
Totalt antal avslutade upphandlingar under året	47	-	38	-
Antal upphandlingar med uppförandekod	47	100 %	38	100 %
Antal upphandlingar med särskilda hållbarhetskrav*	16	34 %	15	38 %
Antal avtal med särskild uppföljning utifrån riskgrupp**	9	-	9	-

* Särskilda miljökrav på leverantör och/eller produkt och/eller särskilda sociala etiska krav.

** Kopplat till det nationella samarbetet inom hållbar upphandling.

Etik och antikorrupktion

Antikorrupktion är en förutsättning för hållbarhet och har betydelse för att flera mål i Agenda 2030 uppnås.

För Region Gävleborg är det viktigt att ha ett aktivt förebyggande arbete med etik och mot korrupktion, inte minst sett till det samhällsbärande uppdrag som regionen har.

Enligt Region Gävleborg är definitionen av korrupktion att utnyttja sin ställning för att uppnå en otillbörlig fördel för sin egen eller annans vinning. Den tydligaste formen av korrupktion är att ge eller ta emot en muta eller annan otillbörlig belöning. Lika viktigt som att arbeta mot korrupktion är det att motverka andra felaktiga beteenden som kan skada förtroendet för Region Gävleborgs verksamhet eller det demokratiska systemet i allmänhet.

Region Gävleborg har en antikorrupktionspolicy. I den anges att Region Gävleborg aktivt tar ställning mot korrupktion, att Region Gävleborg arbetar förebyggande mot korrupktion och att Region Gävleborg agerar när korrupktion förekommer. Policyn avser såväl medarbetare och förtroendevalda som samarbets- och avtalspartners. Den omfattar samtliga verksamheter och samarbeten där Region Gävleborg är huvudman samt regionens bolag.

MÅL MOT KORRUPTION

- Region Gävleborg tar aktivt ställning mot korrupktion.
- Region Gävleborg arbetar förebyggande mot korrupktion.
- Region Gävleborg agerar när korrupktion förekommer.

Förebygga korrupktion

Det förebyggande arbetet minskar systematiskt risken för korrupktion och är ett stöd för ett personligt ansvarstagande i det egna etiska valet. Utöver antikorrupktionspolicy och antikorrupktionsrutin ger värdegrunden ett värdefullt stöd genom att den ger förutsättningar för en tydlig och framgångsrik styrning. Som ytterligare en del i det förebyggande arbetet har det under 2022 påbörjats en planering för en digital utbildning avseende antikorrupktion.

Upptäcka korrupktion

Region Gävleborg lyfter systematiskt upp de mest kritiska och väsentliga riskerna i internkontrollplaner inom alla nämnder. Syftet är att identifiera och värdera de risker som kan hindra att de övergripande målen inte uppnås och sedan agera efter beslutade handlingsplaner. Detta har skett enligt Region Gävleborgs direktiv för intern styrning och kontroll. Genom rutinmässiga uppföljningar och återrapporteringar skapas förutsättningar för en ökad intern styrning och kontroll och att eventuella tecken på korrupktion upptäcks.

Utreda misstankar om korrupktion

Region Gävleborg har i dag ett etablerat arbetssätt för att hantera misstankar om oegentligheter och andra brott i tjänsten. Detta sker dels med egen kvalificerad utredningsresurs, som samarbetar nära med Polismyndigheten, dels med fastställda rutiner för chefer och HR-stöd. Detta möjliggör för ett riskbaserat förhållningssätt, bra samverkansmöjligheter internt och tidiga överlämnanden till de brottsbekämpande myndigheterna. Under år 2022 har 73 misstankar om brott utretts och av dessa har 25 lett till polisanmälan. Ingen av dessa misstänkta oegentligheter har gällt korrupktionsbrott.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Region Gävleborg redovisade ett negativt resultat uppgående till 120 mnkr. Det negativa resultatet förklaras främst av orealiserade vinster och förluster avseende kortfristiga placeringar.

Verksamhetens nettokostnader ökade med 2,6 procent och uppgick till 10 414 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 2 057 mnkr, jämfört med föregående år minskade intäkterna med 10,4 procent. Verksamhetens kostnader ökade med 0,2 procent och uppgick till 12 471 mnkr. Skatter, generella statsbidrag och utjämnning ökade med 4,9 procent och uppgick till 10 906 mnkr. Finansnettot uppgick till -612 mnkr.

Balansomslutningen uppgick till 11 108 mnkr, en ökning under året med 80 mnkr. Främsta orsakerna var ökning av anläggningstillgångar samt kortfristiga fordringar. Kortfristiga placeringar har minskat vilket främst förklaras av årets värdering hänförlig till orealiserade placeringar med -592 mnkr.

Likvida medel uppgick till 648 mnkr vid årets slut, en minsk-

ning under året med 105 mnkr. Det egna kapitalet uppgick till 5 048 mnkr vilket motsvarade en soliditet på 45,4 procent. Regionens mål är att den inte får understiga 30 procent. Årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner var positiv och uppgick till 7,8 procent.

Årets investeringar uppgick till 610 mnkr, vilket var 323 mnkr lägre än beviljad investeringsram. Årets investeringar har finansierats med egna medel. Region Gävleborg hade inga externa låneskulder under 2022.

Antal nettoårsarbetare i medeltal har de senaste fem åren ökat med 827. Vid verksamhetsövergång i november 2019 kom 322 tillsvidareanställda medarbetare över från Aleris AB till Region Gävleborg vid Bollnäs sjukhus.

Årets resultatutveckling kommenteras vidare under avsnitt Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning. Under avsnittet Driftredovisning redovisas respektive nämnds resultat där också kommentarer lämnas avseende utfall och avvikelser.

I tabellen på nästa sida lämnas en översikt över verksamhetens utveckling de senaste fem åren.

Fem år i sammandrag, MNKR	2022	2021	2020	2019	2018	
RESULTATRÄKNING						
Verksamhetens intäkter	2 057	2 297	1 864	1 620	1 571	
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-12 471	-12 443	-11 454	-11 184	-10 851	
Verksamhetens nettokostnader	-10 414	-10 146	-9 590	-9 564	-9 280	
Skatteintäkter, generella statsbidrag o utjämning	10 906	10 400	9 920	9 479	9 170	
Verksamhetens resultat	492	254	330	-85	-110	
Finansnetto ¹⁾	-612	1 081	127	661	228	
Årets resultat ¹⁾	-120	1 335	457	576	118	
BALANSRÄKNING						
Anläggningstillgångar	2 786	2 446	2 214	2 078	2 110	
Kortfristiga fordringar och förråd	1 199	831	845	713	599	
Kortfristiga placeringar ¹⁾	6 475	6 998	5 866	5 150	4 381	
Likvida medel	648	753	595	571	421	
Summa tillgångar ¹⁾	11 108	11 028	9 520	8 512	7 511	
Eget kapital ¹⁾	5 048	5 168	3 834	3 377	2 801	
Avsättningar för pensioner	3 983	3 797	3 370	3 259	2 950	
Andra avsättningar	-	99	95	-	-	
Långfristiga skulder	3	4	7	3	5	
Kortfristiga skulder	2 074	1 960	2 214	1 873	1 755	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder ¹⁾	11 108	11 028	9 520	8 512	7 511	
Ansvarsförbindelse för pensioner	4 183	4 352	4 410	4 610	4 728	
KASSAFLÖDESANALYS						
Från den löpande verksamheten	505	681	909	374	357	
Från investeringsverksamheten	-610	-523	-891	-222	-495	
Från finansieringsverksamheten	0	0	6	-2	-	
Årets kassaflöde	-105	158	24	150	-138	
NYCKELTAL						
Kostnadsökning	%	0,2	8,6	2,4	3,1	5,0
Nettokostnadsökning	%	2,6	5,8	0,3	3,1	3,8
Prisförändring LPIK ²⁾ (prognos 2021)	%	3,9	2,5	0,6	1,8	3,2
Ökn skatteintäkter, gen statsbidrag och utjämning	%	4,9	4,8	4,7	3,4	2,6
Resultat i förhållande till nettokostnaden ¹⁾	%	-1,2	13,2	4,8	6,0	1,3
Soliditet ^{1) 3)}	%	45,4	46,9	40,3	39,7	37,3
Årets investeringar	mnkr	610	523	390	224	217
Skattesats	kr	11,51	11,51	11,51	11,51	11,51
Medelskattesats i riket för regioner ⁴⁾	kr	11,57	11,56	11,56	11,49	11,39
Antal nettoårsarbetare i medeltal ⁵⁾	antal	7 198	7 203	6 982	6 601	6 371

¹⁾ 2018 års resultat och ställning har justerats för ändrade redovisningsprinciper från och med år 2019 avseende marknadsvärdering av finansiella instrument enligt lag om kommunal bokföring och redovisning.

²⁾ Landstingsprisindex med kvalitetsjusterade löner för regioner (LPIK) publiceras av SKR och tas fram genom att priset för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Kvalitetsjusterade löner innebär att varken förskjutningar i yrkessammansättning eller ålderssammansättning påverkar lönepriset.

³⁾ Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital.

⁴⁾ Källa: SCB.

⁵⁾ Summan av överenskommen sysselsättningsgrad för månadsavlönad personal minus obetald frånvaro. Kompletteras med timanställdas tid, fyllnadstid, övertid samt arbetad tid under jour och beredskap dividerat med 1 760 timmar på årsbasis.

Den regionala koncernen

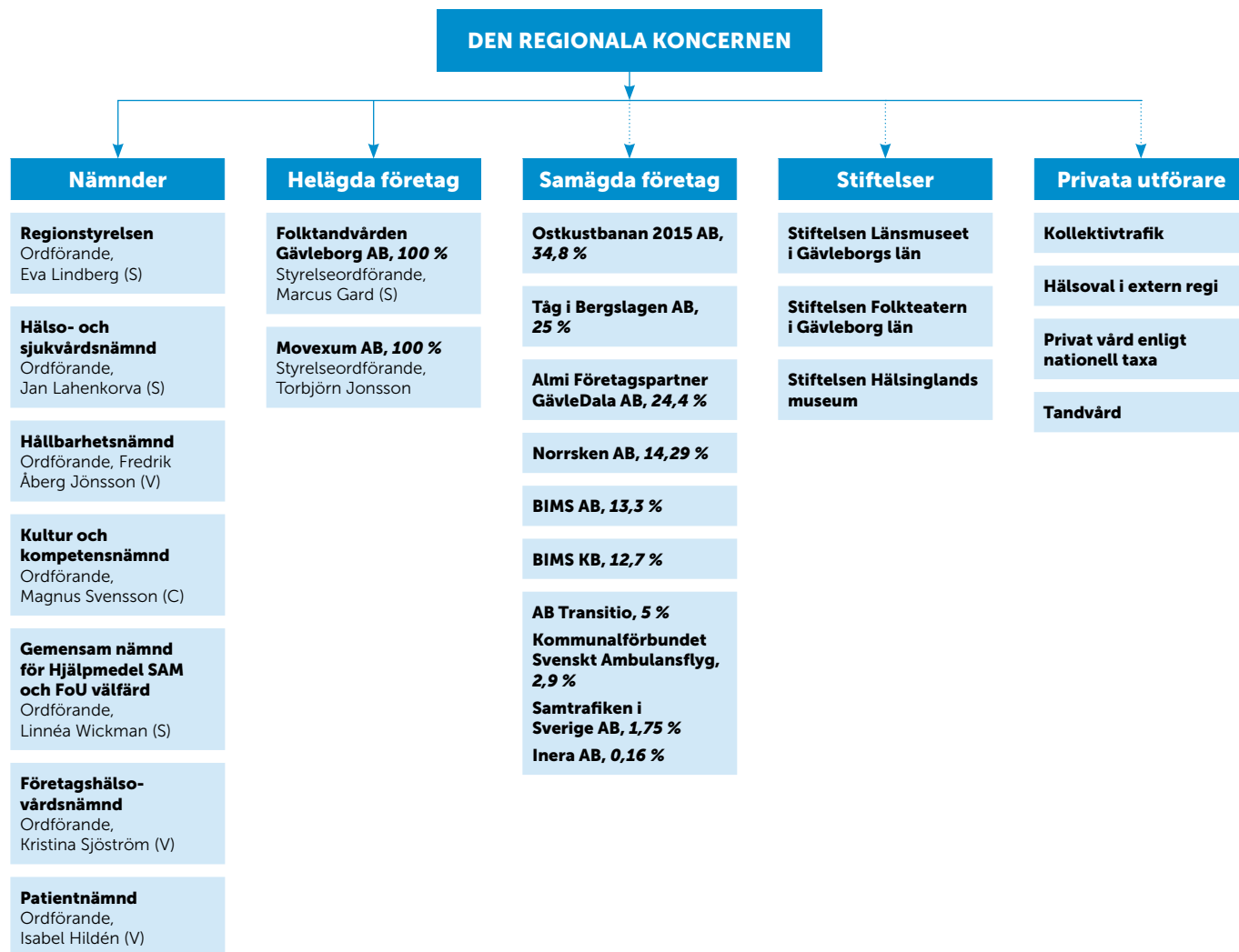
Den regionala koncernen leds av regionfullmäktige. Ansvar för Region Gävleborgs olika verksamheter ligger hos politiskt tillsatta styrelser och nämnder.

Den samlade verksamheten bedrivs i Region Gävleborgs nämnds- och förvaltningsorganisation. Privata utförare finns inom områdena hälsoval, kollektivtrafik, tandvård samt privat

vård enligt nationell taxa. En översikt av verksamheten visas i organisationsschemat på nästa sida.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är Region Gävleborgs högsta beslutande politiska församling och har 75 ledamöter. Dessa representerar hela Gävleborg och väljs vart fjärde år. Fullmäktige fastställer skatten

och Region Gävleborgs budget samt anger övergripande mål och riktlinjer för Region Gävleborgs verksamhet. Regionfullmäktige utser ledamöterna i övriga styrelser och nämnder. Ordförande var Kenneth Nilshem (C) till och med 2022-11-22 för att efterträdas av Mattias Eriksson Falk (SD). Under 2022 genomförde regionfullmäktige nio sammanträden.

Mandatfördelning regionfullmäktige

Den 15 oktober 2022 tillträdde det nyvalda fullmäktige med denna mandatfördelning.

Mandatfördelning regionfullmäktige (antal)	2022-2026	2018-2022
Socialdemokraterna	25	24
Sverigedemokraterna	15	11
Moderaterna	14	11
Vänsterpartiet	6	7
Centerpartiet	6	8
Kristdemokraterna	5	4
Sjukvårdspartiet	4	5
Liberalerna	0	3
Miljöpartiet	0	2
TOTALT	75	75

Efter valet 2022 bildade Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Sjukvårdspartiet en majoritet med 38 mandat i fullmäktige.

Styrelser och nämnder

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är det ledande politiska förvaltningsorganet och ansvarar för den strategiska planeringen av verksamheten. Styrelsen har det samlade ansvaret för organisationens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen har uppsikt över nämnder och bolag inom Region Gävleborgs organisation. Styrelsen bereder ärenden till regionfullmäktige. Styrelsen ansvarar för det regionala utvecklingsuppdraget genom att fastställa en strategi för länets utveckling och att samordna genomförandet. Till regionstyrelsens ansvar hör hälsovalssystemet enligt lagen om valfrihet, tandvård, lokalförsörjning samt IT-utveckling. Styrelsen har det samlade ansvaret för personalfrågor, kompetensförsörjning och forskning. Ordförande var Eva Lindberg (S) till och med 2022-12-31.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Nämnden ansvarar för regionens hälso-och sjukvård, förutom hälsovalssystemet som är regionstyrelsens ansvar. Smittskyddsenheten inom nämnden ska förebygga och minska risken för spridning av smittsamma sjukdomar. Nämnden ska följa externa vårdgivare utanför Hälsovalet. Verksamheten regleras främst av hälso- och sjukvårdslagen samt smittskyddslagen. Utbudet omfattar allt från telefonrådgivning till specialistvård på egna sjukhus till vård vid något av universitetssjukhusen. Hälso- och sjukvårdsnämnden ska säkerställa att befintliga resurser används på ett effektivt sätt genom att följa upp vårdbehov, vårdkonsumtion och vårdens kvalitet. Ordförande var Jan Lahenkorva (S) till och med 2022-12-31.

Hållbarhetsnämnden

Hållbarhetsnämnden ansvarar för frågor kring kollektivtrafik, infrastruktur, folkhälsa, bredband och regionalt miljöarbete. Nämnden ska också ha uppsikt över verksamheten som bedrivs i Tåg i Bergslagen AB. Ordförande var Fredrik Åberg Jönsson (V) till och med 2022-12-31.

Kultur- och kompetensnämnden

Kultur- och kompetensnämnden ansvarar för den regionala kultur- och biblioteksverksamheten och fördelar statliga medel till regional kulturverksamhet enligt kultursamverkansmodellen. Vidare ansvarar nämnden för arbetsmarknads- och kompetensfrågor. Nämnden ansvarar för folkhögskoleverksamheten vid de tre folkhögskolorna i Bollnäs, Forsa och Västerberg samt beslut om verksamhetsbidrag och utvecklingsbidrag till folkrörelsernas och föreningslivets regionala verksamheter. Inom Kultur Gävleborg bedrivs verksamhet i samverkan med andra aktörer inom regional kultur- och biblioteksverksamhet. Nämnden ansvarar även för världsarvsfrågor och konstsamlingsverksamheten. Ordförande var Magnus Svensson (C) till och med 2022-12-31.

Gemensam nämnd för Hjälpmedel SAM och FOU-Välfärd

Nämnden är en gemensam nämnd tillsammans med länets kommuner.

Hjälpmedel SAM utför tjänster samt säljer och hyr ut produkter inom hjälpmedelsområdet för personer som har rörelsehinder, tal- och språksvårigheter samt kognitiva och medicinska funktionsnedsättningar. FoU Välfärd arbetar på uppdrag av medlemmarna med studier, uppföljningar och analyser inom individ- och familjeomsorg, handikappomsorg samt äldreomsorg. På nationell nivå genomförs uppdrag inom det sociala området. Ordförande var Linnéa Wickman (S) till och med 2022-12-31.

Företagshälsovårdsnämnden

Företagshälsovårdsnämndens uppdrag grundar sig på de krav som arbetsmiljölagen genom medbestämmandelagens ”leda och fördela ansvar” riktat mot arbetsgivaren, samt i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Systematiskt Arbetsmiljöarbete (SAM). Syftet med den gemensamma Företagshälsan är att inom ramen för av Region Gävleborgs, Bollnäs, Gävles, Ockelbos, Ovanåkers, Hudiksvalls, Sandvikens, Söderhamns, Hofors och Nordanstigs kommuner givna riktlinjer och med optimalt resursutnyttjande erbjuda Region Gävleborgs och berörda kommuners anställda en god företagshälsovård som i förlängningen bidrar till att man uppnår sina beslutade mål. Ordförande var Kristina Sjöström (V) till och med 2022-12-31.

Patientnämnden

Utifrån reglementet för patientnämnden har nämnden till uppgift att fullgöra Region Gävleborgs uppgifter som avses i lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården samt patientsäkerhetslagen och patientlagen. Nämnden utser även stödpersoner enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård.

Nämndens verksamhet omfattar även den kommunala hälso- och sjukvården utifrån avtal med samtliga kommuner inom regionen. Verksamheten bygger på att upprätthålla en god tillgänglighet för att kunna ta emot synpunkter från patienter och närstående men också att avsätta tid för att kunna hantera synpunkterna och göra analyser av inkomna synpunkter. Nämnden har tillika ett uppdrag att göra patientnämnden mer känd av Gävleborgs befolkning och av vårdens medarbetare. Ordförande var Isabel Hildén (V) till och med 2022-12-31

Helägda företag

Folk tandvården Gävleborg AB (100 %)

Sedan 2007 bedrivs folk tandvården i regionen i aktieföretagsform. Bolagets uppgift är att bidra till att folkhälsan i länet förbättras genom att erbjuda förebyggande, reparativ och habiliterande tandvård. Verksamheten bedrivs vid 18 allmäntandvårdskliniker, 1 akuttklinik och 5 specialistkliniker på 14 orter i länet. Bolaget utför även specialtjänster inom bland annat käkkirurgi, tandreglering, tandlossningssjukdomar, barntandvård, bettfysiologi, protetik, röntgen, orofacialmedicin och endodonti.

Medelantal anställda var 419 vilket var 14 färre jämfört med föregående år. Det är inom grupperna tandhygienister och tandsköterskor som antalet medarbetare minskat på grund av pensionsavgångar och externa avgångar. Konkurrenten från privata aktörer har varit en utmaning under året samtidigt som tillgången på resurser är tuff såväl regionalt som nationellt.

Medelantal anställda	2022	2021
Tandläkare	94	93
Tandhygienister	118	126
Tandsköterskor	159	165
Övrig personal	48	49
Summa	419	433

Antalet behandlade vuxna minskade under året med 6 815 till 51 502 och antal behandlade inom den fria tandvården ökade med 2 302 till 44 113 jämfört med 2021. Under 2022 minskade intäkterna med 4 procent jämfört med föregående år. Ersättning från Region Gävleborg utgjorde 42 procent av bolagets totala intäkter.

Belopp, MNKR	2022	2021
Totala intäkter	406	423
varav bidrag från Region Gävleborg	170	166
Resultat före dispositioner och skatt	-5,2	14
Balansomslutning	164	153
Eget kapital	51	61
Soliditet %	43	51

Verksamheten 2022 var ett mer normalt år jämför med 2021 som i vissa delar var präglad av covid-19 pandemin. Bolaget har dock under senare delen av året, på grund av ökad inflation, sett kostnadsökningar vilket påverkat resultatet negativt.

Movexum AB (100 %)

Movexum AB är ett helägt bolag. Bolagets syfte är att stödja framväxten av fler innovativa företag som genererar tillväxt och hållbar utveckling i Gävleborg. Det ska göras via en så kallad regional inkubator, med lokal närvaro och ett idéflöde från såväl högskola, det offentliga och näringslivet. Inkubatorn har en central roll och funktion i det regionala innovationssystemet och bidrar därmed till att skapa tillväxt, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Belopp, MNKR	2022	2021
Totala intäkter	16	13
varav bidrag från Region Gävleborg	5	5
Resultat före dispositioner och skatt	0	0
Balansomslutning	7	6
Eget kapital	2	2
Soliditet %	23	27
Medelantal anställda	11	9

Bolaget finansieras av Region Gävleborg, Högskolan i Gävle samt kommunerna i Sandviken, Hudiksvall, Söderhamn och Gävle. Verksamheten omfattar hela länet, med noder hos de finansierade aktörerna. Verksamheten har ett medeltal på 11 anställda. Arbete bedrivs från kontor i Gävle. Under året har antal scannade idéer uppgått till 130 vilket tillsammans med noderna uppgår till 201 unika idéer.

Movexum har tillsammans med regionala inkubatorerna i Västernorrland, Bizmaker, och Dalarna Science Parks Inkubator tagit initiativ till ett Ängelinvesteringsbolag, Tregion Startup Invest.

Under 2022 har totalt 23 affärsänglar investerat o äger tillsammans bolaget Tregion Startup Invest. Tregion har investerat i 5 startups varav 2 startups kommer från Movexum

Antal bolag i förinkubatorn har varit 14, en ökning med 6 bolag sedan 2021. Antal bolag som varit aktiva i inkubatorprocessen har varit 24, vilket är en ökning med 5 bolag sedan 2021.

Samägda företag 2021

Ostkustbanan 2015 AB (34,8 %)

Ostkustbanan 2015 AB bildades i augusti 2015. Bolaget ägs av Region Gävleborg, Region Västernorrland samt 11 kommuner från det båda länen.

Bolagets uppdrag är att påskynda utbyggnaden av dubbelspår på bandelen Härnösand-Gävle. Bolaget arbetar med aktiviteter som visar Norrland, Sverige och Europa och vilken effekt en förbättrad kustjärnväg har för arbetspendlingen, kompetensförsörjningen, näringslivsutvecklingen och hela Sveriges tillväxt. Målet är att bidra till att påskynda beslutet att bygga en ny järnväg mellan Gävle-Sundsvall-Härnösand för att stå klar att användas fullt ut senast 2030.

Tåg i Bergslagen AB (25 %)

Tåg i Bergslagen AB knyter samman de fyra bergsläna Gävleborg, Dalarna, Örebro och Västmanland. Bolaget grundades år 2000 och ägs till lika delar av Region Gävleborg, Region Dalarna, Region Västmanland och Region Örebro.

Tåg i Bergslagen AB uppdrag är att driva och utveckla tågtrafik och kollektivtrafik i Bergslagsområdet. Samordning mellan tågen och länstrafikbolagens bussar ska leda till att det ska vara enkelt att resa till och från orter i hela Bergslagen. Tågtrafiken i området är upphandlad. Sedan december 2016 och till december 2023 är det SJ som är ansvarig för trafiken som kör tågen på uppdrag av Tåg i Bergslagen.

Almi Företagspartner GävleDala AB (24,4 %)

Bolaget ägs tillsammans med Region Dalarna (24,6 %) och moderbolaget Almi Företagspartner AB (51 %). Almi erbjuder råd-

givning, affärsutveckling och lån till företag med tillväxtpotential. Det gäller såväl företag som är i startupfas som befintliga företag.

Norrskan AB (14,29 %)

Norrskan AB erbjuder datakommunikation via fibernät. Norrskan är en rikstäckande leverantör som har ett nära samarbete med svenska stadsnät. Flera av stadsnäten i Dalarna, södra och mellersta Norrland är delägare i Norrskan.

BIMS AB (13,3 %) och BIMS KB (12,7 %)

BIMS AB och BIMS KB bildades för att upphandla och förvalta ett gemensamt biljettsystem i Mellansverige. Bolagens verksamheter är att vara ett samordningsinstrument mellan flera län utan eget vinstsyfte och med kostnadsträckning av ägarna för sina egna kostnader.

AB Transitio (5 %)

AB Transitio är ett bolag som samägs av 20 regioner/kollektivtrafikmyndigheter. AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (2,9 %)

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) är en nationell organisation som ägs och finansieras av Sveriges 21 regioner. Verksamheten är under uppbyggnad och driftstart skedde under hösten 2021. KSA kommer att utföra alla regionernas flygambulanstransporter med flygplan.

Samtrafiken i Sverige AB (1,75 %)

Samtrafiken i Sverige AB ägs av samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter samt merparten av de kommersiella trafikoperatörerna. I kärnverksamheten ingår dels att koordinera hela landets trafikinformation, exempelvis avgångstider och hållplatser, dels att kombinera olika aktörers trafikdata och biljettformat. Detta ger partnerföretag, ägare och andra organisationer möjlighet att sälja både egna och andras resor.

Inera AB (0,16 %)

Inera AB ägs av regioner, kommuner och SKR Företag AB. Inera samordnar, tillhandahåller och utvecklar sektorsspecifik arkitektur, infrastruktur och plattformar på uppdrag av regioner och kommuner. Inera driver ett antal gemensamma tjänster såsom 1177 Vårdguiden, Nationell patientöversikt och Journalen. Vissa tjänster används av invånare och andra av vårdpersonal.

Stiftelser

Region Gävleborg ingår i kultursamverkansmodellen och fördelar statens medel till kulturen i länet. De tre stiftelserna Läns museet i Gävleborgs län, Folkteatern i Gävleborgs län och Hälsinglands museum ingår i kultursamverkansmodellen.

Stiftelsen Läns museet i Gävleborgs län

Stiftelsens ändamål är bland annat följande; stiftelsen ska förvalta stiftelsens samlingar, arkiv, byggnader och depositioner med mera och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska inom Gävleborgs län bedriva och främja kulturminnesvård på det kulturhistoriska området, utställnings-, konstbildnings- och pedagogisk verksamhet samt utveckla och förnya metoder.

År 2022 fördelade Region Gävleborg bidrag till läns museet på totalt 20 mnkr, varav 12 mnkr var regionersättning och 7 mnkr var statliga bidrag enligt kultursamverkansmodellen.

Stiftelsen Folkteatern i Gävleborgs län

Stiftelsens ändamål är att med fast ensemble och på annat sätt driva eller organisera konstnärlig teaterverksamhet inom Gävleborgs län. Teatern ska utvecklas i samverkan med länets befolkning. Stiftelsen ska samråda med statliga och kommunala myndigheter samt utveckla samarbetsformer med regionteatrar i angränsade län och övriga kulturinstitutioner, organisationer och organ som företräder samhälls- och kulturlivet.

År 2022 fördelade Region Gävleborg bidrag till Folkteatern på totalt 34 mnkr, varav 21 mnkr var regionersättning och 13 mnkr var statliga bidrag enligt kultursamverkansmodellen.

Stiftelsen Hälsinglands museum

Stiftelsens ändamål är bland annat att förvalta stiftelsens samlingar, arkiv, byggnader och depositioner med mera och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska bedriva och främja kulturmiljövård, utställnings-, konstbildnings- och pedagogisk verksamhet samt utveckla och förnya metoder inom dessa områden.

År 2022 fördelade Region Gävleborg bidrag till Hälsinglands museum på totalt 7 mnkr varav 5 mnkr var regionersättning och 2 mnkr var statliga bidrag enligt kultursamverkansmodellen.

Privata utförare

Kollektivtrafik

Region Gävleborg är kollektivtrafikmyndighet för Gävleborgs län enligt lagen om kollektivtrafik samt enligt lagen om färdtjänst och lagen om riksferdtjänst för de av länets kommuner som överlätit ansvaret till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. Detta sker via Hållbarhetsnämnden.

I uppgifterna ingår bland annat att arbeta med strategiska lång- och kortsiktiga planer, att utveckla resmöjligheter och system, att upphandla trafiktjänster av trafikföretag samt att ta fram ett Regionalt Trafikförsörjningsprogram för Gävleborgs län.

Regionfullmäktige beslutade i maj om ett nytt Trafikförsörjningsprogram för perioden 2022-2032 som ska fastslå behovet av regional kollektivtrafik i länet samt mål för kollektivtrafikförsörjningen.

All trafik var under 2022 upphandlad och den totala kostnaden uppgick till 990 mnkr. Kostnaderna för buss uppgick till 579 mnkr vilket var 56 mnkr högre än året innan. Kostnaden för tåg uppgick till 206 mnkr vilket var 2 mnkr högre än året innan. Kostnaden för anropsstyrda trafiken via beställningscentralen, det vill säga sjukresor, färdtjänst, riksferdtjänst och skolresor uppgick till 205 mnkr vilket var 17 mnkr högre än året innan. De största privata aktörerna var Sambus AB, Transdev Nord AB, Vy Buss AB samt Vy Tåg AB.

Hälsoval i extern regi

Enligt lagen om valfrihetssystem i primärvård som infördes år 2010 drevs 17 hälsocentraler i extern regi under 2022. Vid utgången av 2022 var 40,6 procent av länets invånare listade vid extern hälsocentral. Region Gävleborgs totala kostnad för externa hälsocentraler uppgick till 494 mnkr, en ökning med 5,9 procent jämfört med föregående år. Kostnader för förmåsläkemedel förskrivna av dessa hälsocentraler uppgick till 107 mnkr jämfört med 101 mnkr 2021. Dom 4 största privata aktörerna var Praktiker-tjänst AB, Capio AB, Doktorama AB och Premicare Layer AB. Från och med 1 juni 2022 tog Praktiker-tjänst över hälsocentralerna Bollnäs och Alfa från Aleris.

Privat vård enligt nationell taxa

Vidare bedrevs 2022 privat vård avseende specialistvård och sjukgymnastik genom upphandling och med samverkansavtal enligt nationell taxa. Kostnaden för denna vård var 29 mnkr inklusive medicinsk service, en minskning med 0,5 mnkr jämfört med föregående år.

Tandvård

Kostnaden för regionfinansierad vuxentandvård uppgick till 34 mnkr under 2022 vilket var en ökning med 5 mnkr jämfört med 2021. Ersättningen för barntandvård uppgick till 83 mnkr, minskning med 4 mnkr jämfört med 2021. Den största privata aktören inom både vuxentandvård och barntandvård är det helägda bolaget Folktandvården Gävleborg AB.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiskt läge

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin, men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina och effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker, kyler av ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan på arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. Enligt SKR:s makrobedömning från februari 2023 prognostiseras ökningen av BNP 2022 till 2,7 procent, vilket var lägre än 2021 då den var 4,9 procent. För 2023 är bedömningen att BNP kommer att minska med 1,0 procent.

Stora lyft i globala råvaru- och energipriser startade inflationsuppgången 2021. Branta stegringar av konsumentpriser följde sedan under 2022 och särskilt livsmedels- och energipriser har bidragit till en hög inflation under andra halvan av året. Prognosen för inflationen mätt som konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) bedöms av SKR landa på 7,7 procent för 2022 och 5,8 procent 2023. Prognosen för 2023 utgår från svagt sjunkande bensinpriser och säsongvariationer för elpriserna som med tiden innebär en sänkning. Det finns dock osäkerheter förknippade med kriget i Ukraina samt den europeiska energiförsörjningen.

Arbetsmarknad och utbildningsnivå

Trots den begynnande försämringen av konjunkturen har arbetsmarknaden varit motståndskraftig. I december 2022 var 6,9 procent av befolkningen i åldrarna 15 – 74 år arbetslösa enligt SCB:s officiella statistik. Det är 0,4 procentenheter lägre än samma månad föregående år. Det finns dock tecken på svagare utveckling då sysselsättningen inte ökar i samma takt som tidigare och minskningen i arbetslösheten tycks ha stannat av enligt SCB. Anställningsplanerna i näringslivet har fallit och för handel samt bygg- och anläggning är de svagare än normalt. Då det råder brist på viss kompetens vill många företag sannolikt ändå behålla personal trots att konjunkturen mattas av. Arbetsförmedlingen bedömer dock att arbetslösheten kommer att öka under 2023 på grund av konjunkturedgången.

Gävleborg är fortfarande ett av de län där arbetslösheten är högst men även här har den enligt Arbetsförmedlingen minskat under 2022, till 8,8 procent i december 2022 jämfört med 9,3 procent ett år tidigare. Arbetslösheten bland unga 18 – 24 år i länet var i december 2022 13,0 procent och bland utrikes födda 25,9 procent. Utbildningsnivån i Gävleborg är generellt låg, vilket är en förklaring till den högre arbetslösheten. 2021 hade 35 procent av befolkningen i åldern 25-64 år någon form av eftergymnasial utbildning, jämfört med 45 procent i riket.

Under 2022 ökade skatteintäkterna för Region Gävleborg mer än budgeterat. Återhämtningen efter pandemin fortsatte då löneinkomsterna ökade starkt och garantipensionerna stärktes från augusti. Det är en av anledningarna till att verksamhetens resultat blev starkt positivt. Om den ekonomiska tillväxten bromsar in, vilket många tecken tyder på att den har börjat göra, påverkas utvecklingen av skatteintäkterna negativt. Den högre arbetslösheten i länet skulle på sikt kunna leda till utflyttning och därmed lägre skatteintäkter, om möjligheterna att få arbete är bättre i andra delar av landet.

Befolkning

Den 1 november 2022 hade Gävleborg 287 431 invånare. Det är en minskning med 442 personer jämfört med samma tidpunkt 2021. I Gävle ökade befolkningen och i Hudiksvall och Nordanstig var den ungefär oförändrad. I övriga kommuner minskade befolkningen. De kommande åren förväntas personer i arbetsför ålder minska medan invånare som är 80 år och äldre bedöms öka. Det innebär att skatteunderlaget kommer att växa långsammare, vilket leder till att Region Gävleborgs intäkter ökar i lägre takt. Samtidigt kan en högre andel äldre innebära högre kostnader när behovet av hälso- och sjukvård ökar med stigande ålder.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För att förstå Region Gävleborgs resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna för organisationen. De mest väsentliga risker som identifierats presenteras i nedanstående tabell. Vissa kompletterande kommentarer finns i anslutning till tabellen.

⁵ Uppgifter för 2022 publiceras vecka 18 2023

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
OMVÄRLDSRISKER Högre inflation	Om priserna på framförallt energi ökar i högre takt än prognostiserat, kan inflationen bli högre än enligt nuvarande bedömningar. Utfallet av avtalsrörelsen har också stor betydelse. Detta kan påverka kostnadsutvecklingen för Region Gävleborg.	Region Gävleborg	Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen, se nedan. Därefter beaktande i kommande budget av ökade kostnader.
Lägre skatteintäkter jämfört med budget/plan	Om försvagningen av konjunkturen blir längre eller djupare än vad som i nuläget förutspås, kan skatteintäkterna bli lägre än enligt nuvarande prognoser.	Region Gävleborg	Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen, se nedan. Därefter beaktande i kommande budget av lägre skatteintäkter.
Ökad smittspridning av virussjukdomar	Om antal smittade med covid-19, säsongsinfluensa, RS-virus och vinterkräksjuka skulle öka och ett stort antal personer skulle behöva sjukhusvård, kan detta få konsekvenser för Region Gävleborg. Det skulle kunna leda till hög belastning på personalen, ökad sjukfrånvaro, ökade kostnader samt att planerad vård kan behöva skjutas upp.	Region Gävleborg	Information till befolkningen om önskvärda beteenden och när man ska söka vård. Ta tillvara erfarenheter från covid-19-pandemin. Fokusera på följsamhet till basala kläd- och hygienrutiner. Åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen, se nedan.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
VERKSAMHETSRIKER Kompetensförsörjning	Om egen personal eller specialistkompetens inte finns att tillgå i tillräcklig utsträckning kan mer vård behöva köpas från externa aktörer, personal hyras in eller vård skjutas fram. Det kan också leda till att patienter söker vård i andra regioner eller hos externa aktörer. Andra effekter, som avser personal i andra verksamheter än hälso- och sjukvården, kan handla om att digitalisering samt införande av nya IT-system eller arbetssätt drar ut på tiden.	Region Gävleborg	Arbeta för en hälsofrämjande arbetsmiljö. Kommunicera Gävleborgskraften, som visar på Region Gävleborgs styrkor och symboliserar organisationens samlade kraft. Använda en regiongemensam modell för kompetensplanering som tagits fram under 2022. Uppdragsutbildning till bland annat sjuksköterska och vidareutbildad sjuksköterska där medarbetare får studera med lön. Samverkan med kommuner och andra aktörer om praktikplatser. Erbjuda anställning till studenter från vårdutbildningar som gör praktik eller genomgår klinisk utbildning inom Region Gävleborg. Utbildning av utländsk vårdpersonal vid folkhögskolor. Förbättra resultatet av rekryteringsinsatser genom skräddarsydda kampanjer mot specifika målgrupper.
Kostnadsutveckling	Kostnadsutvecklingen under 2022 var 0,2 %, jämfört med 8,6 % 2021 och 2,4 % 2020. Ökningen under 2021 berodde till viss del på ändrade livslängdsantaganden vid beräkning av pensionsskulden och är den främsta anledningen till den låga utvecklingen 2022. En låg kostnadsutveckling är av stor betydelse för den ekonomiska situationen.	Region Gävleborg	Fortsatt arbete mot att minska inhyrd personal. Genomföra aktiviteter för att ta del av riktade statsbidrag till lägsta möjliga kostnad. Identifiera vad som leder till ökade kostnader i verksamheten. Effektiviseringar. Fokus inom alla verksamheter på att hålla nere kostnaderna.
FINANSIELLA RISKER Marknadsrisk	Värdenedgång påverkar Region Gävleborgs långsiktiga betalningsförmåga.	Region Gävleborg	Begränsningar av riskfyllda placeringar. Diversifierade investeringar.
Valutakursrisk	Värdet på tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknat till svenska kronor förändras då valutakurser ändras. Stärkt valuta ger lägre vinst. Exponerad mot USD och EUR.	Region Gävleborg	Investera i SEK. Valutasäkra enligt fastställda nivåer.
Likviditetsrisk	Ett finansiellt instrument som inte går att köpa eller sälja vid en avsedd tidpunkt. Avser främst icke-standardiserade finansiella instrument.	Region Gävleborg	Investera i traditionella aktie- och räntefonder. Begränsa hur mycket som får investeras i den alternativa portföljen.
Kreditrisk	Placerad likviditet går förlorad. Motparters kreditvärdighet försämras.	Region Gävleborg	Placerar i räntefonder med snittbetyg om lägst "investment grade".
Operativ risk	Att internt och av extern part hantera dokumentation och transaktioner felaktigt.	Region Gävleborg	Upprätta dokumentation, rutiner och kontrollfunktioner. Granska förvaltningen ur ett operativt perspektiv.

Finansiella risker

I de av fullmäktige beslutade direktiv för finansförvaltningen och direktiv för förvaltning av pensionsfond beskrivs riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten och pensionsmedelsförvaltningen. Inom ramarna för direktiv för finansförvaltningen finns inga lån eller placeringar. Pensionsmedelsförvaltningen är exponerad mot ovan beskrivna finansiella risker.

Inom pensionsmedelsförvaltningen hanteras riskerna utifrån de mandat som ges i direktivet. Bland annat genom att arbeta utifrån en normalportfölj som är fördelad mellan räntefonder, aktiefonder och alternativa investeringar. Där regleras möjligheten till att inte handla med alltför riskfyllda tillgångar och när regionen ska valutasäkra vid handel i utländsk valuta. Det finns även restriktioner inom respektive delportfölj för ytterligare diversifiering och riskkontroll.

Normalportföljen utvärderas regelbundet och är grunden till placeringsstrategin. Pensionsmedelsförvaltningen följs upp månadsvis och dialoger förs löpande med fondförvaltarna. Direktivet och normalportföljen revideras minst vartannat år. Under löpande år kan styrelsen vid behov besluta om förändringar i eller avvikelser från placeringsdirektivet, exempelvis med hänsyn till aktuella förhållanden inom Region Gävleborg eller med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Förvaltade medel uppgick den 31 december till 6 475 mnkr, en minskning under året med 523 mnkr vilket motsvarar en negativ avkastning om 7,5 procent. Både aktier och räntor hade negativ avkastning om 14,9 procent respektive 8,0 procent, bland annat till följd av stigande marknadsräntor. Den alternativa portföljen som inkluderar investeringar i fastighetsfond, hedgefond och onoterade aktier samt infrastruktur hade en positiv avkastning om 16,2 procent. Kronans försvagning mot framförallt USD har även gett en positiv effekt på fonden.

För närvarande täcker de totala tillgångarna 79,4 procent av pensionsförpliktelserna. Regionens pensionsmedel ska förvaltas långsiktigt och trygga regionens pensionsutbetalningar. Det övergripande förvaltnings målet har sin utgångspunkt från regionens finansiella ställning. Avkastningsmålet uppgår till 3 procent per år i reala termer (avkastning efter inflation).

Sedan 2005 har fonden gett en årlig avkastning om 6,1 procent. Marknadsvärde för kortfristiga placeringar överstiger anskaffningsvärdet med 1 208 mnkr. Information om pensionsmedel och pensionsförpliktelser åskådliggörs i not 21.

Händelser av väsentlig betydelse

Vid årets början rådde fortfarande restriktioner till följd av covid-19, men dessa upphörde i januari. Arbetet med att minska vårdköerna började på allvar och resandet i kollektivtrafiken återhämtar sig successivt och går stadigt uppåt och närmar sig nu nivåerna innan pandemins utbrott. Region Gävleborg ligger också mycket bra till i nationell jämförelse då det gäller att arbeta av vårdköer. Staten skjuter till betydande belopp för att regionerna ska arbeta bort den uppskjutna vården. Region Gävleborg är en av de regioner som lyckats bäst att uppnå tillgänglighetsmålen och har därmed tilldelats betydande statsbidrag, 78 miljoner kronor. Under september erbjöds samtliga som fyllt 18 år att ta påfyllnadsdos av vaccin mot covid-19. Sent under året ökade covidfallen i Regionen. Regionen har även tidvis befunnits i stabsläge.

Den ena krisen avlöste dock den andra och den 24 februari invaderade Ryssland Ukraina. Redan innan invasionen stod vi inför en global komponent- och materialbrist bland annat till följd av bristande transportkapacitet. Detta förvärrades bland annat av kriget i Ukraina och vi ser nu även väsentligt fördyrade priser på till exempel byggmaterial och en inflationsnivå vi inte skådat sedan tidigt 90-tal. Det är inte enbart pandemin och kriget i Ukraina som driver på priserna. De kraftigt stigande energipriserna kan endast delvis förklaras av det rådande kriget. De höga energipriserna, både el och drivmedel, har stor ekonomisk påverkan på regionen – både i år och kommande år.

Den ekonomiska oron har även medfört kraftiga börsfall och stigande räntor. Regionens placeringar har därmed tappat en del i värde, men från en mycket hög nivå vid årsskiftet. Ränteläget har ännu inte påverkat regionen nämnvärt eftersom regionen ännu inte lånat till investeringarna.

Under våren fortsatte införandet av den digitala vårdplattformen ”Min Vård Gävleborg”, som är först i Sverige i sitt slag. Det som utmärker Gävleborg är främst att den digitala funktionen även innefattar en triagering. Min vård Gävleborg ger möjlighet att ha digitala besök och att använda andra typer av digitala tjänster för att underlätta kommunikation mellan all vård och patient. Tjänsten är ett komplement till dagens vårderbjudande och en viktig pusselbit för att skapa en mer tillgänglig och jämlik vård.

Under den mycket varma sommaren skedde leveransavbrott av kyla till Gävle sjukhus. Under en period tvingades regionen till prioriteringar av kyla till lokaler där de medicinska behoven var som störst.

Under sommaren togs även det första spadtaget till en ny teknikbyggnad vid Hudiksvalls sjukhus. Byggnaden ska bidra till att säkra redundans och robusthet för sjukhuset på lång sikt.

Antagandet av en ny detaljplan för det södra sjukhusområdet vid Gävle sjukhus villkorades i ett exploateringsavtal som bland annat ställde krav på genomförande av ett erosionskydd utmed Gavleån. Innan ett erosionskydd finns på plats kommer inga startbesked för nybyggnationer lämnas av kommunen till regionen. Genomförandet av erosionskydd är starkt reglerat och förutsätter att Mark- och Miljödomstolen godkänner ansökan om ett genomförande. I december erhöll Region Gävleborg ett positivt beslut från Mark- och Miljödomstolen.

Regionens första operationsrobot installerades och ska tas i bruk under 2023.

Resultatet av regionvalet har medfört relativt stora förändringar i mandatfördelningen i regionen. Region Gävleborg styrs nu av ett samarbete mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Sjukvårdspartiet och Kristdemokraterna.

I slutet av året såldes regionens två vindkraftverk. Köparen har intentionen att driva verken vidare.

Under perioden har inget köp, försäljning, etablering eller nedläggning av verksamhet skett. Inga större omstruktureringar har skett. En fastighetsdirektör tillträdde den 28 september och blir förvaltningschef för fastighetsförvaltningen, som från och med den 1 maj 2022 är en egen förvaltning. Regionen tecknar löpande nya avtal. Ett nytt avtal gällande textilier trädde i kraft under våren. Vidare har avtal gällande Busstrafik Gästrikland och Förbrukningsmaterial till sjukvård tecknats. Indexparametrar i gällande avtal har haft en inte obetydlig påverkan på regionens ekonomi. Inga betydande rättstvister pågår.

Styrning och uppföljning av Region Gävleborgs verksamhet

I Region Gävleborg är den regionala koncernen den övergripande styrenheten. Med den regionala koncernen avses regionfullmäktige, regionstyrelsen, samt regionens nämnder och bolag. I förvaltningsberättelsens avsnitt Den regionala koncernen beskrivs organisationen samt roller och ansvar på olika nivåer närmare.

Styrning

Politisk inriktning 2019 – 2022, som fastställts av regionfullmäktige, har angivit övergripande mål och riktlinjer för verksamheten i Region Gävleborg och legat till grund för styrningen. I dokumentet angavs fyra politiska prioriteringar som stödjer arbetet: arbete och hållbar tillväxt, miljöansvar och hållbar utveckling, kunskap och kultur samt välfärd och trygghet.

Regional utvecklingsstrategi (RUS) är ett regionalt styrdokument som visar inriktningen för länets regionala tillväxt- och utvecklingsarbete. Det har tagits fram i samverkan mellan berörda kommuner, regionen samt andra aktörer i länet som statliga myndigheter, näringslivet och det civila samhällets organisationer. Region Gävleborg samordnar insatser för genomförandet av strategin. Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret styr RUS de statliga regionala utvecklingsmedel som Region Gävleborg hanterar. Dokumentet avser perioden 2020–2030 och har antagits av regionfullmäktige.

Andra styrande dokument är strategier, policies, planer och program. De kompletterar den politiska inriktningen och anger inriktningen inom specifika verksamheter eller områden. Några

exempel är Personalpolicy, Miljöprogram och Regionalt Trafikförsörjningsprogram.

Förutsättningarna för nästa års budget samt ekonomisk plan för de följande två åren anges i Budget- och planeringsförutsättningarna, som beslutas av regionstyrelsen. Där beskrivs utgångspunkter för bland annat politiska prioriteringar, verksamhetens mål, beslutsprocess, anvisningar till nämnder, ekonomiska förutsättningar, ekonomiska planeringsramar samt investeringsramar.

Utifrån Budget- och planeringsförutsättningarna upprättar nämnder och regionstyrelsen årsplaner, som beskriver hur de politiska prioriteringarna omsätts inom ramen för styrelsens och respektive nämnds uppdrag. Årsplanen beslutas av nämnd/styrelse.

Budget och ekonomisk plan, som avser nästa år samt en plan för de därpå följande två åren, beslutas av regionfullmäktige. Den anger inriktningen för alla verksamheter i Region Gävleborg och preciserar de politiska prioriteringarna. Den innehåller också riktlinjer för god ekonomisk hushållning, finansiella mål, skattesats, resultatbudget, kassafödesbudget, balansbudget, budgetramar för styrelse och nämnder samt investeringsbudget. Utgångspunkter är bland annat budget- och planeringsförutsättningarna, regionstyrelsens och nämndernas årsplaner, regionstyrelsens resultatprognos för innevarande år samt regionfullmäktiges långsiktiga finansiella mål. Efter regionfullmäktiges budgetbeslut beslutar styrelse och nämnder om ramfördelning inom sina respektive ansvarsområden.

För Region Gävleborgs hel- och delägda bolag har regionfullmäktige beslutat om bolagsordning och ägardirektiv. I bolagsordningen regleras bland annat ändamål och föremål för bolagets verksamhet, styrelse, revisorer samt årsstämma. I ägardirektiven regleras bland annat bolagets relation till ägaren, regionfullmäktiges ställningstagande, bolagets verksamhet, ekonomiska mål, ekonomisk rapportering samt information och dialog med ägaren. Ägarstyrningen utövas genom löpande uppföljningar och ägardialog, inhämtande av uppgifter avseende bland annat verksamhet, ekonomi och intern kontroll samt genom representation i bolagens styrande forum.

Uppföljning

Regionstyrelsen svarar för löpande uppföljning av nämndernas och verksamhetens effektivitet. Utgångspunkt för uppföljningen är målen i Budget och ekonomisk plan. Regionstyrelsen har särskilt ansvar för uppföljning av ekonomi, intern kontroll och finansförvaltning. Styrelsen inhämtar information från nämnderna månadsvis och behandlar ekonomisk månadsrapport varje månad med undantag för januari och juni. För perioden januari–mars upprättar regionstyrelsen finansiell rapport och för perioden januari–augusti delårsrapport i enlighet med lagstiftning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Delårsrapporten ska ge en rättvisande bild av verksamheten under perioden och även innehålla en årsprognos. Vid behov ska åtgärder för en ekonomi i balans redovisas. Rapporten ska lämnas till regionfullmäktige senast den 31 oktober.

För heläret upprättar regionstyrelsen årsredovisning i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed, där bland annat verksamhetens mål och de finansiella målen i budgeten följs upp samt den ekonomiska ställningen redovisas. Årsredovisningen ska lämnas till regionfullmäktige och fullmäktiges revisorer senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. I samband med delårsrapporter och årsredovisning redovisar nämnderna sin medelsförvaltning, som också innehåller uppföljning av verksamhetsmål, till regionstyrelsen.

De helägda bolagen ska enligt ägardirektiven följa Region

Gävleborgs koncernövergripande anvisningar för ekonomisk rapportering. Ägarmöten ska hållas minst två gånger per år för Folk tandvården Gävleborg AB och minst en gång per år för Movexum AB. Rapportering och ägarmöten ska bland annat innehålla uppföljning av verksamhetens mål och ekonomiska mål samt viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Regionfullmäktige har antagit Reglemente om uppföljning, som syftar till att skapa förutsättningar för regionstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt samt reglera styrelsens återrapportering till regionfullmäktige. Det reglerar också regionstyrelsens, nämndernas och bolagens arbete med den interna kontrollen. Enligt reglementet ska bland annat regionstyrelsen ta del av protokoll från nämnder samt hel- och delägda bolag.

En viktig del av uppsiktsplikten är den redovisning av medelsförvaltningen som respektive nämnd ska lämna till regionstyrelsen i samband med delårsrapport och årsredovisning. Regionstyrelsen följer också nämndernas ekonomiska utveckling via den månatliga ekonomiska rapporteringen. Se vidare under rubriken Uppföljning.

Kommunallagen, 6 kap 6 §, säger att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Vidare ska de se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Enligt Reglemente om uppföljning ska nämnder och bolag anta en internkontrollplan, som ska baseras på en riskbedömning, inför varje verksamhetsår. De ska årligen rapportera till regionstyrelsen en analys och utvärdering av sina system och rutiner för internkontroll, resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen samt antagen internkontrollplan för kommande verksamhetsår. Som stöd för nämndernas arbete med den interna kontrollen har regionstyrelsen beslutat om direktivet Intern styrning och kontroll i Region Gävleborg.

Regionstyrelsen ska utvärdera regionens samlade system för intern kontroll och rapportera till regionfullmäktige. Rapporteringen ska vid behov innehålla förslag på åtgärder för förbättring av regiongemensamma rutiner.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av måluppfyllelse

För bedömning av måluppfyllelsen används symbolerna:

- UPPFYLLT
- DELVIS UPPFYLLT
- EJ UPPFYLLT

Finansiella mål

För god ekonomisk hushållning har tre finansiella mål särskilt angetts. Soliditeten får inte understiga 30 procent. Region Gävleborg ska ha ett positivt resultat (inklusive värdeförändring av kortfristiga placeringar) som motsvarar 2 procent av verksamhetens nettokostnader. Respektive verksamhet ska bedrivas inom de budgetramar som fullmäktige har tilldelat.

Per den 31 december uppgick soliditeten till 45,4 procent. Resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader uppgick till -1,2 procent. Orealiserade vinster och förluster i värdepapper uppgick till -592 mnkr. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 694 mnkr. Regionstyrelse samt Hållbarhetsnämnden redovisade underskott medan övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller överskott. I samband med beslut om delårsrapporten i augusti godkände regionfullmäktige ett underskott för Hållbarhetsnämnden uppgående till 55 mnkr. Ytterligare underskott om 2 mnkr redovisas i bokslutet. Den sammantagna bedömningen av de finansiella målen är att endast ett är uppfyllt. Den finansiella ställningen bedöms vara stark vid årets utgång.

Verksamhetens mål

Politisk inriktning 2019–2022, som fastställts av regionfullmäktige, har angivit övergripande mål och riktlinjer för verksamheten i Region Gävleborg och legat till grund för styrningen. I dokumentet angavs fyra målområden för att stödja arbetet: arbete och hållbar tillväxt, miljöansvar och hållbar utveckling, kunskap och kultur samt välfärd och trygghet. I Budget 2022 och ekonomisk plan 2023 – 2024 har den politiska inriktningens fyra målområden brutits ner i mål som preciserar hur de ska förverkligas. Det är Region Gävleborgs plan för verksamheten under budgetåret med mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Här följer en samlad bedömning av måluppfyllelsen för respektive målområde. Här finns också uppföljning av några av de resultatindikatorer som anges i Budget och ekonomisk plan som mätt för måluppfyllelsen inom respektive målområde, i de fall utfallsdata för 2022 finns tillgängligt. För ytterligare redovisning av arbetet med verksamhetens mål, se avsnitt Analys av läget i länet samt bilaga Politiska satsningar och måluppfyllelse.

Arbete och hållbar tillväxt ●

För en modern och aktiv regionalpolitik har Region Gävleborg tillsammans med andra regioner, Vinnova och Tillväxtverket ingått samverkan för hållbarhetsintegrerat smart specialiserat arbete i syfte att stärka och utveckla innovationsarbetet så att det blir hållbart. Vidare har arbetsmarknadens kompetensbehov tagits omhand i en utarbetad handlingsplan för fastställda strategiska briststyrken och via lärcentrum har utbildningar utifrån ett geografiskt perspektiv tillgängliggjorts. Ett exempel är utbildning till IT-tekniker i samarbete med folkhögskolorna, där samtliga som klarade utbildningen hade arbete i branschen 3 månader efter avslutad utbildning. Under 2022 har återhämtningen efter pandemin fortsatt och arbetslösheten i länet har minskat.

För att uppnå utvecklingskraft i alla delar av länet har bland annat ett förslag till ny regional turism- och besöksnäringstrategi för Gävleborg tagits fram och skickats ut på remiss till en mängd aktörer, som till exempel länets kommuner. Efter politiskt beslut har processen förlängts. Utbildningar riktade till besöksnäringen i bland annat digitalisering och marknadsföring via projektet "Vi ställer om", har genomförts.

För att åstadkomma likvärdiga möjligheter till företagande, boende och välfärd har Region Gävleborg bland annat fokuserat på analys och påverkansarbete kopplat till Trafikverkets förslag till nationell plan och regeringens beslut om infrastrukturplaneringen, som meddelades våren 2022. Inom den digitala infrastrukturen har de sista fiberprojekten avslutats och slutredovisats. Fiberprojekten har gett cirka 3 000 företag ökad möjlighet till fiber och det har grävts cirka 70 mil fiberdiken i länet under perioden 2015-2022. Inom bredbandsområdet har även bedrivits ett arbete med att hitta finansieringslösningar samt påverka möjligheterna till ökad bredbandsutbyggnad. För en långsiktigt hållbar tillväxt bedrivs arbete med hållbar elkraftsförsörjning och energisystem inom energikontoret och arena elkraft. En systemanalys har tagits fram och redovisats. Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är uppfyllt.

Indikator, Gävleborg	2022	2021
Inskrivna arbetslösa enl Af dec, kvinnor	8,7 %	9,3 %
Inskrivna arbetslösa enl Af dec, män	8,8 %	9,3 %

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

Miljöansvar och hållbar utveckling ●

För att minimera miljö- och klimatpåverkan har ett regelverk för avyttring av material inom Region Gävleborg tagits fram och under året har intern förmedling av överblivna möbler och material via intranätet startat. För att underlätta att skapa ett klimatsmart, resurseffektivt och hälsofrämjande samhälle tillämpar Region Gävleborg en uppförandekod i upphandlingar som bas för kravställning i hållbarhetsfrågor. Koden bygger på de fyra huvudområdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion. I upphandlingar där varor och tjänster har stor miljöpåverkan eller en tydlig koppling till socialt ansvar ställs dessutom särskilda, mer långtgående, krav. I samtliga 47 annonserade upphandlingar under 2022 tillämpades uppförandekoden och i 16 av dem ställdes särskilda hållbarhetskrav.

För utveckling mot ett jämlikt Gävleborg har bland annat den sociala investeringen "Läs på recept" implementerats i hela länet och spridits som ett gott exempel, bland annat genom SKR:s digitala studiebesök. Den regionala handlingsplanen för suicid prevention är uppdaterad och stödpaket för att arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa i skolan har tagits fram. Region Gävleborg arbetar för att minska användningen av antibiotika, bland annat genom att arbeta förebyggande med befolkningens hälsa, göra kloka val vid förskrivning samt skriva ut provförpackningar. Region Gävleborg bidrar till miljöansvar och hållbar utveckling genom att samtliga aktie- och räntefonder i pensionsmedelsförvaltningen uppnådde grönt eller gult hållbarhetsbetyg enligt hållbarhetsrapporten för 2022.

Vid ny- och ombyggnation ställer Region Gävleborg krav på Miljöbyggnad Silver med bland annat krav på energiprestanda. För en väl fungerande kollektivtrafik pågår ett flertal aktiviteter för förbättrad tillgänglighet, som till exempel samverkan med olika organisationer, upphandling av anropsstyrd trafik och bokningssystem samt utveckling av nytt biljettsystem. Resandet med kollektivtrafiken minskade under pandemin, men har ökat under 2022. Både under våren och hösten har Prova på-kampanjer genomförts. Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är delvis uppfyllt.

Indikator, Gävleborg	2022	2021
Andel elever i åk 9 behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, kvinnor	83 %	84 %
Andel elever i åk 9 behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, män	79 %	83 %
Andel av Region Gävleborgs upphandlingar med särskilda hållbarhetskrav	34 %	38 %
Andel av Region Gävleborgs bilresor i tjänsten som sker med förnybara drivmedel	35 %	31 %
Elanvändning i Region Gävleborgs fastigheter, kWh per kvadratmeter	83	81
Värmeanvändning i Region Gävleborgs fastigheter, kWh per kvadratmeter	106	108
Antal uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare	241	222
Region Gävleborgs pensionsfonds klimatavtryck i tCO ₂ e/MUSD	25	21
Antal resor i tusental med X-trafik bussar och tåg	12 751	10 666
Marknadsandel kollektivtrafik (andel kollektivtrafik av totalt antal resor) i Gävleborg	13,2 %	8,0 %

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

Kunskap och kultur ●

För att bidra till att höja utbildningsnivån, sluta rekryteringsgapet på arbetsmarknaden och stimulera innovationer har bland annat lärcentrafilialer öppnats i Delsbo och Arbrå samt avtal för länsgemensam webbportal uppdaterats i syfte att samla och samordna länets internationella marknadsföring. Folkbildningens ställning har utvecklats bland annat genom fortbildning för bibliotekspersonal för ökad digital kompetens samt för pedagoger i skola och förskola inom medie- och informationskunskap. Fortsatt utveckling av Virtual Reality-tekniken (VR) inom Världsarv, bland annat VR-rummet på Länsmuséet, har pågått, vilket gett en ny och bredare publik möjlighet att med nya verktyg tolka världsarv. Genomlysning av bidragsgivning till studieförbunden har genomförts och redovisats för kultur- och kompetensnämnden, som gett förvaltningen i uppdrag att förenkla och utveckla reglerna för bidragen.

För att öka tillgängligheten till kultur har verksamheten erbjudit scenkonst till bland annat äldreboenden, förskolor och skolor. Ett utvecklingsarbete inom dramapedagogutbildningen vid Västerbergs folkhögskola har bland annat resulterat i en ny fortbildningskurs för pedagoger inom regi, rörelse och koreografi. Det har varit fler produktioner och aktiviteter inom scenkonst jämfört med 2021. Det är främst dans som har ökat, där till exempel sommardans för ungdomar har genomförts. Projektet Mobila bokbilen i Ljusdal, Hudiksvall och Nordanstig har fått stöd från Region Gävleborg. Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är delvis uppfyllt.

Indikator, Gävleborg	2022	2021
Antal deltagare allmän o särskild kurs folkhögskolor kv	561	524
Antal deltagare allm o särskild kurs folkhögskolor män	242	276
Antal produktioner och aktiviteter scenkonst	604	529
Andel elever med gymnasieexamen inom 4 år kvinnor	77,9 %	71,9 %
Andel elever med gymnasieexamen inom 4 år män	68,3 %	66,0 %

Välfärd och trygghet ●

För att underlätta för delaktigheten hos patienterna genomförs bland annat samordnad individuell vårdplanering (SIP) för patienter som efter utskrivning från slutenvård behöver insatser både från regionen och kommunen. Under 2022 har registrerats 10 procent färre SIP jämfört med föregående år, medan målet var 10 procent fler. Region Gävleborg arbetar för att erbjuda fler patienter en utsedd fast vårdkontakt. Vid utgången av 2022 hade 1 395 patienter en utsedd fast vårdkontakt registrerad i befolkningsregistret, vilket var 438 fler än föregående år. Under 2022 har arbetet med God och Nära vård (GONV) startats upp igen efter pandemin. De 7 styrgrupperna har återupptagit arbetet, aktiviteter har prioriterats och programdirektiv för de kommande 3 åren med cirka 25 utvecklingsprojekt har uppdaterats. Under hösten hade 89 procent av cheferna inom hälso- och sjukvården påbörjat omställningen till GONV, varav 58 procent hade påbörjat minst en konkret förändring i sin verksamhet. Det kan handla om till exempel införande av den digitala vårdplattformen Min Vård Gävleborg, ökad samverkan med kommunen, uppgiftsväxling samt digitalisering av flöden, behandlingar och patientutbildningar.

Vårdens effektivitet och tillgänglighet mäts bland annat via den nationella vårdgarantin. Region Gävleborg var den region i

landet som bäst nådde upp till kraven på kortare väntetider i 2022 års tillgänglighetsöverenskommelse.

För en jämlik vård är det väsentligt att ha bästa möjliga kunskap i varje patientmöte. Kunskapsstyrningsrådet har under året följt upp implementeringen av de nationella kunskapsstöden i Region Gävleborg och konstaterade att merparten är implementerade eller på god väg att implementeras. Ett gott exempel på samverkan för mer jämlik vård finns i Hudiksvall, där förlossningsavdelningen och psykiatrin samarbetat för förbättringar för gravida kvinnor med psykisk ohälsa.

För en ökad grad av tillsitsbaserad styrning har flexibelt arbete införts för medarbetare där detta är möjligt i förhållande till verksamhetens uppdrag och medarbetarens arbetsuppgifter. Det innebär möjlighet att utföra arbete på annan plats än ordinarie arbetsplats under maximalt 50 procent av ordinarie sysselsättningsgrad. Ett annat sätt att främja den tillsitsbaserade styrningen är mötesformen Ledarforum, ett digitalt direktsänt möte där koncernledningen möter alla chefer. Det är ett forum för såväl långsiktiga mål och verksamhetsplanering som att dela snabb information exempelvis om pandemin och kriget i Ukraina. Det skapar också möjlighet till återkoppling från cheferna. Den sammantagna bedömningen av måluppfyllelsen för målområdet är att det är delvis uppfyllt.

Indikator, Region Gävleborg	2022	2021
Nationella vårdgarantin medelvärde helår, telefontillgänglighet primärvård	83 %	84 %
Nationella vårdgarantin medelvärde helår, medicinsk bedömning primärvård	87 %	84 %
Nationella vårdgarantin medelvärde helår, första besök specialistvård	79 %	82 %
Nationella vårdgarantin medelvärde helår, operation/åtgärd i specialistvård	75 %	77 %
BUP, första besök inom 30 dagar	90 %	89 %
Förekomst av vårdrelaterade infektioner, andel	8,7 %	8,0 %
Antal ärenden som anmälts till patientnämnden	1 593	1 840
Kostnader för inhyrd personal i förhållande till kostnader för egen personal	10,5 %	9,6 %
Personalomsättning, andel tillsvidareanställda som slutat under året	10,3 %	9,6 %

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering utgår från områdena:

- Intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Investeringar och deras finansiering
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Pensionsskuldens utveckling
- Soliditet.

Resultatutveckling

Årets resultat uppgick till -120 mnkr, vilket var 1 455 mnkr lägre än föregående år. Det genomsnittliga resultatet de senaste fem åren uppgick till 473 mnkr. Resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader uppgick till -1,2 procent. Snittet de senaste fem åren uppgick till 4,8 procent. Årets balanskravsresultat uppgick till 149 mnkr och därmed uppfyller Region Gävleborg kommunallagens krav på en ekonomi i balans 2022. Se rubriken "Balanskravsresultat" för fördjupad information.

Verksamhetens intäkter uppgick till 2 057 mnkr, en minskning med 10,4 procent jämfört med föregående år. Riktade statsbidrag minskade med 29,2 procent medan trafikintäkter ökade med 34,6 procent. Årets utfall var en positiv avvikelse mot budget med 208 mnkr. I snitt var ökningen av verksamhetens intäkter 8,9 procent de senaste fem åren.

Verksamhetens kostnader uppgick till 12 471 mnkr, vilket motsvarade en ökning jämfört med föregående år med 0,2 procent. Den låga kostnadsökningen 2022 förklaras av en högre bas än normalt påverkat av ett förändrat livslängdsantagande avseende pensioner med 224 mnkr. Kostnader för pensioner minskade med 264 mnkr jämfört med föregående år. Kostnader för inhyrd personal ökade med 47 mnkr jämfört med föregående år och avvek negativt mot budget med 167 mnkr. Kostnader för egen personal har minskat med 114 mnkr jämfört med föregående år och avvek positivt mot budget med 233 mnkr. Lokal- och fastighetskostnader var 56 mnkr högre än budgeterat, vilket främst orsakades av ökat behov av fastighetsunderhåll samt ökade elpriser. Under året har avyttring av vindkraftverk skett. Försäljningslikvid för dessa uppgick till 12 mnkr och bokförda värden till 55 mnkr vilket gav en realisationsförlust uppgående till 43 mnkr. Tidigare års nedskrivning uppgående till 50 mnkr har i samband med detta

återförts. Sammantagen positiv resultateffekt 2022 var 7 mnkr. Den genomsnittliga ökningen av verksamhetens kostnader de senaste fem åren var 3,9 procent.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgick till 10 906 mnkr, en ökning med 4,9 procent jämfört med föregående år. Intäkter från generella statsbidrag och utjämning motsvarade 29,9 procent av totalbeloppet. Den genomsnittliga ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning de senaste fem åren uppgick till 4,1 procent och avvek sammantaget positivt från budget med 254 mnkr, varav 219 mnkr för skatteintäkterna. Detta främst med anledning av förbättrat skatteunderlag. Lönesumman har ökat starkt, som en återhämtning efter pandemin, och nivån för garantipensionerna har höjts från och med augusti.

Finansnettot uppgick till -612 mnkr. I finansnettot ingår bland annat realiserade vinster och förluster i värdepapper med -592 mnkr samt räntekostnader kopplade till pensionsskulden med -95 mnkr.

Budgetföljsamhet

Verksamhetens resultat uppgick till 492 mnkr, vilket var 387 mnkr högre än budgeterat. Årets resultat uppgick till -120 mnkr, 331 mnkr lägre än budget. I årets resultat ingår realiserade vinster och förluster i pensionsfonden med -592 mnkr. Resultatmarginalen (resultat i procent av verksamhetens nettokostnader) uppgick till -1,2 procent, vilket var 3,2 procentenheter lägre än regionfullmäktiges finansiella mål.

Budgetföljsamhet, MNKR	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	2 057	1 849	208
Verksamhetens kostnader	-12 471	-12 396	-75
Verksamhetens nettokostnader	-10 414	-10 547	133
Skatteintäkter	7 647	7 428	219
Generella statsbidrag och utjämning	3 259	3 224	35
Verksamhetens resultat	492	105	387
Finansnetto	-612	106	-718
Resultat efter finansiella poster	-120	211	-331
Extraordinära poster	0	0	0
Årets resultat	-120	211	-331
Resultatmarginal	-1,2 %	2,0 %	-3,2 %-enheter

Resultatutveckling, MNKR

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	2 057	2 297	1 864	1 620	1 571
- Förändring (%)	-10,4	23,3	15,1	3,1	13,3
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar	-12 471	-12 443	-11 454	-11 184	-10 851
- Förändring (%)	0,2	8,6	2,4	3,1	5,0
Verksamhetens nettokostnader	-10 414	-10 146	-9 590	-9 564	-9 280
- Förändring (%)	2,6	5,8	0,3	3,1	3,8
Skatteintäkter, generella statsbidrag o utjämning	10 906	10 400	9 920	9 479	9 170
- Förändring (%)	4,9	4,8	4,7	3,4	2,6
Verksamhetens resultat	492	254	330	-85	-110
Finansnetto*	-612	1 081	127	661	228
Årets resultat*	-120	1 335	457	576	118
Resultat i förhållande till nettokostnaden (%)	-1,2	13,2	4,8	6,0	1,3

* 2018 års resultat har justerats för ändrade redovisningsprinciper från och med år 2019 avseende marknadsvärdering av finansiella instrument enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Tidigare års jämförelsetal är ej omräknade utifrån ändrad redovisningsprincip.

Verksamhetens intäkter avvek positivt mot budget med 208 mnkr, främst med anledning av ökade riktade statsbidrag med 128 mnkr. Intäkter från statsbidraget för ökad tillgänglighet var 74 mnkr högre än budgeterat, då Region Gävleborg var den region som fick högst ersättning från den så kallade bonuspotten. Från statsbidraget för AT-tjänster fick Region Gävleborg 41 mnkr mer än budgeterat med anledning av att regionen var bland de regioner som ökat antal tjänster allra mest. Trafikintäkter avvek negativt med 8 mnkr på grund av att resandet inte riktigt kommit tillbaka till samma nivå som före pandemin. Försäljning av hälso- och sjukvård var 39 mnkr högre än budgeterat och avser främst personer från närallgande län, som Uppsala och Västernorrland, som i större utsträckning sökt vård i Gävleborg. I övrigt finns mindre positiva avvikelser på intäktslag som EU-bidrag och försäkringsersättningar.

Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar avvek negativt från budget med 75 mnkr. Kostnader för egen personal var 233 mnkr lägre än budget, vilket bland annat berodde på vakanser bland sjuksköterskor inom dygnet runt-verksamheten. Kostnader för inhyrd personal översteg budget med 167 mnkr. Sjuksköterskor har behövt hyras in i större utsträckning än planerat. Utvecklingen av drivmedelsindex påverkade kostnaderna för köp av kollektivtrafik negativt med 63 mnkr. Lokal- och fastighetskostnader var 56 mnkr högre än budgeterat, vilket främst orsakades av ökat behov av fastighetsunderhåll samt ökade elpriser. Försäljningen av vindkraftverken innebar att tidigare års nedskrivningar med 50 mnkr återfördes, vilket var den främsta anledningen till att avskrivningarna totalt blev 64 mnkr lägre än budgeterat. Försäljningen innebar en negativ budgetavvikelse för övriga kostnader med 43 mnkr. Läkemedelskostnaderna var 43 mnkr högre än budgeterat. Det är främst förmålsläkemedel som blodförtunnande läkemedel samt diabetesläkemedel som ökat.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning avvek sammantaget positivt från budget med 254 mnkr, varav 219 mnkr för skatteintäkterna. Detta främst med anledning av förbättrat skatteunderlag. Lönesumman har ökat starkt, som en återhämtning efter pandemin, och nivån för garantipensionerna har höjts från och med augusti. Finansnettot avvek negativt mot budget med 718 mnkr. Den främsta anledningen var orealiserade förluster inom pensionsfonden, framförallt beroende på försvagning av de finansiella marknaderna. För beskrivning av budgetavvikelser per nämnd och styrelse, se avsnitt Driftredovisning.

Region Gävleborgs investerings- och finansieringsverksamhet

Årets investeringar uppgick till 610 mnkr, varav immateriella anläggningstillgångar 17 mnkr, maskiner och inventarier 212 mnkr, byggnader 375 mnkr samt finansiella anläggningstillgångar 6 mnkr. I snitt har Region Gävleborg investerat 393 mnkr per år de senaste fem åren. År 2022 får därför betraktas som ett år med ett relativt högt investeringsutfall. Framtidsbygget står för 61 procent utav investeringar i byggnader. Även under de tre kommande åren finns fortsatt stora investeringsvolymerna planerade med totalt 3 270 mnkr, främst avseende byggnadsinvesteringar hänförliga till Framtidsbygget.

Investeringar, MNKR	2022	2021	2020	2019	2018
Årets investeringar	610	523	390	224	217
- Förändring (%)	16,6	34,1	74,1	3,2	16,0

Region Gävleborg hade inga externa låneskulder. Investeringarna de senaste fem åren har finansierats med egna medel. Kommande års investeringar kan komma att finansieras med lån alternativt avyttring av placeringar. En affärsmässig bedömning ska göras vid varje enskilt tillfälle.

Investeringsramen för 2022 uppgår till totalt 933 mnkr, utfallet blev 610 mnkr, vilket motsvarade en genomförandegrad på 65,4 procent. Investeringsramen underskreds således med 323 mnkr.

För vidare beskrivning, se avsnitt Investeringsredovisning.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgick vid årsskiftet till 11 108 mnkr, en ökning under året med 80 mnkr. Främsta orsakerna var ökning av anläggningstillgångar och kortfristiga fordringar. Det egna kapitalet uppgick till 5 048 mnkr vilket motsvarade en soliditet på 45,4 procent.

Anläggningstillgångarna ökade med 340 mnkr och uppgick vid årsskiftet till 2 786 mnkr. Anledningen till ökningen var att årets investering var högre än årets avskrivningar.

Omsättningstillgångarna uppgick till 8 322 mnkr vilket var en minskning under året med 260 mnkr. Förråd uppgick till 78 mnkr vilket var en minskning med 10 mnkr under året. Kortfristiga placeringar som bestod av pensionsfonden minskade med 523 mnkr. Kortfristiga placeringar har under året påverkats negativt som en direkt effekt av marknadsvärdets utveckling. Årets värdering hänförlig till orealiserade kortfristiga placeringar uppgick till -592 mnkr vid årets slut. Pensionsfondens marknadsvärde uppgick till 6 475 mnkr och avkastade totalt -7,5 % vilket var 0,6 procentenheter högre än jämförbart index. Ackumulerade anskaffningsvärden uppgick till 5 267 mnkr. Kortfristiga fordringar ökade med 378 mnkr. Vid utgången av 2022 uppgick skattefordringar avseende reglering skatteintäkter till 441 mnkr vilket var den huvudsakliga förklaringen till ökningen av kortfristiga fordringar. Likvida medel uppgick till 648 vid årets slut, en minskning under året med 105 mnkr.

Eget kapital, avsättningar och skulder uppgick till 11 108 mnkr. Eget kapital minskade med 120 mnkr vilket motsvarade årets resultat. Avsättningar för pensioner ökade med 186 mnkr. I samband med årsbokslut 2021 fattades beslut om en extra ersättning till personal för utfört arbete under coronapandemin. En avsättning uppgående till 99 mnkr för detta genomfördes i årsbokslutet. Utbetalning av extra ersättning skedde våren 2022.

Kortfristiga skulder uppgick till 2 074 mnkr, en ökning under året med 114 mnkr. Långfristiga skulder uppgick till 3 mnkr och utgjordes av förutbetalda investeringsbidrag.

Kassaflödesanalys

Likvida medel uppgick till 648 mnkr vid årets slut, en minskning under året med 105 mnkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten var positivt med 505 mnkr. Investeringsverksamhetens negativa kassaflöde uppgick till 610 mnkr där byggnadsinvesteringar uppgick till 375 mnkr och maskiner och inventarier uppgick till 212 mnkr. Kapitaliseringen av Kommuninvest har skett under året med 6 mnkr.

Pensionsförpliktelser

I bokslut 2022 uppgick avsättningar till pensioner inklusive ansvarsförbindelse till 8 166 mnkr, vilket var en ökning med 0,2 procent jämfört med föregående år. Fram till och med år 2026 beräknas avsättningen till pensioner inklusive ansvarsförbindelse öka med 1 351 mnkr. Avsättningarna beräknas öka med 1 893 mnkr medan ansvarsförbindelsen beräknas minska med 542 mnkr enligt beräkning från KPA.

Pensionsförpliktelser, MNKR	2022	2021	2020	2019	2018
Avsättningar för pensioner	3 983	3 797	3 370	3 259	2 950
Ansvarsförbindelse för pensioner	4 183	4 352	4 410	4 610	4 728
Total pensionskund	8 166	8 149	7 780	7 869	7 678
- Förändring (%)	0,2	4,7	-1,1	2,5	1,3

Soliditet

Region Gävleborgs egna kapital uppgick till 5 048 mnkr vilket motsvarade en soliditet uppgående till 45,4 procent, en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med föregående år. Det är främst årets resultat som påverkat ökningen av soliditeten.

Regionens mål är att den inte får understiga 30 procent. Årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner var positiv och uppgick till 8 procent.

Soliditet %	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet*	45,4	46,9	40,3	39,7	37,3

* 2018 års soliditet har justerats för ändrade redovisningsprinciper från och med år 2019 avseende marknadsvärdering av finansiella instrument enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Tidigare års jämförelsetal är ej omräknade utifrån ändrad redovisningsprincip.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens resultat uppgick till 492 mnkr, jämfört med budgeterade 105 mnkr. Årets resultat uppgick till -120 mnkr, jämfört med budgeterade 211 mnkr. I årets resultat ingår realiserade vinster och förluster i pensionsfonden med -592 mnkr.

Verksamhetens intäkter minskade jämfört med föregående år men avvek positivt mot budget med 208 mnkr. Riktade statsbidrag uppgick till 961 mnkr vilket motsvarar 46,7 procent av räkenskapsårets intäkter.

Under 2022 har noterats att förändringen av verksamhetens kostnader har ökat. Kostnadsökningen 2022 uppgick till 0,2 procent. Den låga kostnadsökningen 2022 förklaras av en högre bas än normalt påverkat av ett förändrat livslängdsantagande avseende pensioner med 224 mnkr. Kostnader för köpt vård och läkemedel ökade med 119 respektive 81 mnkr jämfört med föregående år. Inom kollektivtrafiken har kostnaderna påverkats negativt som en effekt av ökning i drivmedelsindex, som styr avtal för köp av trafik. Denna kostnadsökning uppgick 2022 till 63 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning avvek sammanlagt positivt från budget med 254 mnkr, varav 219 mnkr för skatteintäkterna. Detta främst med anledning av förbättrat

skatteunderlag. Lönesumman har ökat starkt, som en återhämtning efter pandemin, och nivån för garantipensionerna har höjts från och med augusti.

Det negativa finansnettot berodde till allra största del på orealiserade vinster och förluster inom pensionsfonden främst till följd av en svag börsutveckling.

Beredskapen att klara löpande betalningar, pensioner och investeringar är god. Likvida medel uppgick vid årets slut till 648 mnkr. Soliditeten försämrades något under räkenskapsåret främst beroende på ett negativt resultat.

Slutsatsen är att årets resultat fortsatt påverkats positivt av riktade statsbidrag och positiva prognoser avseende skatteintäkter. Årets resultat är dock även påverkat av höga kostnader hänförliga till den pandemi som pågått under årets första månader, ökade inflationsdrivna kostnader såsom drivmedelspriser men även väsentlig påverkan av negativa värderingar av finansiella placeringar.

Den finansiella ställningen var stark vid årets utgång. Det egna kapitalet uppgick till 5 048 mnkr vilket motsvarade en soliditet på 45,4 procent. Årets soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner var positiv och uppgick till 8 procent. Finansiering av investeringar sker fortsatt med egna medel vilket gör att någon extern skuldsättning ej föreligger. Marknadsvärde för kortfristiga placeringar överstiger anskaffningsvärdet med 1 208 mnkr.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de närmast följande tre åren. Region Gävleborg hade vid årets ingång inget negativt balanskravsresultat att återställa.

Reservering av medel till resultatutjämningsreserv har skett enligt beslutade riktlinjer i regionfullmäktige 2022. Årets resultat, justerat för orealiserade värdeförändringar av kortfristiga finansiella placeringar uppgick till 655 mnkr och årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 694 mnkr. Då årets resultat, justerat för orealiserade värdeförändringar av kortfristiga placeringar, översteg 1 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämningsreserv har medel till en resultatutjämningsreserv reserverats med 545 mnkr. Årets balanskravsresultat uppgick till 149 mnkr. Ackumulerat uppgick resultatutjämningsreserven till 920 mnkr.

Balanskravsresultat, MNKR	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	-120	1 335
- Samtliga realisationsvinster	-4	-1
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	43	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	592	-1 093
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	183	-21
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	694	220
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-545	-116
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
Årets balanskravsresultat	149	104

Väsentliga personalförhållanden

En väl fungerande verksamhet är utgångspunkten för att vara en attraktiv arbetsgivare. Medarbetarnas engagemang är grunden både för att uppnå kvalitet i verksamheten och ett utvecklande arbetsliv. Engagemang ökar genom tydliga mål, delaktighet, goda möjligheter till utveckling samt god arbetsmiljö. Region Gävleborgs syn är att medarbetare kan och vill ta ansvar vilket innebär att utifrån värdegrunden och förutsättningar arbeta för verksamhetens utveckling och resultat. I medarbetarskapet ingår också att bidra aktivt till jämlik verksamhet och god arbetsmiljö med respekt för varandras olikheter och åsikter.

Antalet nettoårsarbetare

Antal nettoårsarbetare i medeltal var under året 7 198 vilket var 5 färre jämfört med föregående år. Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltningen minskade med totalt 29 nettoårsarbetare. Tillsvidareanställda ökade med 69 nettoårsarbetare spridda över hela organisationen. Månadsavlönade vikarier minskade med 16. Timanställdas tid minskade med cirka 48 nettoårsarbetare medan fyllnadstid, övertid och arbete under jour och beredskap tillsammans hade likvärdigt utfall som året innan.

Medeltal nettoårsarbetare	2022	2021	Förändring Antal
Tillsvidareanställda	7 008	6 939	69
Månadsavlönade vikarier	553	569	-16
Frånvaro utan lön	-973	-963	-10
Tim, fyllnadstid, övertid, jour och beredskap	610	657	-47
Summa	7 198	7 203	-5

Antal månadsavlönade medarbetare

Antal månadsavlönade medarbetare var vid utgången av december 7 664. Av dessa var 7107 tillsvidareanställda aktiva på sin grundanställning, 126 var tillsvidareanställda på interna vikariat och 431 var anställda som externt rekryterade vikarier. Under 2022 har sammanlagt 747 medarbetare rekryterats till en tillsvidareanställning vilket är 13 fler än år 2021.

Liksom föregående år är utmaningen att hitta nya medarbetare inom yrken där det råder en nationell brist, till exempel specialister inom hälso- och sjukvård och IT.

Fördelningen mellan kvinnor och män fortsätter att vara cirka 80/20 men varierar en del mellan yrkesgrupperna. Sjuksköterskor, annan nära vårdpersonal och administratörer är fortfarande kvinnodominerade yrken. Bland läkare är fördelningen kvinnor/män förhållandevis jämn. För gruppen ledningspersonal gäller den övergripande fördelningen cirka 80/20.

Antal tillsvidareanställda i Region Gävleborg

Medelåldern för kvinnor är 45,1 år och män 45,9 år. Antalet tillsvidareanställda som befinner sig i kategorin 50 år eller äldre utgör 40 procent av totalt antal tillsvidareanställda. Rekryteringsbehovet kommer fortsatt att vara stort då viktiga kompetenser behöver ersättas, verksamheternas arbete med kompetensöverföring- och planering blir därför avgörande.

Andel tillsvidareanställda fördelade mellan regionens nämndförvaltningar är i stort oförändrad jämfört med 2021. I december 2022 arbetar 84,9 procent av antalet tillsvidareanställda i hälso- och sjukvårdsnämndförvaltningen.

Medelsysselsättningsgraden bland månadsavlönade är 98 procent och skillnaden mellan könen är obetydlig.

387 medarbetare, 5 procent, har en sysselsättningsgrad i anställningen som är lägre än 100 procent.

ANTAL TILLSVIDAREANSTÄLLDA

Nämnd	Kvinnor	Män	Totalt
10 - Regionstyrelsen	472	276	748
15 - Företagshälsovårdsnämnden	34	9	43
37 - Patientnämnden	4	1	5
40 - Kultur- o kompetensnämnden	115	47	162
46 - Hållbarhetsnämnden	36	25	61
50 - Hälso- och sjukvårdsnämnden	5 132	1 010	6 142
95 - FoU Välf-Hjälp-RegNetnämnd	35	37	72
Totalt	5 828	1 405	7 233

Anställda heltid/deltid*	Kvinnor	Män	Totalt
Med överenskommen heltid	5 805	1 472	7 277
Med överenskommen deltid	317	70	387
	6 122	1 542	7 664

* Sysselsättningsgrad utifrån aktuell placering månadsavlönade i dec 2022.

Personalrörlighet

Antal tillsvidareanställda som slutat under året uppgick till 745 vilket motsvarar en personalomsättning på 10,3 procent. Motsvarande siffra för 2021 var 9,6 procent. Den främsta avgångsorsaken var avgång till privat arbetsgivare, som stod för 27 procent av avgångarna. Hel ålderspension svarade för 22 procent. Personalomsättning exklusive ålderspension och avtalspension var totalt 8,1 procent.

Fler har lämnat regionen under 2022 jämfört med föregående år, en erfarenhet vi delar med både offentliga och privata arbetsgivare. Många medarbetare beskriver att de använt tiden under pandemin till att fundera över framtida karriär. Återrekrytering

ANDEL TILLSVIDAREANSTÄLLDA I REGION GÄVLEBORG UPPDELAT PÅ ETIKETTHUVUDGRUPP, KÖN OCH ÅLDERSINTERVALL*

Yrkeskategorier	Andel kvinnor i yrkeskategorin (%)	Kön	≤ 29 Andel	30–49 Andel	≥ 50 Andel	Totalt antal
Ledningspersonal	76 %	Kvinnor	-	44 %	56 %	294
		Män	-	54 %	46 %	93
Administrativ personal**	87 %	Kvinnor	6 %	45 %	49 %	1 084
		Män	6 %	47 %	47 %	168
Läkare	51 %	Kvinnor	6 %	69 %	25 %	392
		Män	4 %	60 %	36 %	370
Rehabpersonal	84 %	Kvinnor	9 %	52 %	39 %	583
		Män	12 %	51 %	37 %	115
Sjuksköterska	89 %	Kvinnor	14 %	52 %	34 %	2 016
		Män	6 %	57 %	37 %	249
Annan vårdpersonal	87 %	Kvinnor	16 %	42 %	42 %	1 095
		Män	16 %	52 %	32 %	157
Sjukhusteknisk labbpersonal	84 %	Kvinnor	13 %	51 %	36 %	157
		Män	3 %	76 %	21 %	29
Annan personal***	48 %	Kvinnor	9 %	41 %	50 %	207
		Män	7 %	44 %	49 %	224
Totalt samtliga yrkeskategorier	81 %	Kvinnor	11 %	49 %	40 %	5 828
		Män	7 %	53 %	40 %	1 405
		Totalt	10 %	50 %	40 %	7 233

* Antal tillsvidareanställda i Region Gävleborg per den sista december 2022.

** Administrativ personal innefattar många yrkestitlar. Exempelvis ekonomiassistenter, handläggare, strateger, samordnare, utvecklare, utredare, m.m.

*** Annan personal innefattar exempelvis hjälpmedelstekniker, ingenjörer, vaktmästare, lärare, specialpedagoger, m.m.

har skett till många tjänster. Utmaningen har dock varit att hitta nya medarbetare till befattningar inom yrken som sjuksköterska och laboratoriepersonal. Som en konsekvens har inhyrning av sjuksköterskor ökat även i år. Flera yrkeskategorier, både vård och övriga yrkeskategorier, har en gynnsam arbetsmarknad och konkurrensen om medarbetare är hård. Region Gävleborg har under året arbetat vidare med profileringen av Gävleborgskraften vilken gett avtryck i sociala medier och bland nyanställda medarbetare. Genom extern och intern kommunikation, annonsering, kampanjer och våra ambassadörer berättas om organisationens samlade kraft, kompetens och sätt att samarbeta. Att ha ett meningsfullt uppdrag och att göra verklig skillnad är grunden för vår arbetsgivarprofilering för att attrahera, rekrytera och behålla befintliga medarbetare.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron 2022 uppgick till 6,8 procent vilket var en ökning från året innan med 0,9 procentenheter. Antalet långtidssjukskrivna 90 dagar eller mer på hel- eller deltid var 277 i december 2022. Detta var en ökning med 44 personer jämfört med december 2021. Coronapandemins fjärde våg pågick fortfarande vid årsskiftet 2021/2022 och nådde sin topp först i slutet av januari 2022. Detta resulterade i ett högre sjuktal redan från årets början. Att året sedan avslutades med en omfattande spridning av luftvägsinfektioner bland landets befolkning och därmed också bland regionens medarbetare, bidrog tillsammans med ett ökat antal långtidssjukskrivna till ett högre sjuktal totalt för år 2022.

Under året har regionen arbetat med en rad åtgärder som ska främja engagemang och skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö. Ett arbetsliv ska vara långsiktigt hållbart och därför har insatser inom schemaläggning, återhämtning och friskvård genomförts. Utbildningsinsatser ska hjälpa till att höja beredskapen hos chefer för att kunna hantera situationer som kan leda till sjukskrivningar. Årligen genomförs därför kompetensutveckling gällande organisatorisk och social arbetsmiljö. Dessutom genomförs utbildningar kring ohälsosam arbetsbelastning, hot och våld samt kränkande särbehandling.

Region Gävleborg har slutfört implementationen av ett digitalt system som underlättar, säkerställer och utvärderar regionens systematiska arbetsmiljöarbete.

Redovisning av sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	2022	2021	Förändring %-enheter
Total sjukfrånvaro	6,8	5,9	0,9
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro 60 dagar eller mer	37,3	30,1	7,2
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,4	6,5	0,9
Sjukfrånvaro för män	4,2	3,8	0,4
Sjukfrånvaro i åldersgruppen <29 år	6,1	5,5	0,6
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30–49 år	6,6	5,7	0,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen >50 år	7,2	6,3	0,9

Ledning och samverkan

Ledning och styrning av verksamheten präglas av tillit. Medarbetarnas kunskaper, erfarenheter och yrkesetik ska vara vägledande när arbetet planeras och utförs. Ett fortsatt fokus på tillitsbaserad styrning och ledning vidgar verksamhetens handlingsutrymme och säkerställer att Region Gävleborg tar tillvara på den fulla potentialen hos chefer och medarbetare. Under året har en omfattande förändringsledningsutbildning för chefer genomförts. Syftet är att tillhandahålla metoder och verktyg som stödjer utveckling av verksamheten och tillvaratar medarbetarnas engagemang.

Samverkansavtalet är utgångspunkten för samarbetet med arbetstagarorganisationerna. Samverkansavtalet stödjer och bidrar till verksamhetsutveckling genom att sätta Region Gävleborgs uppdrag i fokus. Samarbetet och dialogen har intensifierats under de senaste åren. Tillsammans har lösningar utarbetats för de utmaningar inom bland annat arbetsmiljön och bemanningsplaneringen som arbetet med bland annat pandemin inneburit. I samverkansgrupper på olika nivåer möts arbetstagarorganisationer, arbetsgivaren och skyddsombud. Arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal är andra viktiga verktyg i samverkansmodellen. Avtalet skapar förutsättningar för medarbetares delaktighet, inflytande och utveckling. Samverkan i Region Gävleborg ska präglas av en ömsesidig tillit där medarbetare, arbetstagarorganisationer och chefer har såväl rättighet som skyldighet att delta och bidra.

Enligt samverkansavtalet har varje medarbetare möjlighet till utvecklingsåtgärder motsvarande minst fem dagar per år. Utvecklingsåtgärder kan exempelvis vara kurser, konferenser, studiebesök, introduktion, praktiktjänstgöring, projektuppdrag, arbetsutvidgning och arbetsrotation. Under 2022 har utbildningsverksamheten börjat hitta tillbaka till tidigare utbud men med ett fortsatt fokus på att utveckla digitala lösningar i syfte att göra kompetensutvecklingen tillgänglig och effektiv. Chefen beslutar om kompetensutveckling och hänsyn tas till såväl medarbetarnas behov av utveckling som till verksamhetens krav.

Förväntad utveckling

Inledningen av år 2022 präglades av återhämtning efter pandemin. Vid den tidpunkten tedde sig framtidsutsikterna relativt ljusa och tillväxtprognoserna var goda. Brasklappar var dock stigande inflation och konflikten mellan Ryssland och Ukraina. Den 24 februari inledde Ryssland sin invasion av Ukraina, vilket förutom mänskligt lidande i området också har påverkat världsekonomin, framför allt avseende inflationen. Under året har detta även påverkat Region Gävleborg, främst vad gäller energikostnaderna. De närmaste åren ser den ekonomiska situationen mycket tuff ut. Region Gävleborg behöver fortsätta arbetet med effektivisering samt att utveckla nya arbetsätt och tjänster. Erfarenheter från pandemin visar att det finns möjligheter att utveckla flexibla arbetsätt och att anpassa verksamheten efter rådande omständigheter. Även omställningen till God och Nära Vård (GONV) samt digitalisering är möjligheter.

God och Nära Vård

Målet med GONV är att patienten ska få en god, nära och samordnad vård och omsorg som stärker hälsan. Primärvården ska vara navet och samspela med specialistvården samt med kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänsten. Omställningen till GONV kan genom främjande, förebyggande och proaktiva insatser leda till ökad effektivitet och kvalitet i hälso- och sjukvården som på längre sikt bidrar till minskat behov av vård. I arbetet ingår bland annat digitalisering genom plattformen Min Vård Gävleborg samt digitala vårdrum i samverkan med länets kommuner.

Resultatprognos

Regionstyrelsens senaste resultatprognos fram till år 2025 återfinns i Budget 2023 och ekonomisk plan 2024–2025. SKR räknar med reall negativ skatteunderlagsutveckling 2023, det vill säga att kostnaderna på grund av inflationen ökar mer än intäkterna. 2024 beräknas den reala skatteunderlagsutvecklingen bli svagt positiv. De riktade statsbidragen minskar när pandemiersättningsar avvecklas och överinflation påverkar pensionskostnaderna 2023 och 2024. Från och med 2025, när påverkan av överinflation på pensionskostnaderna klingat av, återställs resultatnivån till fullmäktiges finansiella mål om en resultatmarginal på 2,0 procent av verksamhetens nettokostnad. Skattesatsen förutsätts vara oförändrad, 11,51 kronor, under perioden. Region Gävleborg har en förhållandevis god finansiell ställning och planerar att använda resultatutjämningsreserven för att täcka de prognostiserade negativa resultaten. Regionen kan också komma att hävda synnerliga skäl för att återställa negativa resultat, som beror på överinflation för pensionskostnaderna, inom väsentligt längre tid än tre år.

Prognosen förutsätter fortsatt fokus på kostnadsutvecklingen. Detta sker bland annat genom arbete för att växla inhyrd personal mot egen personal samt effektiviseringar. SKR:s senaste skatteunderlagsprognos från februari 2023 innebär något högre skatteintäkter åren 2023 – 2025, men samtidigt visar KPA:s senaste

pensionskostnadsberäkning från december 2022 på något högre kostnader 2023, väsentligt högre 2024 samt väsentligt lägre 2025 jämfört med budget och ekonomisk plan.

Framtidsbygget

Sjukhusbyggnaderna i Gävle och Hudiksvall uppfördes på 1980-talet eller tidigare och är i behov av modernisering. Regionfullmäktige har därför beslutat om ny- och ombyggnationer under namnet Framtidsbygget. Genomförandet startade i Hudiksvall i juni 2020 och hela Framtidsbygget beräknas pågå cirka 10 år. Enligt den uppdaterade kalkylen från 2021 kommer den totala investeringsutgiften att uppgå till cirka 5 800 mnkr. Tillkommer gör investeringar i medicinteknisk utrustning och inventarier, som kan beräknas till cirka 1 600 mnkr.

Förändrade förutsättningar som till exempel markförhållanden, medicinsk utveckling, möjlighet att bedriva verksamhet samtidigt med byggnationer samt högre priser kan påverka tidplanen. Det kan också leda till ökade drift- och kapitalkostnader för genomförandet av byggnationerna samt utrustning till de nya lokalerna.

Avvikelser från planeringen samt negativa konsekvenser på grund av ändrade förutsättningar ska motverkas bland annat genom omvärldsbevakning, tydliggörande av krav samt medverkan från personalen. Samverkan med andra aktörer samt regelbunden uppdatering av kalkyler inklusive investeringar i maskiner och inventarier är också betydelsefullt.

Befolkning

Statistiska Centralbyrån beräknar i den senaste befolkningsprognosen från maj 2022 att antal invånare i länet år 2050 uppgår till cirka 286 700 personer, vilket är cirka 700 färre än idag. Av kommunerna är det enbart Gävle som kan förvänta sig en befolkningsökning. Enligt prognosen blir invånarna i Gävleborg allt äldre. Antal personer som är 80 år och äldre förväntas öka med 70 procent till 2050. Detta beror på en hälsosammare livsstil jämfört med tidigare samt att hälso- och sjukvården är bättre på att vårda och bota sjukdomar högre upp i åldrarna.

En följd av att antalet äldre i länet ökar är att den demografiska försörjningskvoten ökar. År 2022 var försörjningskvoten 88, vilket innebär att 100 personer i åldrarna 20–64 behövde försörja ytterligare 88 personer (barn och äldre) utöver sig själva. År 2050 beräknas försörjningskvoten ha ökat till 93. Det kan jämföras med riksnittet, som idag ligger på 77 och förväntas öka till 83, år 2050. Detta kan innebära flera utmaningar för Region Gävleborg. Det kan bli större konkurrens om arbetskraften i länet och en minskad befolkning innebär långsammare utveckling av skatteintäkterna. Fler äldre kan leda till ökat behov av hälso- och sjukvård med högre kostnader som följd. Bland annat digitalisering, hälsofrämjande arbete samt arbete med kompetensförsörjning och en god och nära vård blir viktigt för att möta utvecklingen.

Utfall 2022 samt Budget 2023 och ekonomisk plan 2024–2025, MNKR

	Utfall 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnader	-10 414	-10 997	-11 341	-11 524
Skatteintäkter	7 647	7 830	8 141	8 434
Generella statsbidrag och utjämnung	3 259	3 340	3 467	3 481
Verksamhetens resultat	492	173	267	391
Finansnetto	-612	-365	-315	-161
Årets resultat	-120	-192	-48	230
Nettokostnadsförändring	2,6 %	5,6 %	3,1 %	1,6 %
Resultatmarginal	-1,2 %	-1,7 %	-0,4 %	2,0 %

Resultaträkning

MNKR	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	not 1	2 057	1 849	208	2 297
Verksamhetens kostnader	not 2, 8	-12 261	-12 122	-139	-12 159
Avskrivningar	not 3	-210	-274	64	-284
Verksamhetens nettokostnader		-10 414	-10 547	133	-10 146
Skatteintäkter	not 4	7 647	7 428	219	7 258
Generella statsbidrag och utjämning	not 5	3 259	3 224	35	3 142
Verksamhetens resultat		492	105	387	254
Finansiella intäkter	not 6	256	211	45	1 161
Finansiella kostnader	not 7	-868	-105	-763	-80
Resultat efter finansiella poster		-120	211	-331	1 335
Extraordinära poster		-	-	-	-
Året resultat		-120	211	-331	1 335

Balansräkning

MNKR	Not	Utfall 2022-12-31	Budget 2022-12-31	Utfall 2021-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	not 9	34	35	17
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 10	1 961	2 323	1 712
Maskiner och inventarier	not 11	653	732	585
Finansiella anläggningstillgångar	not 12	138	137	132
Summa anläggningstillgångar		2 786	3 227	2 446
Omsättningstillgångar				
Förråd		78	100	88
Fordringar	not 13	1 121	690	743
Kortfristiga placeringar	not 14, 21	6 475	7 189	6 998
Kassa och bank	not 15	648	176	753
Summa omsättningstillgångar		8 322	8 155	8 582
SUMMA TILLGÅNGAR		11 108	11 382	11 028
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	not 16	-120	211	1 335
Resultatutjämningsreserv		920	259	375
Övrigt eget kapital		4 248	4 569	3 458
Summa eget kapital		5 048	5 039	5 168
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	not 17, 21	3 983	4 041	3 797
Andra avsättningar	not 18	0	0	99
Summa avsättningar		3 983	4 041	3 896
Skulder				
Långfristiga skulder	not 19	3	330	4
Kortfristiga skulder	not 20	2 074	1 972	1 960
Summa skulder		2 077	2 302	1 964
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		11 108	11 382	11 028
Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-
Ansvarsförbindelser				
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna	not 17	4 183	4 190	4 352
b) Övriga ansvarsförbindelser	not 22	778	742	862

Kassaflödesanalys

MNKR	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS BÖRJAN	753	456	595
LÖPANDE VERKSAMHET – INBETALNINGAR			
Inbetalning från staten*	8 284	8 230	7 757
Moms	753	838	712
Riktade statsbidrag	944	833	1 357
Räntor & utdelningar	-	-	-
Övriga inbetalningar	1 310	1 016	1 142
Summa	11 291	10 917	10 968
LÖPANDE VERKSAMHET – UTBETALNINGAR			
Löneutbetalningar	-2 610	-2 630	-2 579
Pensionsutbetalningar	-441	-488	-431
Leverantörsutbetalningar	-7 735	-7 475	-7 277
Räntor	-	-2	-
Summa	-10 786	-10 595	-10 287
Kassaflöde löpande verksamhet	505	322	681
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-17	-17	-2
Investering i materiella anläggningstillgångar	-587	-910	-484
Förvärv av finansiella tillgångar	-6	-6	-37
Kassaflöde investeringsverksamheten	-610	-933	-523
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Nyupptagna lån	-	330	-
Kassaflöde finansieringsverksamheten	-	330	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	-105	-281	158
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT	648	175	753

* Arbetsgivaravgifter och debiterad preliminärskatt redovisas som en reducerad inbetalning från staten, ej som utbetalning.

Driftredovisning

MNKR	Verksamhetens intäkter	Verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar	Finansnetto, skatteintäkter och generella statsbidrag	Budgetram*	Tilläggsanslag	Utfall 2022**	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Regionstyrelse	1 422	-11 846	10 298	*)		-126	211	-337	1 320
Hälso- och sjukvårdsnämnd	2 350	-9 178	-3	6 878	-	47	0	47	50
Kultur- och kompetensnämnd	125	-298	0	185	-	12	0	12	8
Hållbarhetsnämnd	393	-1 007	0	557	-	-57	0	-57	-45
Gemensam nämnd för Hjälpmedel och FOU-Välfärd	139	-141	-1	3	-	0	0	0	-2
Företagshälsovårdsnämnd	44	-40	0	0	-	4	0	4	4
Patientnämnd	0	-6	0	6	-	0	0	0	0
Revisorer	-	-6	-	6	-	0	0	0	0
Totalt	4 473	-22 522	10 294	7 635	0	-120	211	-331	1 335
Eliminering budgetram	7 635	-	-	-7 635	-				
Eliminering tilläggsanslag	-	-	-	-	-				
Eliminering av övriga region-interna mellanhavanden	-10 051	10 051	-	-	-				
Summa externt resultat	2 057	-12 471	10 294	0	0	-120	211	-331	1 335

* Enligt budget 2022 och ekonomisk plan 2023-2024. Regionstyrelsens regionsättning och budgetreserv på totalt 2 912 mnkr ingår i skatteintäkter och generella statsbidrag.

** Beslut att godkänna underskott för hållbarhetsnämnden med maximalt 55 mnkr, RF §270/2022.

Årets resultat uppgick till -120 mnkr vilket innebar en negativ avvikelse mot budget med 331 mnkr. Regionstyrelse samt Hållbarhetsnämnden redovisade underskott medan övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller överskott. Nämnderna har rapporterat sin medelförvaltning 2022 till regionstyrelsen.

Regionstyrelsens resultat uppgick till -126 mnkr vilket var 337 mnkr lägre än budget. Den främsta orsaken var finansnettot som uppgick till -609 mnkr vilket var 719 mnkr lägre än budget och till största delen bestod av orealiserade förluster inom pensionsmedelförvaltningen. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsuppgick till 10 906 mnkr vilket var 254 mnkr högre än budget. Verksamhetens intäkter uppgick till 1 422 mnkr och avvek positivt mot budget med 24 mnkr. Den största delen kan förklaras av mer erhållna bidrag avseende regional utveckling än planerat. Verksamhetens kostnader uppgick till 11 846 mnkr med en positiv budgetavvikelse av 103 mnkr. Främsta orsakerna var att en budgetreserv, som redovisas under Regionstyrelsen inte nyttjats. Regionstyrelsens verksamhetskostnader har påverkats av ökade kostnader för bland annat energi samt ökat planerat underhåll inom fastighet.

Hälso- och sjukvårdsnämndens resultat uppgick till 47 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Verksamhetens intäkter inklusive budgetram uppgick till 9 228 mnkr och avvek positivt mot budget med 168 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse var högre riktade statsbidrag än planerat. I regionfullmäktiges budget för 2022 tilldelades hälso- och sjukvårdsnämnden en ram på 6 878 mnkr.

Verksamhetens kostnader uppgick till 9 178 mnkr och avvek negativt mot budget med 120 mnkr. Kostnader för inhyrd personal avvek negativt mot budget med 155 mnkr medan kostnader

för löner och arvoden till egen personal avvek positivt mot budget med 222 mnkr. Avvikelserna beror bland annat på svårigheter att rekrytera egen personal. Kostnader för läkemedel avvek även de jämfört med budget med 49 mnkr.

Kultur och kompetensnämndens resultat för året uppgick till 12 mnkr, jämfört med budgeterade 0 mnkr. Även i år har verksamheten påverkats av pandemin och de restriktioner som fortfarande fanns i början av året. Detta har påverkat ekonomin och då främst kostnaderna som blev lägre än planerat då många arrangemang sköts upp inom kulturverksamheten. Även inom andra verksamheter har kostnader varit lägre än planerat.

Verksamhetens intäkter inklusive budgettram uppgick till 310 mnkr jämfört med budgeterade 309 mnkr. Ökade intäkter förklaras i huvudsak ökade statsbidrag till folkhögskolorna för fler kursplatser, justering av statsbidraget avseende 2021 samt högre intäkter än planerat för etableringskurser.

Verksamhetens kostnader uppgick till 298 mnkr och avvek positivt mot budget med 11 mnkr, vilket främst berodde på minskade kostnader kopplade till inställda kurser och kulturarrangemang, främst i början av året inom kulturområdet, lägre personalkostnader samt lägre kostnader för lämnade bidrag på grund av färre ansökningar av utvecklingsbidrag.

Hållbarhetsnämndens resultat uppgick till -57 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Det negativa resultatet förklaras främst av indexökningar på drivmedlet HVO och lägre intäkter kopplat till minskat resande och stängda framdörrar i början av året. Verksamhetens intäkter inklusive budgettram uppgick till 950 mnkr jämfört med budgeterade 957 mnkr. Verksamhetens intäkter i form av biljettintäkter för buss och tåg blev ca 9 mnkr lägre än budget vilket innebar en negativ avvikelse mot budget uppgående till 6 mnkr.

Verksamhetens kostnader uppgick till 1 007 mnkr jämfört med budgeterade 957 mnkr. Inom kollektivtrafiken har kostnaderna påverkats negativt som en effekt av ökning i drivmedelsindex, som styr avtal för köp av trafik. Denna kostnadsökning uppgick 2022 till 63 mnkr.

I samband med beslut om delårsrapporten i augusti godkände regionfullmäktige ett underskott för Hållbarhetsnämnden uppgående till 55 mnkr. Ytterligare underskott om 2 mnkr redovisas i bokslutet.

Gemensam nämnd för Hjälpmedel och FOU Välfärds

resultat för året var 0 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Verksamhetens intäkter inklusive budgettram uppgick till 142 mnkr och avvek positivt mot budget med 9 mnkr. Den främsta orsaken var högre intäkter för uthyrning av hjälpmedel.

Verksamhetens kostnader uppgick till 141 mnkr jämfört med budgeterade 133 mnkr och avvek negativt med 9 mnkr. De främsta orsakerna var högre hjälpmedelskostnader.

Företagshälsovårdsnämndens resultat för året uppgick till 4 mnkr jämfört med budget 0 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 44 mnkr och avvek positivt mot budget med 4 mnkr. Den främsta orsaken var främst något högre intäkter beroende på ökat antal kundanställda mot budget, merdebitering medlem, statsbidrag för medicinsk service samt för sjukfrånvaro.

Verksamhetens kostnader uppgick till 40 mnkr vilket var i nivå med budget. Resultatpåverkande poster är främst lägre personalrelaterade kostnader samt ökade kostnader för provtagning.

Patientnämndens resultat blev 0 mnkr för året vilket var detsamma som budget.

Investeringsredovisning

De totala investeringarna för året uppgick till 610 mnkr och bestod av byggnader 375 mnkr, medicinteknisk utrustning 112 mnkr, byggnadsinventarier 36 mnkr, hjälpmedel 39 mnkr, fordon 15 mnkr, möbler 3 mnkr, IT-utrustning 5 mnkr, övrig utrustning 2 mnkr, finansiella anläggningstillgångar 6 mnkr samt immateriella anläggningstillgångar 17 mnkr.

De största investeringarna inom medicinteknisk utrustning var operationsrobot 19 mnkr samt datortomografer till onkologen samt bild och funktionsmedicin i Gävle och Hudiksvall 14 mnkr. Fortsatt implementering av ny övervakningsutrustning har skett vilken uppgick till 14 mnkr. Investering i immateriella anläggningstillgångar med 17 mnkr avser nytt biljettsystem för kollektivtrafiken 6 mnkr och framtidens vårdinformationssystem (FVIS) 11 mnkr.

Utfallet för maskiner och inventarier uppgår till 212 mnkr vilket är 57 mnkr lägre än planerat. Detta förklaras främst av senareläggningar inom framtidsbygget samt fördröjning i ombyggnationen av folkhögskolor.

Byggnadsinvesteringar

Region Gävleborg har samlat om- och nybyggnation i vissa fastigheter på Gävle och Hudiksvalls sjukhus i ett gemensamt projektprogram under benämningen Framtidsbygget. Framtidsbygget sträcker sig över flera år och beräknas idag färdigställas i början av 2030-talet. Parallellt med Framtidsbygget görs investeringar och anpassningar på sjukhusen som behövs för verksamhetens utveckling utöver Framtidsbygget, inte minst i de fastigheter som inte ingår i Framtidsbygget. Regionen investerar även i teknisk drift, installationer och infrastruktur i regionens fastigheter. Under året har utrets förutsättningar för solcellsanläggningar i samband med investeringar som avser tak, och två anläggningar kommer att genomföras (se nedan).

Gävle Sjukhus

På Gävle sjukhusområde genomförs ett antal investeringar, framför allt i form av ombyggnationer som krävs i samband med hälso- och sjukvårdens investeringar i maskiner och utrustning, anpassningar av lokaler för olika verksamheters behov samt teknisk drift, installationer och infrastruktur

Programarbete och planering pågår avseende investeringar som omfattar centrala byggnader. Det gäller bland annat genomförande av nytt rörpostsystem, sopsug och tvättsug, som samplaneras med Framtidsbygget. Programarbete pågår även avseende nya lokaler för ett logistikcenter på sjukhusområdet.

Antagandet av en ny detaljplan för det södra sjukhusområdet vid Gävle sjukhus villkorades i ett exploateringsavtal som bland annat krävde genomförande av ett erosionskydd utmed Gavleån. Innan ett sådant har genomförts kommer inga startbesked för nybyggnationer lämnas av kommunen till regionen. Genomförandet av erosionskydd är starkt reglerat och förutsätter att Mark- och Miljöödomstolen godkänner ansökan om genomförande. Regionens ansökan lämnades in i februari 2022, och ett positivt beslut meddelades från domstolen i december 2022.

Framtidsbygget har påbörjat byggnation av ett större modulhus (hus 32) som ska användas för evakuering av verksamheter under genomförandet av Framtidsbygget dit verksamheter under Framtidsbygget ny-, till-, och ombyggnationer ska evakueras. Detta möjliggör i sin tur byggstart av entrehuset (hus 60) med en helikopterflygplats på taket.

Under hösten har ett arbete med att uppdatera förstudien för akuten Gävle (hus 29) tillsammans med verksamheten på Hälso- och sjukvårdsnämnden pågått. Även programarbete genomfördes som resulterade i ett beslut att genomföra en tillfällig utbyggnad av akutmottagningen i syfte att säkerställa lokalytor för det akuta barnflödet. Utbyggnaden placeras mellan hus 29 och hus 04.

Hudiksvall Sjukhus

Ombyggnationen av Hus 07 och Hus 08 har fortsatt under året och följer tidplan.

Vid ordinarie sammanträde i maj 2022 beslutade regionfullmäktige att bevilja Region Gävleborgs största investeringsärende någonsin: byggnation av ett nytt teknikhus. Investeringen uppgår till 774 mnkr inklusive konstnärlig miljögestaltning. Markarbeten för det nya teknikhuset påbörjades i juni 2022 och under hösten har bland annat en byggväg (Furulundsvägen) anlagts för att underlätta transporter (bygg) till och från sjukhuset.

Genomförande av ombyggnationer för att inrymma ögonverksamheten i hus 10 förbereds, och genomförande av nytt ventilationsaggregat på taket till hus 08 pågår. I samband med utbyte av tak på hus 11, kommer en solcellsanläggning att etableras på taket.

Programarbete pågår även avseende nya lokaler för ett logistikcenter på sjukhusområdet.

Övriga fastigheter

Ombyggnad av folkhögskolorna planerades att genomföras samtidigt, och anbudsprocessen genomfördes därmed samtidigt för de tre olika projekten. Modernisering och ombyggnation av Bollnäs folkhögskola kunde inledas, och pågår. På grund av alltför få och alltför höga anbud har ombyggnationer av Forsa och Västerbergs folkhögskolor försenats. De höga priserna på världsmarknaden har inneburit att underlagen för de båda folkhögskolorna setts över i nära samverkan mellan respektive folkhögskola och fastighetsavdelningen. Nya upphandlingar planeras genomföras för båda folkhögskolorna vintern/våren 2023.

I samband med renovering och ombyggnation av Anderbergs hälsocentral i Gävle, kommer en solcellsanläggning att etableras på taket.

Utfallet för byggnadsinvesteringar uppgår till 375 mnkr vilket är 266 mnkr lägre än planerat. Främsta anledningarna till minskningen är senareläggningar inom framtidsbygget samt fördröjning i ombyggnationen av folkhögskolor.

Framtidsbygget – bakgrund

I april 2016 antog regionfullmäktige ett byggprogram för Hudiksvalls sjukhus och Gävle sjukhus. I juni 2016 beslutade regionfullmäktige att bevilja investeringsram med 525 mnkr för genomförande av program- och systemskede. Beräknad investeringsutgift för genomförande av programmet uppgick ursprungligen till totalt 5 025 miljoner kronor. En ny beräkning av totala utgiften genomfördes under hösten 2021 och en ny beräkning är att utgiften blir cirka 5 800 miljoner kronor. Därtill ska läggas investeringar i maskiner och inventarier samt beslut om evakueringsmoduler om 232 miljoner kronor. Beslut om budget och genomförande sker för varje del för sig.

Efter genomfört program- och systemskede i ett delprojekt, fattas individuella genomförandebeslut av regionfullmäktige för respektive delprojekt. Regionfullmäktiges beslut avser projektering och genomförande.

Förstudie- och programhandlingsarbetet för Hudiksvalls sjukhus startade våren 2019 och för Gävle sjukhus under hösten 2019.

I Hudiksvall startade ombyggnation av hus 07 och hus 08 under sommaren 2020. Våren 2021 överlämnades de första färdigställda våningsplanen till fastighetsavdelningen och hälso- och sjukvårdsverksamheter flyttade in i de nybyggda lokalerna. Under våren 2022 påbörjades byggnation av ett nytt teknikhus med tillhörande kulvertsystem.

MNKR	Utfall 2022	Inv ram 2022	Avvikelse mot ram	Utfall 2021
Regionstyrelsen	44	105	61	77
Hälso- och sjukvårdsnämnd	127	123	-4	108
Kultur- och kompetensnämnd	2	5	3	1
Hållbarhetsnämnd	-	-	-	-
Gemensam nämnd för Hjälpmedel och FOU Valfärd	39	36	-3	32
Företagshälsovårdsnämnd	-	-	-	-
Patientnämnd	-	-	-	-
Summa maskiner och inventarier	212	269	57	218
Hållbarhetsnämnd	6	4	-2	2
Regionstyrelse	11	13	2	-
Summa immateriella anläggningstillgångar	17	17	-	2
Regionstyrelsen - finansiella anläggningstillgångar ¹⁾	6	6	-	37
Regionstyrelsen - byggnadsinvesteringar	375	641	266	266
Totala investeringar	610	933	323	523

¹⁾ Kommuninvest beslut RS 2020/1807.

Specifikation investeringar i byggnader, MNKR	Utfall t o m 2021	Utfall 2022	Inv ram 2022	Inv ram totalt
GÄVLE				
Erosionsskydd	1	0	13	14
Anpassning av rum för accelerator, Onkologen, hus 28, plan 3, 19-122 ¹⁾	3	1	-	4
Åtgärder lekplatsen, plan 3, hus 1 GÄS, 21-96 ¹⁾	3	1	-	4
Sopsug GS, 17-84 ¹⁾	0	0	-	4
Nytt gemensamt Omklädningsrum för Hus 31 och Hus 32 ¹⁾	0	5	-	7
Anton 38 Gävle sjukhus ¹⁾	0	0	-	3
Anläggning av ny parkeringsyta Gävle Sjh ¹⁾	0	2	-	3
Byte 3 st Hissar, hiss 1,2 & 3 hus 13 Södertull ¹⁾	0	6	-	6
Ombyggnation, Södertull HC, Gävle - 18-127 ¹⁾	0	0	-	4
Övriga investeringar i Gävle ¹⁾	4	24	2	30
Summa investeringar i Gävle	11	39	15	79
HUDIKSVALL				
Utbyte av ventilationsaggregat, hus 8, HUS ²⁾	2	21	12	31
Markarbeten, hus 9, HUS ¹⁾	6	0	-	6
Flytt av ögonmottagningen, hus 09, plan 4-5, HUS ¹⁾	0	0	-	70
Utbyte av takduk och plåtdetaljer, plan 10, hus 11, HUS ¹⁾	0	6	-	8
Markförberedelser, evakueringsmoduler, barnmottagningen, HUS ¹⁾	0	0	-	5
Kompl åtgärd Landningsplats f Helikopter hus 17 HUS ¹⁾	0	4	-	4
Utbyte två Hissar Hus 11 Hudiksvall sjh ¹⁾	0	0	-	4
Övriga investeringar i Hudiksvall ¹⁾	2	11	0	13
Summa investeringar i Hudiksvall	10	42	12	141
BOLLNÄS				
Avskedsbyggnad	0	0	7	12
Lokalanpassning för Lungröntgenapparat hus 7 pl 2 Bollnäs ¹⁾	0	2	-	4
Övriga investeringar i Bollnäs ¹⁾	0	1	0	1
Summa investeringar i Bollnäs	0	3	7	17
FRAMTIDSBYGGET				
Hus 07/08Hudiksvall	156	85	123	512
Program och systemarbete	211	44	45	525
Evakuering Gävle ³⁾	3	49	0	232
H22/98 Hudiksvall ³⁾	-	42	0	774
Provisoriska byggnationer H22/98-projektet ³⁾	-	8	0	34
Tillkommande investeringar Framtidsbygget	10	-	227	0
Summa Framtidsbygget Gävle och Hudiksvall	380	228	395	2 077
Folkhögskolor	54	62	123	307
Övriga investeringar Folkhögskolor ¹⁾	0	1	-	1
Summa investeringar Folkhögskolor	54	63	123	308
Övriga tillkommande projekt	-	-	89	
SUMMA TOTALT	455	375	641	2 622

¹⁾ Ingår i investeringsramen 2022 för tillkommande projekt.

²⁾ Tilläggsbeslut ökning av total investeringsram från 15 mnkr till 31 mnkr, finansieras inom ramen för övriga byggnadsinvesteringar 2022. RS §435 2021/1989.

³⁾ Ingår i investeringsramen 2022 för tillkommande investeringar Framtidsbygget.

Noter

NOT 1 Verksamhetens intäkter	2022	2021
Riktade statsbidrag	961	1 357
Trafikintäkter	244	181
Försäljning av hälso- och sjukvård	215	192
Patientavgifter	120	109
Övriga intäkter	517	458
Summa intäkter	2 057	2 297

NOT 2 Verksamhetens kostnader	2022	2021
Löner, arvoden och ersättningar	4 651	4 765
Pensionskostnader	731	995
Övriga personalkostnader	100	72
Summa personalkostnader	5 482	5 832
Köpt vård	1 675	1 593
Läkemedelskostnader	1 273	1 153
Övriga verksamhetsnära kostnader	1 318	1 275
Inhyrd personal	484	437
Lokal- och fastighetskostnader	440	392
Sjukvårdsartiklar och medicinskt material	408	389
Lab-, röntgen- och operationstjänster	95	83
Övriga kostnader	1 086	1 005
Summa kostnader	12 261	12 159

NOT 3 Avskrivningar	2022	2021
Maskiner och inventarier	135	134
Byggnader	125	120
Immateriella anläggningstillgångar	-	1
Nedskrivning	-50	29
Summa	210	284

NOT 4 Skatteintäkter	2022	2021
Preliminär skattebetalning	7 396	7 037
Preliminär slutavräkning innevarande år	195	190
Slutavräkningsdifferens föregående år	56	31
Summa	7 647	7 258

NOT 5 Generella statsbidrag och utjämning	2022	2021
Inkomstutjämningsbidrag	1 684	1 576
Bidrag för läkemedelsförmånen	1 000	971
Regleringsbidrag	189	200
Kostnadsutjämningsbidrag	384	395
Ökade kostnader för finansiering	2	-
Summa	3 259	3 142

NOT 6 Finansiella intäkter	2022	2021
Orealiserade vinster i värdepapper	131	1 102
Vinst vid avyttring av värdepapper	60	-
Räntor/utdelning/rabatter på placerade medel	54	57
Valutakursvinster	11	2
Summa	256	1 161

NOT 7 Finansiella kostnader	2022	2021
Orealiserade förluster i värdepapper	723	9
Ränta pensionsavsättning	95	52
Förlust avyttring värdepapper	38	9
Valutakursförluster	2	2
Övriga finansiella kostnader	10	8
Summa	868	80

NOT 8 **Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar**

Effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar förelåg i årsbokslutet 2021. Ett justerat livslängdsantagande gav en engångseffekt på pensionskulden och således även pensionskostnad uppgående till -224 mnkr.

NOT 9 Immateriella anläggningstillgångar	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	37	45
Årets investeringar	17	2
Utrangeringar	0	-10
Utgående anskaffningsvärde	54	37
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20	-29
Årets avskrivningar	0	-1
Utrangeringar	0	10
Utgående ack avskrivningar	-20	-20
Utgående redovisat värde	34	17

NOT 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	3 961	3 704
Årets investeringar	375	265
Omklassificering till driftkostnader	-	-5
Omklassificering till byggnadsinventarier	-	-2
Försäljningar	-	-
Utrangeringar	-1	-1
Utgående anskaffningsvärde	4 335	3 961
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 217	-2 098
Försäljningar	-	-
Utrangeringar	-	1
Årets avskrivningar	-125	-120
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 342	-2 217
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-29	-29
Årets nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-29	-29
Investeringsbidrag	-3	-3
Utgående redovisat värde	1 961	1 712
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	30	29

NOT 11 Maskiner och inventarier	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	1 745	1 649
Årets investeringar	212	217
Omklassificering till driftkostnader	-	-
Omklassificering från byggnader	-	2
Försäljningar	-118	-11
Utrangeringar	-66	-115
Retur av hjälpmedel	5	3
Utgående anskaffningsvärde	1 778	1 745
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 110	-1 098
Försäljningar	62	10
Utrangeringar	62	114
Årets avskrivningar	-135	-134
Retur av hjälpmedel	-4	-2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 125	-1 110
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-50	-21
Årets nedskrivningar	0	-29
Återföring nedskrivning	50	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	-50
Utgående redovisat värde	653	585
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	13	12

NOT 12 Finansiella anläggningstillgångar	2022	2021
Aktier och andelar		
Andelar i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	41	41
Andelar i Kommuninvest ek. förening	60	54
Folk tandvården Gävleborg AB	12	12
Norrskan AB	2	2
AB Transitio	1	1
Tåg i Bergslagen AB	1	1
Övriga aktier	1	1
Summa	118	112
Långfristiga fordringar		
Lån till Svenskt ambulansflyg	20	20
Förlagslån till Kommuninvest	-	-
Summa	20	20
Summa finansiella anläggningstillgångar	138	132

NOT 13 Fordringar	2022	2021
Fordringar hos staten	295	322
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	237	177
Kundfordringar	138	123
Upplupna skatteintäkter	441	110
Övriga kortfristiga fordringar	10	11
Summa	1 121	743

NOT 14 Kortfristiga placeringar	2022	2021
Ingående balans	6 998	5 866
Förändring av värdering till verkligt värde (marknadsvärde)	-592	1 093
Realiserade vinster/förluster inkl valutakurser	22	-9
Övriga finansiella poster	47	48
Summa	6 475	6 998
Räntefonder	1 522	1 454
- varav anskaffningsvärde	1 616	1 411
- varav värdereglering	-94	43
Aktiefonder	3 287	4 187
- varav anskaffningsvärde	2 324	2 495
- varav värdereglering	963	1 692
Alternativa investeringar i fonder	1 186	1 204
- varav anskaffningsvärde	847	956
- varav värdereglering	339	248
Likvida medel	480	153
Summa	6 475	6 998

NOT 15 Kassa och bank	2022	2021
Kassa och bank	648	753
Summa	648	753

Region Gävleborg har en beviljad kredit på 200 mnkr (200 mnkr) som ej var nyttjad vid respektive bokslutstillfälle.

NOT 16 Eget kapital	2022	2021
Ingående eget kapital	5 168	3 833
Årets resultat	-120	1 335
Utgående eget kapital	5 048	5 168
- varav årets resultat	-120	1 335
- varav resultatutjämningsreserv	920	375
- varav övrigt eget kapital	4 248	3 458
Summa eget kapital	5 048	5 168

NOT 17 Pensionsförpliktelser och pensionskund	2022	2021
Avsättningar i balansräkningen		
Förmånsbestämd ålderspension	3 108	2 959
PA/KL Pensioner	65	60
Pension förtroendevalda	20	22
Pension till efterlevande	9	9
Särskild avtalspension och visstidspensioner	3	6
Summa pensioner	3 205	3 056
Löneskatt	778	741
Summa avsättningar	3 983	3 797
Antal visstidsförordnanden		
Förtroendevalda	6	6
Ansvarsförbindelse		
Pensionsskuld intjänad t o m 1997-12-31	3 362	3 498
Löneskatt	816	849
Summa pensionsskuld intjänad t o m 1997-12-31	4 178	4 347
Pensionsåtagande förtroendevalda	4	4
Löneskatt	1	1
Summa ansvarsförbindelse	4 183	4 352
Summa avsättningar och ansvarsförbindelse	8 166	8 149
Årets förändring – Avsatt till pensioner		
Ingående värde vid årets början	3 797	3 370
Pensionsutbetalningar	-81	-76
Nyintjänad pension	155	194
Ränte- och basbeloppsuppräknings	75	46
Ändrat livslängdsantagande	-	180
Förändring löneskatt	37	83
Utgående värde vid årets slut	3 983	3 797
Aktualiseringsgrad	98,0%	98,0 %
Årets förändring – Ansvarsförbindelse		
Ingående ansvarsförbindelse	3 498	3 545
Årets utbetalningar	-233	-233
Ränte- och basbeloppsuppräkning	101	62
Ändrat livslängdsantagande	-	135
Övrigt	-4	-11
Summa pensionsförpliktelser	3 362	3 498
Löneskatt	816	849
Utgående ansvarsförbindelse	4 178	4 347
Pensionsåtagande förtroendevalda	4	4
Löneskatt	1	1
Summa ansvarsförbindelse	4 183	4 352
Värde överskottsfond	-	-

NOT 18 Andra avsättningar	2022	2021
Avsättning extra ersättning till anställda		
Redovisat värde vid årets början	99	-
Ny avsättning	-99	99
Utgående värde vid årets slut	0	99
<i>Avsättningen 2021 avsåg extra ersättning med 8 000 kr till anställda som arbetat i Region Gävleborg under 2021 och som fortsatt var verksam. Ersättningen betalades ut under våren 2022 som ett engångsbelopp.</i>		

NOT 19 Långfristiga skulder	2022	2021
Förutbetalda investeringsbidrag		
Årets ingående värde	4	7
Årets resultatförda investeringsbidrag	-1	-3
Summa	3	4

NOT 20 Kortfristiga skulder	2022	2021
Leverantörsskulder	983	867
Sparad semester, jour och overtid	406	450
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	211	189
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	197	188
Skatter och arbetsgivaravgifter	187	177
Övriga kortfristiga skulder	90	89
Summa	2 074	1 960

NOT 21 Pensionsmedel och Pensionsförpliktelser

	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31
Pensionsmedel och Pensionsförpliktelser, MNKR		
PENSIONS FÖRPLIKTELSE		
Total förpliktelse i balansräkningen	8 166	8 149
a. Avsättningar inkl. särskild löneskatt	3 983	3 797
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	4 183	4 352
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring ²⁾	21	24
Pensionsförpliktelse som tryggats genom pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	8 187	8 173
FÖRVALTADE PENSIONSMEDEL – MARKNADSVÄRDE		
Totalt pensionsförsäkringskapital ²⁾	25	26
- varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital pensionsstiftelse		-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egna förvaltade pensionsmedel)	6 475	6 998
Summa förvaltade pensionsmedel	6 500	7 024
FINANSIERING		
Återlånade medel	1 687	1 149
Konsolideringsgrad	79,4 %	85,9 %
UPPLYSNING AVSEENDE EGNA FÖRVALTADE PENSIONSMEDEL		
Andel av marknadsvärde egna förvaltade pensionsmedel, %		
Ränteportfölj	23,5	20,8
Aktieportfölj	50,8	59,8
Alternativa investeringar	18,3	17,2
Likvida medel	7,4	2,2
Summa	100,0	100,0
Avkastning, %		Årlig avkastning ¹⁾
Ränteportfölj	-8,0	3,0
Jämförelseindex: OMRX Bond	-8,1	2,1
Aktieportfölj	-14,9	9,1
Aktieindex	-10,1	8,9
Alternativa investeringar	16,2	4,8
OMRX T-bill + 3 %	3,9	3,9
Likvida medel	0,0	0,0
Totalt egna förvaltade pensionsmedel	-7,5	6,1
Index	-8,1	6,7

¹⁾ Årlig avkastning sedan 1 januari 2005.

²⁾ Region Gävleborg har pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkringar. Dessa pensionsförsäkringar har övertagits från X-Trafik AB och Regionförbundet Gävleborg i samband med verksamhetsövergång till Region Gävleborg.

NOT 22

Övriga ansvarsförbindelser

	2022	2021
AB Transitio	778	862
Kommuninvest i Sverige AB	-	-
Summa	778	862

- Region Gävleborg har i beslut LF § 137/2003, ingått solidarisken borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till maximalt 8 mdkr. Region Gävleborgs del av den solidariska borgen den 31 december 2022 uppgick till 2 (4) mdkr. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den del Region Gävleborg har beställt genom AB Transitio. Omfattningen av borgensåtagandet uppgick till 778 (862) mnkr per 2022-12-31.
- Region Gävleborg har i beslut LF § 143/2011 ingått en solidarisken borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Gävleborgs ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 (510 966) mnkr och totala tillgångar till 537 007 (518 680) mnkr. Region Gävleborgs andel av de totala förpliktelserna uppgick till 751 (560) mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 644 (552) mnkr.

- Region Gävleborgs ansvarar som delägare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för bolagets förbindelse till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie Region Gävleborg har haft att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2022 uppgick premien till 41 (45) mnkr.
- Region Gävleborg har i beslut FU §60/1989 tecknat borgen för pensionsutfästelser som enligt kollektivavtal tillkommer Folkhälsovetenskapernas Arkiv i Gävleborg.

NOT 23

Kostnad för räkenskapsrevision

Total kostnad för räkenskapsrevision uppgick till 0,5 (0,5) mnkr, varav kostnad för sakkunniga biträden uppgick till 0,4 (0,4) mnkr. Kostnaderna för räkenskapsrevision avsåg kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Den totala kostnaden för revision uppgick till 6,1 (6,0) mnkr, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgick till 4,7 (4,7) mnkr.

NOT 24

Särredovisning av tandvård

Särredovisning av tandvård har upprättats och finns diarieförd hos Region Gävleborg.

NOT 25

Upplysningar drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsbudgetens uppbyggnad

Regionfullmäktige tilldelar i driftbudgeten respektive nämnd en nettoram för budgetåret samt en planerad ram för de kommande två åren. Undantag är regionstyrelsen som tilldelas en särskild ram för Hälsoval (vårdval inom primärvården). Tilläggsanslag under budgetåret kan beslutas av fullmäktige. Beslutad budgetram samt tilläggsanslag internredovisas som intern kostnad hos regionstyrelsen och intern intäkt hos övriga nämnder. I driftredovisningen finns nämndernas tilldelade budgetramar samt tilläggsanslag som separerade poster.

Regionfullmäktige tilldelar de nämnder som genomför investeringar i maskiner och inventarier samt immateriella anläggningstillgångar en investeringsram för budgetåret.

För de följande två åren anges en planerad ram. Inom ramen ska samtliga investeringar inom Region Gävleborg inrymmas. Fullmäktige tilldelar regionstyrelsen som fastighetsägare en ram för byggnadsinvesteringar. Ramen är uppdelad på projekt. Mindre investeringar har en gemensam ram per sjukhus. Investeringsbudgeten innehåller också en ram för tillkommande projekt som kommer att aktualiseras för beslut under budgetåret.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Personalomkostnadspålägg har beräknats med 45,22 procent i enlighet med förslag från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Kapitalkostnader beräknas på anläggningstillgångar i form av avskrivningar och internränta. Avskrivningar baserade på anskaffningsvärdet beräknas linjärt över nyttjandeperioden, som fastställs vid anskaffningen. Internräntan har beräknats enligt SKR:s förslag med 1,00 procent på bokfört värde.

Kostnader för vissa administrativa, tekniska samt medicinska stödfunktioner fördelas till de verksamheter som använder tjänsterna. Kostnaden för flertalet interna tjänster fördelas med fast fördelning utifrån en fördelningsnyckel, som i de flesta fall är andel årsarbetare. Internhyra fördelas utifrån andel yta i några olika typer av lokaler.

Årsredovisningen är i allt väsentligt upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Rådet för kommunal redovisning är normgivande organ inom kommunal redovisning och har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt LKBR. RKR ger ut rekommendationer utifrån gällande lagstiftning.

Byte av redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper.

Redovisning till verkligt värde av finansiella instrument

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde (marknadsvärde). Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket innebär att de finansiella omsättningstillgångarna ökade med 343 mnkr per 20181231.

År 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med 21 mnkr.

Allmänt

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras Region Gävleborg och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Inkomster och utgifter av väsentlig storlek har periodiserats till rätt räkenskapsår. OB, jour/beredskap, timlön samt löneersättning/-avdrag som avser december och utbetalas i januari har dock inte periodiserats. En tillräckligt tillförlitlig beräkning av beloppen har bedömts svårt att göra. Region Gävleborg har bedömt att storleken för dessa i allt väsentligt är densamma år från år.

Omräkning av fordringar och skulder i utländsk valuta

Enligt 7 kap. 9 § LKBR ska fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt växelkursen på balansdagen, om detta står i överenskommen med god redovisningssed och kravet i 4 kap. 3 § på en rättvisande bild.

Kortfristiga placeringar och leverantörsskulder har omräknats enligt de valutakurser som publiceras på Riksbankens webbplats och som är beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR: rekommendation R2.

Materiella anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsutgiften exklusive moms överstiger beloppsgränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har av Region Gävleborg satts till 2 prisbasbelopp (2022 var prisbasbeloppet 48 300 kr).

Inom hjälpmedelsverksamheten klassificeras samtliga hyreshjälpmedel, även de som beloppsmässigt ligger under 2 prisbasbelopp, som anläggningstillgång. Anledning till detta är matchning av kostnader och intäkter enligt den prismodell som används för hyreshjälpmedel.

Anskaffningsvärde

Ränteutgifter aktiveras inte. Region Gävleborg tillämpar konsekvent huvudmetoden och redovisar ränteutgifter i den mån det finns några som en kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänför sig till.

Komponentavskrivning

Från och med 2014 tillämpas komponentavskrivning på vindkraft samt nybyggnads- och större ombyggnadsprojekt. Som större nybyggnads- ombyggnadsprojekt klassificeras investeringar över 450 prisbasbelopp. En indelning i olika komponenter har fastställts och definierats vad respektive komponent innehåller. Under 2015 och 2016 gjordes en genomgång av anskaffade anläggningar före 2014 med ett bokfört värde över 450 prisbasbelopp. Komponentavskrivning tillämpas från och med 2017 på dessa anläggningar, med undantag av de som ingår i Framtidsbygget vid Hudiksvalls- och Gävle sjukhus då väsentliga ombyggnationer kommer att förändra dessa fastigheter i samband med projektet.

Komponentavskrivning tillämpas även på anskaffade magnetkameror och stora ambulanser.

Avskrivning

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning av förvärvade immateriella anläggningstillgångar görs utifrån avtalsperioden och linjär avskrivning tillämpas. På tillgångar i mark och pågående investeringar görs inga avskrivningar.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas med samma nominella belopp varje månad. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För byggnader sker det efter godkänd ekonomisk redovisning samt slutrapport för projektet och i så nära anslutning till slutbesiktning som möjligt.

Avskrivningstider

Avskrivningstiderna för respektive tillgångsslag görs efter bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Vägledning är hämtad i RKR:s skrift om avskrivningar.

Avskrivningstider byggnader, byggnadsinventarier, investering i annans byggnad och markanläggning

Avskrivningstider

Mindre ombyggnationer (<450 prisbasbelopp)	3–10 år
Byggnadsinventarier	3–10 år
Markanläggningar	3–10 år
Mark	Ingen avskrivning
Investering i annans byggnad	3 år – längst kontraktstid

Komponenter – sjukhusbyggnader

Stomme	80 år
Yttre skal	40 år
Ventilation	25 år
Installationer	20 år
Byggnadsinventarier	20 år
Övrigt	10 år

Komponenter, folkhögskolor och administrativa byggnader

Stomme	80 år
Yttre skal	40 år
Ventilation	25 år
Installationer	20 år
Byggnadsinventarier	20 år
Övrigt	10 år

Komponenter, vindkraftverk

Fundament	40 år
Torn	40 år
Rotorblad	15 år
Maskinhus	15 år

Avskrivningstider maskiner och utrustning

Avskrivningstider

Möbler	10 år
Medicinteknisk utrustning	3–10 år
Ambulanser inklusive påbyggnation/skåp	3–10 år
IT-utrustning	3–5 år
Övrig utrustning	3–5 år
Hjälpmiddel	3–7 år

Komponenter, stora ambulanser

Sjukvårdsutrymme	12 år
Chassi	4 år

Komponenter, magnetkamera

Elektromagnet	12 år
Bord, detektor, modalitetsdatorer	6 år

Avskrivningstider immateriella anläggningstillgångar

Avskrivningstider

Licenser och övriga immateriella anläggningstillgångar	3 år – längst avtalsperiod
--	----------------------------

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Värdering av finansiella tillgångar som innehåser för att generera avkastning

Finansiella tillgångar som Region Gävleborg innehar för att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Eventuella transaktionsutgifter som är direkt hänförliga till förvärv av sådana tillgångar kostnadsförs då de uppkommer. Efter första redovisningstillfället

värderas dessa tillgångar till verkligt värde i den mån det är förenligt med 7 kap. 6 och 7 § LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas löpande i resultaträkningen.

Värdering av övriga finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar som inte innehåser i syfte att generera avkastning eller värdestegring värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivning sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet och kan antas vara bestående.

Omsättningstillgångar

Värdering av kundfordringar

Vid varje delårs- och årsbokslut värderas samtliga utestående kundfordringar. För patientavgifter, egenavgifter, hjälpmedel och elevavgifter görs en kollektiv värdering och värdering. Förfallna kundfordringar som är mellan 4 månader och 1 år skrivs ned med 50 procent och förfallna kundfordringar äldre än 1 år skrivs ned med 100 procent. För övriga kundfordringar görs individuell värdering och nedskrivning.

Förråd

Från och med 2019 höjdes gränsen för att redovisas som förråd i balansräkningen från 100 tkr till 200 tkr. Endast varor som ingår i den direkta kärnverksamheten medräknas.

Kortfristiga placeringar – finansiella omsättningstillgångar

Pensionsfonden redovisas här. Pensionsfondens förvaltning regleras i Direktiv för förvaltning av pensionsfond som beslutats av regionfullmäktige.

Från och med 2019 värderas finansiella instrument till verkligt värde (marknadsvärde) istället för som tidigare till anskaffningsvärde. Under 2022 uppgår realiserade vinster och förluster till -592 mnkr. Dessa har redovisats som finansiella intäkter med 131 mnkr och finansiella kostnader med 723 mnkr. Marknadsvärdet fastställs utifrån senast kända värdering från respektive fondförvaltare. För fonder i utländsk valuta används de valutakurser som publiceras på Riksbankens webbplats per balansdag.

Pensioner

I enlighet med LKBR redovisas pensioner enligt blandmodellen.

Anställda

Pensioner som intjänats under 2022 och utgör den avgiftsbestämda delen i avtalsförsäkringen redovisas under rubriken kortfristiga skulder eftersom utbetalning sker 2023. Särskild avtalspension redovisas som avsättning i balansräkningen och belastar resultatet det år som beslutet tas. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Övrig pensions-skuld redovisas som avsättning i balansräkning.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade enligt Riktlinjer från Sveriges Kommuner och Regioner, RIPS. Förpliktelser för särskild avtals- och ålderspension som inte regleras enligt RIPS är beräknade utifrån 2022 års pension med en årlig uppräkning med 1,8 procent. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån antagandet att ingen samordning kommer att ske.

Förtroendevalda

Visstidspensioner för förtroendevalda är beräknade enligt samma diskonteringsränta och livstidsantagande som finns föreskrivna i RIPS. Visstidspension redovisas som en avsättning när utbetalning har påbörjats, oavsett när intjänandet har skett. Dessförinnan redovisas den som en ansvarsförbindelse.

Intjänad ålderspension för förtroendevalda som omfattas av pensionsbestämmelser för förtroendevalda (PBF) redovisas som avsättning i balansräkningen.

För förtroendevalda som är valda första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattas av PBF, tillämpas bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KL). Intjänad pension under 2022 för dessa redovisas som avsättning i balansräkningen.

Avsättningar

I bokslut 2022 fanns avsättningar för pensioner. Några övriga avsättningar fanns ej.

Långfristiga skulder

I bokslut 2022 finns endast erhållna offentliga investeringsbidrag bland långfristiga skulder. Investeringsbidrag tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Tidigare redovisades investeringsbidrag så att de reducerade det bokförda värdet.

Redovisning av leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska upplysningar lämnas om operationella och finansiella leasingavtal. Region Gävleborg har endast operationella leasingavtal enligt bedömning vid bokslutstidpunkt. En översyn av befintliga avtal har skett under 2022 vilket ej har föranlett några omklassificeringar. Upplysningar i denna årsredovisning lämnas för ej uppsägningsbara operationella leasingavtal med en avtalstid som överstiger tre år. Det sammanlagda beloppet per balansdag av framtida minimi-leaseavgifter, fördelade på förfallotidpunkter enligt följande:

Leasingavgift, MNKR	2023	2024–2027	2028–
Lokalhyror	27	92	115
IT-utrustning	8	13	-
Tåg*	39	99	-
Summa	74	204	115

* Nuvarande avtalstid löper t o m 2026-03-22. Därefter kan förlängning ske med 5 år i taget. Avgivna belopp är framtagna som att avtalet sträcker sig till 2026-03-22. Vid en eventuell uppsägning träder aktie-ägaravtalet mellan ägarna till AB Transitio i kraft. Detta innebär att så länge som man inte hittar en ny hyrestagare får Region Gävleborg stå för fasta kostnader för tågen.

Den kommunala koncernen – sammanställda räkenskaper

Enligt 11 kap 12 § LKBR ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om koncernen och dess ekonomi och verksamhet. Utöver detta ska sammanställda räkenskaper upprättas, det vill säga en sammanställning av regionens och koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar, kassaflödesanalyser samt noter enligt 12 kap 1 § LKBR.

Sammanställda räkenskaper behöver dock inte upprättas för den kommunala koncernen om samtliga kommunala koncernföretag är utan väsentlig betydelse för Region Gävleborg enligt 12 kap 2 § LKBR. Enligt RKR R16 om sammanställda räkenskaper föreligger särskild ekonomisk betydelse om den kommunala koncernens andel av företagens omsättning eller omslutning överstiger 5 procent av Region Gävleborgs skatteintäkter och generella statsbidrag.

Region Gävleborg har två helägda bolag, Folkvandvården AB och Movexum AB. Bolagens totala omslutning uppgår till 3,9 procent av Region Gävleborgs skatteintäkter och generella statsbidrag. Andelen av omsättningen de kommande åren bedöms vara i nivå med 2022.

En beskrivning av koncernföretagen med ägarandelar, verksamhet och nyckeltal redovisas under avsnittet den kommunala koncernen. En samlad bedömning utifrån bolagens omfattning är att sammanställda räkenskaper inte behöver upprättas. Sådana bedöms inte tillföra någon ytterligare väsentlig information för att få en helhetsbild över den samlade verksamheten.

Bilagor

Globala målen – för hållbar utveckling	83
Region Gävleborgs intressenter	84
Politiska satsningar och måluppfyllelse	86
GRI Index	111

Globala målen – för hållbar utveckling

Samtliga globala mål för hållbar utveckling. Region Gävleborg arbetar med hela Agenda 2030.

Region Gävleborgs intressenter

INVÅNARE	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Trygg och säker vård, tillgänglig kollektivtrafik, pålitlig välfärd, regional utveckling, ett rikt och inkluderande kulturliv, besöksnäring i länet.	Region Gävleborgs webb, sociala medier, enkäter (till exempel LUPP och patient-enkäten), medborgardialog (2017), representation via förtroendevalda, brukarråd, medborgarförslag.

MEDARBETARE	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Att Region Gävleborg är en trygg, jämlik och hälsofrämjande arbetsgivare. Utvecklingsmöjligheter och ett hållbart yrkesliv. Ett integrerat och långsiktigt hållbarhetsperspektiv i verksamheten och som arbetsgivare.	Medarbetarenkäten (årligen), enkät om Region Gävleborgs hållbarhetsarbete (2020), APT (regelbundet), intranätet Plexus (kontinuerligt).

POTENTIELLA MEDARBETARE	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Förväntar sig transparens och ärlighet från oss som potentiell arbetsgivare. Att vi erbjuder utvecklingsmöjligheter och ett hållbart yrkesliv. Snabb återkoppling och tydlig kommunikation.	Region Gävleborgs webb, sociala medier, jobbannonser.

FACKLIGA ORGANISATIONER	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
En god samverkan för att integrera; verksamhet, medbestämmande, likabehandling, arbetsmiljö och hälsa. Inkludera alla medarbetares åsikter och främja ett öppet samtalsklimat. Främja ett jämställt och hållbart yrkesliv.	Samverkansgrupper (cesam, fsam och vsam) (regelbundet), samverkansavtalet. (kontinuerligt).

SAMARBETSPARTNERS*	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
God samverkan och utveckling i länet. Samordning av nätverk, satsningar och samverkansstrukturer, att Region Gävleborg utgör en länk mellan nationell och lokal nivå, tillgängliggör omvärldsbevakning, finansierar utveckling. Medel för insatser som till exempel företagsstöd, projektmedel, verksamhetsstöd och EU-fonder.	Samarbeten (kontinuerligt), omvärldsbevakning (kontinuerligt), flertalet nätverk, mötesplatser och partnerskap.

STUDERANDE PÅ FOLKHÖGSKOLORNA	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Utbildning av god kvalitet som förbereder för vidare studier, arbetsliv och ett aktivt deltagande i samhällsutvecklingen. Stöd i studiesituationen. Personlig bildning och utveckling.	Enkät på folkhögskolorna (årligen). Via kurser/möten med studenterna (kontinuerligt).

POLITIKER	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Utveckling av verksamheten och att förverkliga politiken, goda förutsättningar att styra verksamheten.	Regelbundna sammanträden (fullmäktige, regionstyrelsen, nämnderna, utskott m.m.), beredningar, möten.

LEVERANTÖRER	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Att alla leverantörer har möjlighet att konkurrera på lika villkor om Region Gävleborgs affärer och att det är enkelt att hitta pågående upphandlingar, lämna anbud och komma i kontakt med en handläggare vid frågor.	RFI (begäran om upplysningar), leverantörsdialog inför upphandling, upphandling, avtalsuppföljning och Region Gävleborgs webb.

* Samarbetspartners: till exempel kommuner, myndigheter, länsstyrelse, högskola, branschorganisationer, företag, innovationsstödsaktörer och kluster, företagsinkubator, andra regioner, civilsamhällets aktörer, med flera.

** Kultursektorn: länets regionala och kommunala politiker och tjänstepersoner, kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag, civilsamhälle, professionella kulturskapare, kulturförmedlare och kulturutövare.

*** Media: lokala, regionala, nationella tidningar, radio och tv.

¹ Rutin för extern kommunikation.

KULTURSEKTORN**	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Regionala kulturplanens utvecklingsområden: ett levande och stärkt konst- och kulturliv, kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet, tillgång till konst och kultur, öppenhet och demokrati, hållbar attraktivitet samt särskilda satsningar per verksamhetsområde.	Dialog vid framtagande av regional kulturplan samt regelbundna dialoger och mötesplatser per verksamhetsområde med arrangörer, utövare, föreningar, kommuner med flera.

MEDIA***	
Viktigt för intressent	Kanaler för dialog
Tillgänglighet till information, verksamhetspersoner och förtroendevalda. Snabbhet och professionellt mottagande från presstjänst, öppenhet och snabb hantering och återkoppling, ömsesidigt förtroende.	Pressmeddelande, presskonferens, direktkontakt med nyhetsredaktioner och journalister, Region Gävleborgs webb****.

** Kultursektorn: länets regionala och kommunala politiker och tjänstepersoner, kulturaktörer med varaktigt regionalt uppdrag, civilsamhälle, professionella kulturskapare, kulturförmedlare och kulturutövare.

*** Media: lokala, regionala, nationella tidningar, radio och tv.

**** regiongavleborg.se

Politiska satsningar och måluppfyllelse

Region Gävleborg har tagit fram olika delmål inom sina verksamheter för att nå sina övergripande mål. Här presenteras några av de satsningar som gjorts inom Region Gävleborg 2022 och hur väl målen har uppnåtts.

Företagshälsovårdsnämnden

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Arbete och hållbar tillväxt		
<i>Utvecklingskraft i alla delar av länet</i>		
Ansvaret för arbetsmiljön är omfattande för arbetsgivaren, det innebär kunskap och kompetens om såväl tekniska, fysiska, organisatoriska, sociala faktorer och förhållanden i arbetet men även arbetets innehåll. Företagshälsan är arbetsgivarens expertresurs och ska aktivt utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom området.		Arbetet med att sprida aktuell information inom arbetsmiljöområdet har pågått, bl a genom omvärldsbevakningsgruppen gemensamma analyser av utförda uppdrag och återförande till medlem. Innehåll och information har utvecklats inför deltagande på centrala samverkansgrupper.
<i>En långsiktigt hållbar tillväxt</i>		
Företagshälsan representerar en ansevärd stödresurs inom hälso- och arbetsmiljöområdet genom att nå en stor del av Gävleborgs arbetskraft och kan på så sätt bidra till att skapa långsiktigt hållbar tillväxt i länet.		Arbetet med att förbättra tillgängligheten har pågått löpande. Årets kundenkät har varit ett viktigt underlag.
Företagshälsan har möjlighet att identifiera utmaningar inom arbetsmiljöområdet på en övergripande nivå i Region Gävleborg genom samverkan med medlem och med andra aktörer inom arbetsmiljöområdet.		Under året har arbete pågått med att utveckla gemensamma analyser av utförda uppdrag. På en övergripande nivå har analys av medlemsorganisationernas utmaningar samt styrkor inom arbetsmiljöområdet utförts och förmedlats till medlem i olika forum.
Miljöansvar och hållbar utveckling		
<i>Minimera miljö- och klimatpåverkan</i>		
Företagshälsan tar sitt ansvar för miljö och hållbar utveckling genom klimatsmart och resurseffektivt vardagsarbete.		Under året har nyttjandet av digitala strukturer som etablerats under pandemin fortsatt.
Företagshälsan utvecklar ett resurseffektivt och digitaliserat arbetssätt.		Arbetet med att utveckla de digitala möjligheterna i syfte att förbättra arbetsmiljö för både kundanställda och medarbetare har pågått.
Företagshälsan har resurser och kompetens att inom vissa delar inom miljöområdet stödja arbetsgivarna att identifiera risker och utveckla miljöarbetet.		Arbetsmiljöingenjörer är ett stöd i arbetet ute hos kund.

MÅLUPPFYLLELSE Uppnått Delvis uppnått Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>Ett jämlikt Gävleborg</i>		
Företagshälsan är tillgänglig i hela länet.	●	Företagshälsan är tillgänglig i hela länet, där kommun inte är medlem i den gemensamma nämnden planeras uppdragen från närmaste bemannade enhet.
Företagshälsan är HBTQ-certifierad och har kunskap inom området.	●	Kontinuerlig kunskapsspridning har skett, framförallt på gemensamma APT och teammöten.
Fortsatt arbete och kompetensutveckling inom området Våld i Nära relationer.	●	Gemensamma utvecklingsinsatser har skett på bl a APT.
Kunskap och kultur		
<i>Bidra till att höja utbildningsnivån, sluta rekryteringsgapet på arbetsmarknaden och stimulera innovationer</i>		
Företagshälsan ska arbeta aktivt med omvärldsbevakning inom arbetsmiljöområdet och bidra till utbyte av erfarenheter t ex genom att samverka med olika utbildnings/forskningsäkten bl a Högskolan i Gävle, Karolinska Institutet, Arbets- och miljömedicin och MYNAK (Myndigheten för arbetsmiljökunskap).	●	Kompetenshöjning och informationsinsats internt och mot kund har skett löpande.
Ett viktigt område är att öka kunskaperna om digitaliseringens påverkan på organisationer och medarbetare i syfte att kunna stödja sina medlemmars beslut inom området.	●	Arbetsgrupp är utsedd att bevaka och förmedla kunskap inom området.
Företagshälsan ska bidra till kompetenshöjning inom områdena arbetsmiljö och hälsa i utförda uppdrag.	●	Arbete med att analysera utförda uppdrag har påbörjats, sker på APT och i respektive team.
Företagshälsan satsar långsiktigt på forskning inom arbetsmiljöområdet i syfte att utveckla och validera metoder och arbetssätt.	●	Två medarbetare forskar på deltid och har under året uppdaterat både verksamheten och medlemmarna.
Välfärd och trygghet		
<i>Underlätta för delaktigheten hos patienterna</i>		
Företagshälsan ska utifrån genomförd kunddialog stödja medarbetare och chefer i det fortsatta arbetsmiljöarbetet. Ett gemensamt arbete, där delaktighet och rollfördelning är tydligt.	●	Enkät om kunddialogen visade positiva resultat både vad gäller förståelsen av kunddialogen, samt en ökning av användandet.
Företagshälsan identifierar och beskriver sambanden mellan arbetsmiljö, organisation, produktivitet och hälsa för att skapa en god arbetsmiljö.	●	Arbete har pågått med att på en övergripande nivå beskriva sambanden mellan arbetsmiljö, produktivitet och hälsa. Arbetet med att ta fram en modell kommer att fortsätta.

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>En effektiv och tillgänglig vård</i>		
<p>Den huvudsakliga och övergripande målsättningen för Företagshälsan är att nu och framåt ge bästa möjliga stöd för att stärka ett hälsofrämjande perspektiv och arbetssätt inom områdena hälsa- och arbetsmiljö.</p>	●	<p>Företagshälsan utför en kundenkät vartannat år. Resultatet från 2022 års enkät visar på en minskning av NKI totalt sett. Utvärdering har skett internt, förbättringsområden har identifierats. Uppföljning och avstämning har skett med respektive medlem, samt i Samverkansrådet.</p> <p>Uppföljning av kvalitativt mål visar på en ökad trygghet, användning och kännedom av kunddialogmodellen hos medarbetarna. Utbildningsinsats för att stärka arbetsmiljökonsultrollen har utvecklats och utförts tillsammans med Högskolan i Gävle. Utveckling av förvaltningens hemsida har skett, samt att webbtidbok har lanserats i syfte att förenkla och förbättra tidsbokning av vissa uppdrag. Arbetet med regelbunden produktionsplanering har fortsatt och utvecklats, sker tillsammans med medarbetarna månadsvis och tillsammans med medlem.</p>
<p>Genom att bistå chefer och medarbetare i medlemsorganisationerna att ständigt utveckla sitt systematiska arbetsmiljöarbete och det arbetslivsinriktade rehabiliteringsarbetet bidrar Företagshälsan till att öka förutsättningarna för att chefer, medarbetare och organisationer därmed ökar sin förmåga att fullgöra sitt uppdrag mot befolkningen.</p>	●	<p>Under året har arbete pågått med att säkerställa att alla medarbetare har en hög kvalitativ nivå i rollen som arbetsmiljökonsult. Detta har främst skett genom utbildningsinsats i samarbete med Högskolan i Gävle och säkerställande av användandet av kunddialogmodellen vid uppdrag.</p>
<i>En jämlik vård</i>		
<p>Företagshälsan ska i utförda uppdrag beakta jämlikhetsperspektivet och bidra till att alla medlemmar ska få möjlighet till likvärdigt stöd inom arbetsmiljöområdet och arbetslivsinriktad rehabilitering.</p>	●	<p>Alla konsulter har varit tillgängliga för alla medlemmar utefter behov.</p>
<i>En ökad grad av tillitsbaserad styrning</i>		
<p>Tillitsbaserad styrning och ledning ska omfatta och genomsyra hela verksamheten, från politiker till medarbetare. Företagshälsan bidrar genom att i kunduppdrag lyfta perspektivet tillitsbaserad styrning och bidrar med kompetens inom området.</p>	●	<p>Arbete med att höja kompetensen inom internt har pågått. En arbetsgrupp har tillsatts för att jobba vidare med området.</p>

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Övriga		
<i>God ekonomisk hushållning - Verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar</i>		
Förvaltningen ska redovisa ett nollresultat.		<p>Verksamhetens resultat för perioden uppgick till 3,75 mnkr, avvek positivt mot budget 0,00 mnkr och prognos på 1,65 mnkr</p> <p>Verksamhetens intäkter uppgick till 44,14 mnkr och avvek positivt mot budget med 3,66 mnkr. Resultatpåverkande poster främst något högre intäkter beroende på ökat antal kundanställda mot budget, merdebitering medlem, samt statsbidrag för medicinsk service och sjukfrånvaro*</p> <p>Verksamhetens kostnader uppgick till 40,39 mnkr och avvek positivt mot budget med 0,09mnkr. Resultatpåverkande poster främst lägre personalkostnader (personalrörlighet samt viss långtidssjukfrånvaro) och högre kostnader för provtagning (medicinsk service).</p>

Kultur och kompetensnämnd

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Arbete och hållbar tillväxt		
<i>En modern och aktiv regionalpolitik</i>		
Kultur och kompetensnämnden ska bidra till en utvecklad och förbättrad regional kompetensförsörjning.	●	<p>Genom att tillhandahålla relevanta faktaunderlag, analyser och prognoser har förutsättningarna förbättrats för en ändamålsenlig utbildningsdimensionering och för att arbetslivets reella kompetensbehov är fastställda. I utarbetad handlingsplan för fastställda strategiska bristyrken adresseras arbetslivets reella kompetensbehov genom praktiska och faktiska åtgärder. Via lärcentrum har utbildningar tillgängliggjorts utifrån ett geografiskt perspektiv och utvecklingen av validering i länet har ökat förutsättningarna för att kompetens ska tas tillvara.</p> <p>Sammantaget bedöms verksamheten ha bidragit till en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan av arbetskraft i länet. Ett konkret exempel på förbättrad matchning är pilotutbildningen till IT-tekniker som gjorts i samarbete med Region Gävleborgs folkhögskolor under året, där samtliga som klarade kursen hade arbete inom branschen, 3 månader efter avslutad utbildning.</p>
Ge likvärdiga möjligheter till företagande, boende och välfärd		
Omotiverade skillnader utifrån jämlikhetsutredningens slutsatser ska analyseras inom nämndens ansvarsområden för att bidra med åtgärder för att bryta ojämlikheten och minska skillnader.	●	<p>Jämlikhetsutredningen har tagits upp i ledningsgruppen och analysarbete har påbörjats.</p> <p>Analys av ungdomsverksamheterna inom scenkonstområdena har genomförts för att arbetssätt och processer ska ge samma förutsättningar för deltagarna.</p>
Kunskap och kultur		
<i>Bidra till att höja utbildningsnivån, sluta rekryteringsgapet på arbetsmarknaden och stimulera innovationer</i>		
Kultur och kompetensnämnden ska bidra till utveckling som leder till ökad sysselsättning och hållbar tillväxt.	●	<p>Ett förslag till ny regional strategi för turism och besöksnäring har processats fram i samverkan med länets kommuner, Länsstyrelsen och besöksnäringföretagen. Efter en remissprocess till ansvariga aktörer togs politiskt beslut om att förlänga förankringsprocessen för att skapa tydlighet kring roller och ansvar samt lägga grund för ett väl fungerande genomförande de kommande åren.</p> <p>I syfte att samla och samordna länets internationella marknadsföring har avtal för drift av befintlig länsgemensam webbportal uppdaterats. Det har även ingått insatser och avtal för att samla och samordna arbetet tillsammans med länets kommuner. Ägare av portalen är Region Gävleborg.</p> <p>En nationell utredning för strategi kring Kulturella och kreativa branscher/närings har genomförts. Region Gävleborg har deltagit med insamling av material och strateg har deltagit i nationell referensgrupp. Region Gävleborg har lämnat remissvar.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>Utveckla folkbildningens ställning</i>		
<p>Kultur- och kompetensnämnden ska bidra till utveckling som leder till högre bildnings- och utbildningsnivå.</p>		<p>Folkhögskolorna har deltagit i träffar med Arbetsförmedlingen, fristående aktörer och kommunerna för bättre samverkan och erbjuda utbildning inom arbetsmarknadsuppdraget. Under senaste åren har allt färre deltagare anvisats till utbildningsplatser inom arbetsmarknadsuppdraget.</p> <p>Den första pilotutbildningen för IT-tekniker har genomförts av Bollnäs folkhögskola. Den andra pilotutbildningen som var planerad att starta i september, fick ställas in på grund av att för få klarade inträdesprovet. Under hösten gjordes förberedelser för att flytta utbildningen till Västerbergs folkhögskola. Det arbetet resulterade i många sökande och att kursen kan starta i början av 2023.</p> <p>Kultur Gävleborg har på olika sätt arbetat för att stärka kulturskarpares villkor och bland annat arrangerat fortbildningstillfällen i nära samarbete med Regional utveckling. Representanter för den statliga utredningen, Kreativa Sverige!, Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher, besökte några få platser i landet, däribland Kilafors. Vid besöket arrangerade Kultur Gävleborg studiebesök hos kulturskapare och tillfälle gavs för presentation av och dialog kring utredningen.</p>
<p>Kultur- och kompetensnämnden ska bidra till att folkhögskolan är känd och erkänd aktör inom bildning och utbildning samt att utveckling av folkhögskolan sker.</p>		<p>Under året har samarbete skett med Arbetsmarknad och kompetens kring utbildningen IT-tekniker och utbildningsportal för vuxenutbildningar i länet.</p> <p>Vid Bollnäs folkhögskolas filial i Söderhamn har allmän kurs med omsorgsinriktning gjorts om inför läsåret 2022-2023 till Allmän kurs med yrkesförberedande inriktning. Söderhamns kommun som anordnar praktikplatserna kopplade till utbildningen, kunde inte erbjuda endast omsorg och för att anpassa utbildning till fler deltagare breddades kursens inriktning.</p> <p>Ombyggnationer har startat på alla tre folkhögskolorna, vilket har medfört begränsningar i konferensverksamheten.</p>
<p>Kultur- och kompetensnämnden ska bidra till människors bildning genom stöd till studieförbund, ungdomsförbund samt föreningslivets regionala verksamheter.</p>		<p>Genomlysning av bidragsgivning till studieförbund har genomförts av extern part och redovisats för nämnden. Förvaltningen fick i uppdrag att utifrån rapportens förslag förenkla och utveckla reglerna för bidragen. En arbetsgrupp är tillsatt för översyn av övriga bidragsformer och regelverk.</p> <p>Verksamheten har bidragit till människors bildning genom årliga bidrag till studieförbund, ungdomsförbund och föreningslivets regionala verksamheter.</p>
<p>Kultur- och kompetensnämnden ska bidra till ökad kunskap och delaktighet inom det digitala området genom utbildningsinsatser.</p>		<p>Fortbildning och utbildningsinsatser inom det digitala området har gjorts löpande under året inom samtliga verksamheter.</p> <p>Bollnäs folkhögskola har haft undervisning i grundläggande datorkunskap på Etableringskurs, SMF och Allmän kurs.</p> <p>Kultur Gävleborg har arbetat med olika inriktningar för att öka den digitala delaktigheten och har arrangerat fortbildningar för bibliotekspersonal, en konferens tillsammans med pensionärsorganisationerna och tillfällen riktade till pedagoger i skola/förskola på temat media och informationskunnighet.</p> <p>Fortsatt utvecklingsarbete med Världsarv och VR har pågått. Världsarvet Hälsingegårdarna och Region Gävleborg har i egenskap av företrädare för nätverket Nordic World Heritage VR network tilldelats pris för sitt arbete med Virtual Reality (VR). Arbetet som genomförs bedöms fungera som inspiration och exempel för andra samtidigt som det ger en ny och bredare publik en chans att med nya verktyg tolka världsarv.</p>

MÅLUPPFYLLELSE Uppnått Delvis uppnått Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>Öka tillgängligheten till kultur</i>		
<p>Kultur- och kompetensnämnden ska bidra till breddat kulturliv och ökat deltagande i hela länet.</p>	<p>●</p>	<p>Kultur Gävleborg har erbjudit scenkonst till arrangerande föreningar, äldreboenden, förskolor och skolor.</p> <p>Ett utvecklingsarbete inom dramapedagogutbildningen vid Västerbergs folkhögskola har bland annat resulterat i en ny fortbildningskurs för pedagoger; Regi, rörelse och koreografi.</p> <p>I processerna med att ta fram en ny kulturplan och ny biblioteksplan har dialoger kring breddad kulturverksamhet och ökat deltagande varit aktuellt. Kulturtinget har genomförts med temat kultur och platsutveckling.</p> <p>Kultur Gävleborg har gett stöd till aktörer som använder metoden Dans för hälsa för unga flickor med psykisk ohälsa. Genom dialog med Högskolan Gävle kommer minst en student att följa projektet som genomförs i Bollnäs kommun.</p> <p>Den forskningsbaserade metoden Läs på Recept har tagits fram av Kultur Gävleborg i samarbete med andra verksamheter inom Region Gävleborg och har implementerats i hela länet. Tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner har metoden spridits nationellt.</p>

Hållbarhetsnämnden

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Arbete och hållbar tillväxt		
<i>Ge likvärdiga möjligheter till företagande, boende och välfärd</i>		
Jämlikhetsutredningens slutsatser ska implementeras.	●	Arbetet med att sprida kunskap om Jämlikhetsutredningen fortsätter. Arbetsgruppen för framtagande av Jämlikhetsutredningen sprider kunskap om utredningen och stödjer verksamheter till fördjupade analyser för att utveckla verksamheternas arbetsätt både internt men även för aktörer i länet. Verktyg och metodstöd har tagits fram som stöd till verksamheterna att genomföra verksamhetsanalyser. Två verksamheter (verksamhetsområde Akut och X-trafik) har tackat ja till att vara piloter för att testa verktyget för analys. Samverkan med Hälso och sjukvårdens ledningsgrupp för stab och stödfunktioner utifrån målet de har att verksamheterna ska identifiera områden där vården inte ges på samma villkor. Deltagande på årets Framstegsdag för presentation av resultat samt dialog/verkstad inom Regionala utvecklingsuppdraget samt på X-trafiks verksamhetsplanering, vad betyder utredningen för dem och hur kan X-trafik arbeta för att skapa mer jämlika möjligheter inom sitt verksamhetsområde.
Öka robusthet kapacitet och tillgänglighet i länets infrastruktur.	●	Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033 har fastställts och arbetet med genomförande har påbörjats. Under våren har infrastrukturarbetet fokuserat på analys och påverkansarbete kopplat till Trafikverkets förslag till nationell plan och regeringens beslut om infrastrukturplanering. Samverkan kring reaktioner på den nationella infrastrukturplaneringen har skett inom bolaget Nya Ostkustbanan 2015 AB, Botniska korridoren samt med kommuner och närliggande Regioner. Inom Botniska korridoren-samarbetet har förberedelser för en ny projektperiod påbörjats och Region Gävleborg har fattat beslut om att medverka i denna. Inom den digitala infrastrukturen har de sista fiberprojekten avslutats och slutredovisats. Fiberprojekten har gett ca 3000 företag ökad möjlighet till fiber och det har grävts cirka 70 mil fiberdiken i länet under perioden 2015-2022. Inom bredbandsområdet har även bedrivits ett arbete med att hitta finansieringslösningar samt påverka möjligheterna till ökad bredbandsutbyggnad.
Miljöansvar och hållbar utveckling		
<i>Minimera miljö- och klimatpåverkan</i>		
Region Gävleborgs hållbarhetsstrategi ska implementeras.	●	Regionala utvecklingsförvaltningen implementerar hållbarhetsstrategin via genomförande av RUS och övriga strategier som är hållbarhetsintegrerade. Genom projektet "vägar till hållbar utveckling" arbetar vi aktivt med hållbarhetsintegrering i dom uppdrag och arbeten vi genomför.
Öka hållbarheten och andelen förnyelsebart i länets transport och energisystem.	●	Arbete med hållbar elkraftsförsörjning och energisystem bedrivs inom energikontoret och arena elkraft. En systemanalys har tagits fram och även redovisats i form av en populärversion samt ett välbesökt elkraftsseminarium. Arbete sker löpande, bland annat i samverkansforum, för att öka andelen fossilfria drivmedel samt för att öka andelen hållbart resande och cykling i länet. De ökade energipriserna har inneburit ett ökat tryck på klimat- och energirådgivningen i länet, som samordnas av Regionen. Det regionala Cykelprogrammet "Cykla i Gävleborg" har tagits fram och beslutats av Regionfullmäktige. En digital version av cykelpotentialstudien har tagits fram.

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>Ge stöd som krävs för att skapa ett klimatsmart, resurseffektivt och hälsofrämjande samhälle</i>		
<p>Arbeta för hållbar utveckling, hållbar tillväxt och omställning genom cirkulär biobaserad ekonomi.</p>	<p>●</p>	<p>Arbete för att öka den miljömässiga hållbarheten och omställning till cirkulär och biobaserad ekonomi sker löpande inom ramen för Miljöforum. Implementeringen av det Regionala skogsprogrammet har påbörjats. Underlag till ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden) utlysning har tagits fram för att stödja och utveckla den cirkulära och biobaserade ekonomin. Ett arbete för att identifiera strukturer som hämmar utvecklingen av en cirkulär ekonomi har påbörjats. En utvärdering av Miljötingets modell för arbete med att nå miljömässigt engagemang hos ungdomar har tagits fram tillsammans med Region Dalarna.</p>
<p>Region Gävleborg ska utveckla formerna för dialog och samarbete med civilsamhället och småskaliga initiativ inom Hållbarhetsnämndens ansvarsområden.</p>	<p>●</p>	<p>Samarbetsformen IOP och verksamhetsbidragen inom t ex sociala investeringar ger förvaltningen möjligheter till att utveckla formerna för dialog och samarbete med civilsamhället, samt att lyfta och prioritera småskaliga initiativ. Utvecklingen av nya arbetssätt i samverkan genom sociala investeringsmedel har fortsatt och den avslutade investeringen Läs på recept har spridits som ett gott exempel. Vårdförlopp för suicidprevention är ett samverkansarbete mellan länets kommuner, Region Gävleborg och civilsamhället inom vilket diverse insatser har genomförts.</p>
<i>Ett jämlikt Gävleborg</i>		
<p>Sluta de påverkbara hälsogapen och arbeta för att minska klyftor mellan människor, stad och landsbygd, fattiga och rika områden för en god och jämlik hälsa.</p>	<p>●</p>	<p>Arbetet med att stödja pågående sociala investeringar pågår. Spridning av avslutade investeringar, Läs på recept och Styrka hela livet genomförs bl.a. genom SKR:s digitala studiebesök. Regional handlingsplan för suicid handlingsplan är uppdaterad och stödpaket för att arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa i skolan har tagits fram. Utbildningar av instruktörer i länet till första hjälpen psykisk hälsa fortgår och nu finns ca 50-tal utbildade. Vårdförlopp för Suicidprevention tillgängliggörs på webben samt kommunerna får stöd att ta fram lokala handlingsplaner.</p> <p>Regional mötesplats för social hållbarhet med tema civilsamhällets betydelse för social hållbarhet har ägt rum under året och genomfördes i samverkan med Länsstyrelse, Högskolan, Idrottsförbundet och Rädda barnen.</p>
<p>Prioritera barn och ungas möjlighet att leva under goda och jämlika uppväxtvillkor.</p>	<p>●</p>	<p>Fortsatt samverkan och stöd till verksamheter inom Region Gävleborg för prövning av barns bästa (barnkonsekvensanalys). Framtidsbyggets projekt samt Min vård Gävleborg är två av verksamheterna som genomfört prövningar. Utveckling av systematiskt arbetssätt/ verktyg för integrering av tvärperspektiv pågår för att underlätta för verksamheterna.</p> <p>Organisationens handlingsplan för barnrätt följs upp efter revision och uppdateras genom att integrera modellen för barn och ungas delaktighet och inflytande som MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor) tagit fram.</p> <p>Samordning och genomförande av enkäten LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) , barn och ungas livsvillkor har genomförts under hösten. 8 av 10 kommuner deltar i år.</p> <p>Demokratiuppdraget för att utveckla metoder för barn och ungas delaktighet fortgår.</p>

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<i>En väl fungerande kollektivtrafik</i>		
Kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet ska öka.	●	Aktivt arbete kring utveckling av Sandvikens stadstrafik, Bollnäs stadstrafik och linjenätsanalysen i Gävle samt deltagande i flertal dialogmöten kring till exempel Gävle Västra. Prova på kampanj under våren och under hösten. Mätetalet för marknadsandelen har redan nått målet och gått förbi målet för 2022.
Kollektivtrafiken ska vara billig, enkel och bekväm.	●	Fortsatt samarbete med avdelning Samhällsplanering som exempel kring Gävle västra, samhällsbyggena samt Cykla Gävleborg.
En pålitlig kollektivtrafik.	●	3 tåg har gått in för upprustning under 2022 och 2 av dem har också tagits i drift igen under 2022 . Utredning kring underhållsdepå för tågen är pausad, Upphandlingar kring Hälsingland och Drift och underhåll tåg pågår. Trafikstart Gästrikland har skjutits till december 2023 utifrån överprövningar av upphandlingen. Punktligheten för tågen når inte målet . Det beror främst på omständigheter som vi inte själva råar över såsom viltolyckor och till exempel ett fel på en bro mellan Kilafors och Bollnäs. Punktligheten för bussarna arbetas det aktivt med, men målet för 2022 nås inte och har sjunkit sedan aug 2022. Att den sjunkit beror till stor del på ovädret den 21 november som ledde till inställd trafik.
En tillgänglig kollektivtrafik.	●	Ett flertal aktiviteter pågår och löper enligt plan i de flesta fall såsom samverkan med olika organisationer, upphandling busstrafik Hälsingland, upphandling X-tåg, upphandling anropsstyrd trafik, upphandling bokningssystem anropsstyrd trafik, utveckla och implementera nytt biljettsystem osv Fortfarande oklart kring när de 2 bränslecellsbussarna kan tas i drift, Arbetet med att förbereda för nationellt biljettsystem fortsätter. Dock kommer inget ekonomiskt stöd för detta från staten efter nytt beslut under hösten.
En trygg kollektivtrafik.	●	Deltagit i trygghetsvandringar och möten med polis, kommun och socialtjänst. Även dialog med trafikföretagen pågår. Arbetet pågår med att förbättra skolskjutsarna i Gävle kommun kring den anropsstyrda trafiken t ex är X-trafik med på skolskjutshandläggarnas nätverksträffar för att samarbeta för ökad trygghet för skolelever som åker med Serviceresor, Nära kontakt med de fackliga vid t ex SiU-arbetet (samråd inför upphandling) i upphandlingar, Följt resultatet i kundundersökningarna Kollbar och Anbarö kring trygghet.

FoU Välfärd-Hjälpmedel-RegNetnämnd

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Arbete och hållbar tillväxt		
<i>En modern och aktiv regionalpolitik</i>		
Omvärldsbevaka hjälpmedelsområdet med personal med rätt kompetens.	●	Utfallet för årets kundnöjdhetsmätning blev 4,28 på en femgradig skala där målet var minst 4,36. Vi har från oktober 2021 fram till februari 2022 genomfört ett test gällande kortare leveranstider på utvalda hjälpmedel som oftast går ut akut d.v.s. sängar, madrasser, hygienstolar och lyftar inkl. tillbehör. Vid beställning av dessa hjälpmedel innan kl. 13:00 har leveransen skett redan kommande vardag. Den utökade servicegraden är kostnadsneutral och kan fortlöpa utan ökade kostnader för verksamheten. Vid sammanträdet den 4 februari beslutade nämnden om att permanenta kortare leveranstider på utvalda hjälpmedel. Ett arbete sker på logistikenheten gällande kvalitetssäkring för utleveranser av kompletta och rena hjälpmedel efter ombyggnationen av lokalerna under våren.
Miljöansvar och hållbar utveckling		
<i>Minimera miljö- och klimatpåverkan</i>		
Hög återanvändning av begagnade hjälpmedel med rätt säkerhetslager och hållbara transporter.	●	Den relativt låga andelen av utlevererade begagnade hjälpmedel under första kvartalet kan förklaras med ett ökat nyinköp pga. svårigheter att tvätta och rekonda återlämnade hjälpmedel i samband med ombyggnation av lokalerna. Andelen utlevererade begagnade hjälpmedel har dock stigit under resterande året till 85,6 procent jämfört med målet på 85,8 procent.
Kunskap och kultur		
<i>Bidra till att höja utbildningsnivån, sluta rekryteringsgapet på arbetsmarknaden och stimulera innovationer</i>		
Förskrivare ska ha hög kunskap inom hjälpmedelsområdet.	●	Vi har genomfört 31 utbildningar mot målet på 20 under året.
Ge information om Hjälpmedel SAM till kunder och patienter.	●	Intranätet Plexus har använts ett par gånger för information om Hjälpmedel SAM. Tillsammans med kommunikationsavdelningen har allmän info om Hjälpmedel SAM presenterats på infoskärmar i väntrum och även info om vår mäsas i maj. Vi har deltagit på Seniordagen och cupen för el-hockey.
FoU Välfärd erbjuder kunskapsstöd till socialtjänsterna i länet.	●	FoU Välfärd har genom åtta publicerade rapporter samt ett omfattande processtödsarbete stöttat socialtjänsten utifrån bästa tillgängliga kunskap. Implementering av den första utbildningsinsatsen inom Yrkesresan, upprättandet av avtal mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst för att arbeta gemensamt med tidiga insatser inom missbruksvård, samt en översyn av samverkans struktur mellan kommun och Region gällande hälsoundersökningar är genomfört.
Välfärd och trygghet		
<i>Underlätta för delaktigheten hos patienterna</i>		
Skapa en tydlighet och delaktighet inom hjälpmedelsområdet.	●	Möten med sortimentsrådet och hjälpmedelsrådet har genomförts enligt plan. Sex möten genomförda med Hjälpmedelsrådet och fem med Sortimentsrådet.

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

Patientnämnd

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Välfärd och trygghet		
<i>Underlätta för delaktigheten hos patienterna</i>		
Inkomna klagomål och synpunkter rörande brister i kommunikation förmedlas till vården.	●	Inkomna synpunkter och klagomål rörande brister i kommunikation har förmedlats till vården. Även en specifik analysrapport inom området har gjorts under året.
Framtagna sammanställningar och analysrapporter som bygger på klagomål och synpunkter rörande delaktighet förmedlas till vården.	●	Alla sammanställningar och analysrapporter har förmedlats till vården. I dessa finns ärenden som har med delaktighet att göra.
Vår befolkning informeras om patientnämndens verksamhet och att inkomna klagomål och synpunkter förmedlas till vården, så att patienters upplevelser bidrar till förbättringsarbetet.	●	Information om syftet med att ta emot klagomål och förmedling av detta till vården ges vid varje tillfälle som vi möter och informerar vår befolkning.
<i>En effektiv och tillgänglig vård</i>		
Inkomna klagomål och synpunkter rörande brister i tillgänglighet förmedlas till vården.	●	Eftersom alla inkomna klagomål och synpunkter förmedlats till vården har således även alla ärenden rörande brister i tillgänglighet förmedlats.
Framtagna sammanställningar respektive analysrapporter som bygger på klagomål och synpunkter rörande tillgänglighet förmedlas till vården.	●	Framtagna sammanställningar och analysrapporter har förmedlats till vården. I dessa ärenden finns också ärenden rörande tillgänglighet. Ingen separat analysrapport inom området har gjorts utifrån att annat har bedömts som mer angeläget.
<i>En jämlik vård</i>		
Framtagna sammanställningar och analysrapporter som bygger på klagomål och synpunkter förmedlas till vården.	●	Alla framtagna sammanställningarna och analysrapporter har förmedlats till vården.

Regionstyrelse

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Arbete och hållbar tillväxt		
<i>En modern och aktiv regionalpolitik</i>		
Regionstyrelsen bidrar till en stärkt innovationshöjd i länet, nya och växande företag, samt fler hållbara innovationer inom offentlig, privat och idéburen sektor.	●	<p>Färdplanearbete kring samverkan i genomförandet av innovationsinsatser inom NMS har startats upp, i samverkan med länets innovationsstödsfrämjare. Region Gävleborg ingår i en samverkan inom ramen för PRI (hållbarhetsintegrerat smart specialiseringsarbete) tillsammansmedövriga regioner i NMS och ÖMS samt Vinnova och TVV (hållbarhetsintegrerat smart specialiseringsarbete) i regi av EU-kommissionen.</p> <p>Forskarskolan Change (samfinansierad av Region Gävleborg och HiG) för ett hållbart och inkluderande närings- och arbetsliv har beviljats projektmedel från ERUF för tre år. Ett av syftena med Change är att stärka SME-företagens vilja och förmåga att bättre ta tillvara arbetskraftsutbudet och på samma gång bidra till att stärka individens möjlighet till arbete och egen försörjning</p> <p>Arbetet med regional exportsamverkan, investeringsfrämjande och talangattraktion har utvecklats tillsammans med en mängd aktörer på såväl regional som nationell nivå. Ett avtal med Coompanion har arbetats fram i syfte att stärka förmåga och kunskap kring samhälls-entreprenörskap i länet.</p> <p>För att bättre kunna utgöra länk mellan näringslivsaktörer och innovationsstödsfrämjare kopplat till tillverkningsindustri har en roll som industristrateg inrättats.</p>
Regionstyrelsen bidrar till lärande och kunskap genom forskning och utveckling för ett hållbart Gävleborg.	●	<p>Under året har flertalet analyser, utredningar och forskningsresultat publicerats som bidragit till att skapa förutsättningar för hållbar utveckling t.ex. samhällsanalyser, befolkningsundersökningar, vetenskapliga publikationer och utredningar.</p> <p>Förvaltningen för forskning och samhällsmedicin har bland annat arbetat med styrningen av FoU Välfärd i syfte att tydliggöra verksamhetens roll, stärka dess samverkande kapacitet och bereda möjligheten att använda FoU välfärd som en plattform för välfärdsfrågor. Regionfullmäktige och samtliga kommuner har beslutat att stå bakom ändringen.</p> <p>Vidare har funktionsansvaret för analys utvecklats genom att inventera analys- och utbytesbehov inom och mellan verksamheter i syfte att optimera analyskapacitet, planering och för att skapa ett lärande kring analys.</p> <p>Forskarskolan inom innovation har erhållit nio miljoner i ERUF-medel och tre forskarkonferenser har genomförts under året.</p>
Regionstyrelsen bidrar till ökad välfärd och hållbar tillväxt genom att nyttogöra/tillgängliggöra kunskap som har tagits fram på vetenskaplig grund.	●	<p>Under året har flertalet utredningar, utvärderingar och vetenskapliga publikationer tillgängliggjort och används till nytta för ledning, befolkning, brukare och hälso- och sjukvård.</p> <p>En översyn av hur förvaltningen för forskning och samhällsmedicins kunskapsproduktion ska publiceras på hemsidan pågår i syfte att tydliggöra hur förvaltningen för forskning och samhällsmedicin bidrar med kunskap, ge information om oss, vårt arbete och vad vi kan bidra med. Men också för att tydliggöra Region Gävleborg som en kunskapsproducent. I det sammanhanget har även sju nyhetsbrev producerats under året.</p> <p>Vidare har tre forskarkonferenser anordnats av förvaltningen för forskning och samhällsmedicin under året, konferenserna har sammanlagt väckt stort intresse och deltagande.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Utvecklingskraft i alla delar av länet		
<p>Regionstyrelsen bidrar till att skapa förutsättningar för en hållbar och växande besöksnäring i länet med stöd av den regionala besöksnäringstrategin.</p>	<p>●</p>	<p>Ett förslag till ny regional strategi för Turism och besöksnäring har processats fram i samverkan med länets kommuner, Länsstyrelsen och besöksnäringföretagen. Efter politiskt beslut har processen förlängts i syfte att förankra hos kommunerna, skapa tydlighet kring roller och ansvar samt lägga grund för ett väl fungerande genomförande de kommande åren.</p> <p>En omfattande gästundersökning bland länets besöksnäringföretag har genomförts, undersökningen är återkommande vart fjärde år.</p> <p>I syfte att samla och samordna länets internationella marknadsföring har avtal för drift av befintlig länsgemensam webbportal uppdaterats.</p> <p>Under året har en mängd besöksnäringföretag deltagit i olika utbildningsinsatser kring digitalisering, marknadsföring etc. Insatserna har finansierats via nationella tillväxtmedel och ERUF i projektet "Vi Ställer Om".</p> <p>En nationell utredning för strategi kring Kulturella och kreativa branscher/närings har genomförts och Region Gävleborg har lämnat remissvar.</p>
<p>Regionstyrelsen bidrar till en ökad och hållbar produktion av livsmedel, genom förverkligandet av den regionala handlingsplanen för Sveriges livsmedelsstrategi.</p>	<p>●</p>	<p>Inom området regional livsmedelsproduktion har ett flertal aktiviteter mellan föreningen Matvärden och Region Gävleborg genomförts. Region Gävleborg, Länsstyrelsen och LRF har tillsammans bearbetat och justerat innehåll i befintlig regional handlingsplan för livsmedelsstrategi. En styrande grupp med deltagande chefer från respektive organisation har bildats för att strategiskt stödja och följa upp genomförandet av handlingsplanen. Operativa insatser har genomförts via projektmedel under ledning av Länsstyrelsen. I detta har Region Gävleborg en insynsplats. Arbetet har därmed tagit ny form för att kunna utvecklas framåt.</p> <p>Region Gävleborg har under året fått ett erbjudande från regeringen för att ta fram ett nytt Regionalt Serviceprogram (RSP). Erbjudandet har antagits genom ett politiskt beslut. Ett grundläggande analysarbete för att skapa ett hållbart Regionalt serviceprogram har arbetats fram i samverkan med länets kommuner. En ny metod för hållbarhetssäkring har använts vilket lett till ett hållbarhetssäkrat underlag till nytt RSP.</p>
Ge likvärdiga möjligheter till företagande, boende och välfärd		
<p>Strukturella faktorer och beteenden i samhället är påverkbara. Region Gävleborg ska därför utveckla och integrera ett jämlikhetsperspektiv i all verksamhet avseende mål, resursfördelning, utförande och uppföljning.</p>	<p>●</p>	<p>Arbetet med att sprida kunskap om Jämlikhetsutredningen fortsätter på Regionalutvecklingsförvaltningen. Verktyg och metodstöd har tagits fram som stöd till verksamheterna att genomföra verksamhetsanalyser. X-trafik och Verksamhetsområde Akut/Ambulans har beslutat att vara piloter för test av verktyget. Samverkan med Hälso och sjukvårdens ledningsgrupp för stab och stödfunktioner har ägt rum utifrån målet de har att verksamheterna ska identifiera områden där värden inte ges på samma villkor. Deltagande på Framstegsdag, presentation av resultat samt dialog/verkstad inom Regionala utvecklingsuppdraget samt på X-trafiks verksamhetsplanering, vad betyder utredningen för dem och hur kan X-trafik arbeta för att skapa mer jämlika möjligheter inom sitt verksamhetsområde. Jämlikhetsperspektivet har tagits upp i Ekonomiförvaltningens ledningsgrupp.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<p>Regionstyrelsen bidrar till en ökad digital utveckling och digital innovationsförmåga till gagn för företagande, boende och välfärd i hela Gävleborg.</p>	<p>●</p>	<p>Genomförandet av projekt för ökad digitalisering i Gävleborg pågår (2022-2025). Projektansvarig är anställd sedan 220701. Dialog och samverkan inom nätverket RDS (Regional digital samverkan) som innefattar Region Gävleborg (Nol samt IT-avd), länets kommuner har utvecklats under året. Arbetet inom RDS syftar främst till att stärka offentlig sektors förmåga till digital omställning och utveckling för att möta samhällets utmaningar och därigenom bidra till stöd för hållbar regional utveckling.</p> <p>Under 2022 har arbete skett för att skapa en Europeisk digital innovationshub (EDIH) och Region Gävleborg har en aktiv dialog med innovationsaktörer inom länet som jobbar för att få till en nod för digital innovation inom tillverkningsindustri och offentlig förvaltning för Norra Mellansverige och Mellersta Norrland.</p> <p>Under året har Region Gävleborg gått in i samverkan i ett s.k. IHUBS-nätverk, (Vinnovainitativ) där syftet är att tillvarata resultat och effekter från tidigare "Vinnväxtsatsningar" där Gävleborg deltagit.</p>
<p>En långsiktigt hållbar tillväxt</p>		
<p>Under hösten 2021 kommer regionfullmäktige att fastställa en ny hållbarhetsstrategi för regionen. Regionstyrelsen säkerställer förverkligandet av hållbarhetsstrategin, vilket bidrar till en inkluderande omställning och hållbar utveckling av länet.</p>	<p>●</p>	<p>Hållbarhetsstrategin har fastställts i Regionfullmäktige under 2022 och överlämnats till tjänstepersonorganisationen för implementering. Regionstyrelsen har säkerställt att hållbarhetsperspektivet har vägs in i årsmålen för 2023. Miljöperspektivet i hållbarhetsarbetet har särskilt lyfts i miljöprogrammet, som har arbetats fram i regionstyrelseförvaltningen och beslutats av Regionfullmäktige under hösten 2022.</p>
<p>Strategiskt inköp är ett mycket viktigt verktyg för att möjliggöra regional utveckling. Regionstyrelsens säkerställer att möjligheterna för lokala SME-företag att delta i regionens inköp och upphandlingar, eller offentliga upphandlingar i Sverige, ökar.</p>	<p>●</p>	<p>Genomförda upphandlingar visar att inköpsavdelningen tillsammans med verksamheterna alltid planerar och validerar vilken leverantörsmarknad som ska efterfrågas. Ser man att SME-företag är tillgängliga så visar våra upphandlingar att perspektivet har tagits med i planeringsarbetet.</p>
<p>Regionstyrelsen bidrar till hållbarhet för regionen och globalt genom att ställa krav på hållbara investeringar i pensionsmedelsförvaltningen.</p>	<p>●</p>	<p>Samtliga aktie- och räntefonder uppnår hållbarhetsbetyget grönt eller gult enligt hållbarhetsrapporten för 2022.</p>
<p>Regionstyrelsen arbetar för att stötta omställningen till ett hållbart energisystem.</p>	<p>●</p>	<p>Region Gävleborg köper miljömärkt el, vilket grundar sig på ett tidigare politiskt beslut, det innebär att den el som regionen köper är garanterat förnybar.</p> <p>I samband med vissa ombyggnadsprojekt har även förutsättningar för solcellsanläggningar analyserats och ska införas. Detta minskar behovet av köpt el något, även om andelen än så länge inte är så stor. Exempel på solcellsanläggning som ska genomföras är hus 11 på Hudiksvalls sjukhusområde.</p> <p>Arbete med hållbar elkraftsförsörjning och energisystem bedrivs inom energikontoret och arena elkraft. En systemanalys har tagits fram och även redovisats i form av en populärversion samt ett välbesökt elkraftsseminarium. Arbete sker löpande, bland annat i samverkansforum, för att öka andelen fossilfria drivmedel samt för att öka andelen hållbart resande och cykling i länet. De ökade energipriserna har inneburit ett ökat tryck på klimat- och energirådgivningen i länet, som samordnas av Region Gävleborg.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Miljöansvar och hållbar utveckling		
<i>Minimera miljö- och klimatpåverkan</i>		
<p>Region Gävleborg ska i alla sammanhang prioritera att motverka klimatförändringarna.</p>		<p>Ett nytt miljöprogram har tagits fram och under hösten 2022 beslutats i Regionfullmäktige.</p>
<p>Regionstyrelsen bidrar till att stärka förutsättningarna för den cirkulära ekonomin genom att minska miljöbelastningen från läkemedel, textilier, livsmedel och andra varor i alla led.</p>		<p>Regelverk för avyttring av material har tagits fram.</p> <p>Under året har "fyndplatsen" startats upp som internt förmedlar överblivna möbler och material.</p> <p>Arbete att ta fram avtal med leverantörer som erbjuder auktionstjänster eller bistånd.</p> <p>Under 2023 arbetar vi med att öka kapaciteten för att möta det volymbehov som förväntas uppstå efter byggnation av Framtidsbygget.</p> <p>Arbete för att öka den miljömässiga hållbarheten och omställning till cirkulär och biobaserad ekonomi sker löpande inom ramen för Miljöforum. Implementeringen av det Regionala skogsprogrammet har påbörjats. Underlag till ERUF utlysning har tagits fram för att stödja och utveckla den cirkulära och biobaserade ekonomin. Ett arbete för att identifiera strukturer som hämmar utvecklingen av en cirkulär ekonomi har påbörjats.</p> <p>IT-förvaltningen arbetar med en förstudie för GIS som syftar till att öka stödet vid t.ex. positionering och planering av transporter.</p> <p>IT-Förvaltningen har även varit delaktiga i arbetet kring återvinning och återbruk av inventarier och material. Man har även deltagit i arbetet med den nya textilhanteringen.</p>
<p>Regionstyrelsen säkerställer hållbar fastighetsutveckling genom att i samband med beslut om underhåll samt ny- och ombyggnationer utvärdera bästa möjliga miljöval sett till teknisk försörjning, energieffektivitet, materialval etc.</p>		<p>Fastighetsförvaltningen arbetar enligt tekniska riktlinjer. Avvikelse hanteras enligt rutin.</p> <p>Arbete har under året skett för att avseende de ekonomiska konsekvenserna höja kvaliteten i tjänsteskrivelserna avseende byggnadsinvesteringar.</p>

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<p>Regionstyrelsen säkerställer att digital utveckling och drift lever upp till Region Gävleborgs hållbarhetsmål.</p>	<p>●</p>	<p>IT-förvaltningen arbetar med att säkerställa att digital utveckling och drift lever upp till Region Gävleborgs hållbarhetsmål på flera olika sätt, inom såväl IT-förvaltningens egen verksamhet som Region Gävleborg som helhet.</p> <p>Flera aktiviteter siktar mot att minska Region Gävleborgs klimat- och miljöpåverkan, både direkt och indirekt. Det sker dels genom att miljö- och klimatkrav ställs i samtliga IT-upphandlingar som genomförs i Region Gävleborgs regi. Under 2022 har flera upphandlingstekniska åtgärder vidtagits för att ytterligare minska klimat- och miljöpåverkan från bl a Region Gävleborgs användning av datorer och skrivare genom att säkerställa att upphandling av utrustning inkluderar mekanismer som möjliggör cirkuläritet av IT-produkter och att inte mer utrustning än nödvändigt införskaffas. På sikt bidrar detta även till att minska kostnaderna för denna utrustningskategori.</p> <p>IT-förvaltningen arbetar även långsiktigt och brett för att aktivt stötta Region Gävleborgs verksamheter i att göra aktiva val där digitaliseringens möjligheter bidrar till långsiktigt hållbara lösningar. Detta sker bl a genom kompetens- och metodutveckling. Under året har arbetet resulterat i ett metodstöd för att uttrycka effektmål kopplat till hållbarhet avseende pappersbaserade kontra digitala processer, vilket direkt adresserar ett målområde (höggradigt pappersberoende arbetssätt) som både bidrar till hög miljö- och klimatpåverkan och höga kostnader. Detta långsiktiga arbete inkluderar även satsningar för att säkerställa digital jämlikhet för både invånare (ex patienter och resenärer) och medarbetare som möter Region Gävleborg genom digitala gränssnitt. Välfungerande metoder och arbetssätt för att säkerställa digital jämlikhet är viktigt för att minska risken för att Region Gävleborgs verksamheter bidrar till digitalt utanförskap. Området digital jämlikhet omgärdas även i allt högre grad av författningsskydd, vilket ställer allt högre formella krav på Region Gävleborg än tidigare.</p>
<p>Regionstyrelsen säkerställer att Region Gävleborg vidtar åtgärder för att möta de klimatförändringar som redan pågår.</p>	<p>●</p>	<p>Regionstyrelsen har lett arbetet med såväl hållbarhetsstrategi och miljöprogram, samt samordnar och styr genomförandet av hållbarhetsstrategin och den regionala utvecklingsstrategin.</p>
<p><i>Ge stöd som krävs för att skapa ett klimatsmart, resurseffektivt och hälsofrämjande samhälle</i></p>		
<p>Regionstyrelsen säkerställer att Region Gävleborg är en ledande aktör i länet i omställningen till ett hållbart samhälle baserat på ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.</p>	<p>●</p>	<p>Hållbarhetsstrategin har beslutats av Regionfullmäktige under 2022. Den har delvis legat till grund för utformningen av den nya årsplanen för 2023 och den verksamhetsplan som har beslutats på förvaltningsnivå inom RSF.</p> <p>Hållbarhetsstrategin har arbetats in i Regionstabens verksamhetsplan för 2023, bland annat med fokus på robusthet, hållbarhetsintegrering och jämlikhet i kompetensförsörjningen.</p> <p>Regionalutvecklingsförvaltningen implementerar hållbarhetsstrategin via genomförande av RUS och övriga strategier som är hållbarhetsintegrerade. Genom projektet vägar till hållbar utveckling arbetar RUF aktivt med hållbarhetsintegrering i de uppdrag och arbeten som genomförts.</p>
<p>Region Gävleborg ska gemensamt med våra leverantörer och samarbetspartner bidra med omställningen till ett hållbart samhälle.</p>	<p>●</p>	<p>47 upphandlingar över direktupphandlingsgränsen har summerats med bokslut. Vid samtliga dessa har sociala krav ställts och uppförandekod har funnits och vid två har utökade sociala krav ställts. Generella miljökrav har ställts vid samtliga upphandlingar och 14 st har varit miljöprioriterade.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Regionstyrelsen bidrar till ett fossilfritt samhälle genom att effektivisera och minska energianvändningen i regionens fastigheter.	●	I den mån det är mätbart, med tanke på verksamheternas maskininvesteringar etc. har Regionstyrelseförvaltningen bidragit till ett fossilfritt samhälle genom att effektivisera och minska energianvändningen i regionens fastigheter.
Regionstyrelsen bidrar till ett resurseffektivt samhälle genom att i samverkan med andra i länet minska samhällets råvaruförbrukning.	●	Arbete pågår inom ramen för RUS:en.
Region Gävleborg ska stödja en hållbar omställning i länet – med fokus på cirkulär ekonomi, energi och grön omställning.	●	Arbete pågår inom ramen för RUS:en.
Regionstyrelsen arbetar för ett klimatsmart, resurseffektivt och hälsofrämjande samhälle genom att prioritera infrastrukturinvesteringar.	●	Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033 har fastställts och arbetet med genomförande har påbörjats. Under våren har infrastrukturarbetet fokuserat på analys- och påverkansarbete kopplat till Trafikverkets förslag till nationell plan och regeringens beslut om infrastrukturplanering. Samverkan kring reaktioner på den nationella infrastrukturplaneringen har skett inom bolaget Nya Ostkustbanan 2015 AB, Botniska korridoren samt med kommuner och närliggande Regioner. Inom Botniska korridoren-samarbetet har förberedelser för en ny projektperiod påbörjats och Region Gävleborg har fattat beslut om att medverka i denna.
Regionstyrelsen säkerställer energieffektiviseringar i befintliga och nya fastigheter genom införande av gemensamma mätarstrukturer avseende lokaler och utrustning (större utrustning t ex MR-kameror som även kräver energi i form av processkyla).	●	Regionen arbetar ständigt för att minska miljöbelastning genom att effektivisera energianvändningen. Genom att använda mindre försörjningsmedia sparar vi pengar och minskar samtidigt vår miljöpåverkan. Regionens fastigheter ska präglas av klimatsmarta val vid ny-, om- och tillbyggnader. Fastighetsförvaltningen skall under året implementera ett nytt IT-stöd Energi för visualisering, simulering och planering samt en plan för genomförande av uppkopplingsbar mätarstruktur. Kvalitetssäkrade analyser av energimätning, byggnadsinformation och drift kommer att ge förutsättningar för energikostnadseffektiviseringar.
Ett jämlikt Gävleborg		
Regionstyrelsen bidrar till förverkligandet av FNs konvention om barnets rättigheter och CEMR-deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män.	●	Fortsatt samverkan och stöd till verksamheter inom Region Gävleborg för prövning av barns bästa. Framtidsbyggets projekt samt Min vård Gävleborg är två av verksamheterna som genomfört barnkonsekvensanalyser. Utveckling av systematiskt arbetssätt/verktyg för integrering av tvärperspektiv pågår för att underlätta för verksamheterna. Organisationens handlingsplan för barnrätt följs upp och uppdateras genom att integrera modellen för barn och ungas delaktighet och inflytande som MUCF (Myndigheten för ungdoms och civilsamhällsfrågor) tagit fram. Under 2022 har fokus varit på att stärka ärendehandläggningsprocessen, inklusive de konsekvensanalyser som måste ske i verksamheten inför beslut. Detta har skett genom utbildningsinsatser, dels genom en försöksverksamhet när det gäller gemensam beredningsprocess i regionstyrelseförvaltningen. Regionstaben har uppdaterat ärendehandläggningshandboken, med inriktning att en ny översyn även kommer att ske under 2023, genomfört utbildningsinsatser i den politiska ärendeprocessen, föreslagit nya regler för dokumentstyrning och deltagit i Regionstyrelseförvaltningens pilot om gemensam beredningsprocess.

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Kunskap och kultur		
<i>Öka tillgängligheten till kultur</i>		
Regionstyrelsen bidrar till öka tillgängligheten till kulturarvet genom att utveckla förutsättningarna för att tillgängliggöra och möjliggöra utlämnande av regionens handlingar till allmänheten, inklusive journaler till patienterna, på ett samlat sätt.	●	<p>Programmet RegioArk har fortgått under året, med fokus på att säkerställa regelefterlevnad i regionens arkiv. Regionstyrelseförvaltningen uppfyller de krav som gäller, men en samlad arkivlösning skulle förbättra förutsättningarna för en rättssäker och effektiv informationsförvaltning även i övriga förvaltningar. Det har under året tagits fram beslutsunderlag för en ny arkivlokal, men några beslut har ännu inte fattats i frågan.</p> <p>Programmet RegioArk har fortgått under året, med fokus på att säkerställa regelefterlevnad i regionens arkiv. Regionstyrelseförvaltningen uppfyller de krav som gäller, men en samlad arkivlösning skulle förbättra förutsättningarna för en rättssäker och effektiv informationsförvaltning även i övriga förvaltningar. Det har under året tagits fram beslutsunderlag för en ny arkivlokal, men några beslut har ännu inte fattats i frågan.</p>
Välfärd och trygghet		
<i>En effektiv och tillgänglig vård</i>		
Regionstyrelsen säkerställer att hälso- och sjukvården är effektiv genom att den stödjande verksamheten, exempelvis logistiken och servicen, levereras i rätt tid med rätt kvalitet och kostnad.	●	<p>Under året har, p.g.a. yttre påverkan, störningar skett i leveranser av personalkläder. I övrigt leveranser enligt förväntan.</p> <p>Förvaltningsledningarna för HoS och IT har kommit överens om övergripande mål för att förstärka befintlig samverkansstruktur. En taktisk samverkan för fortsatt utveckling av samverkansmodell är utpekad och driftsatt. Utifrån dessa två nivåer (strategisk/ledning och taktisk) fortsätter kontinuerlig utveckling av gemensamma arbetsätt.</p>
Regionstyrelsen säkerställer tillgängligheten till läkemedel och hälso- och sjukvårdsmateriel vid allvarliga händelser i fredstid och höjd beredskap.	●	De nationella kraven kring försörjningsberedskap är fortsatt inte helt klara. Regionstaben bevakar frågan löpande, tillsammans med övriga berörda aktörer i Regionen. Ett direktiv för genomförandeuppdrag håller på att beredas och väntas beslutas under januari 2023.
<i>En ökad grad av tillitsbaserad styrning</i>		
Regionstyrelsen säkerställer en tolerant och inkluderande arbetsmiljö som möjliggör efterlevnad av Region Gävleborgs värdegrund genom att systematiskt arbeta med likabehandlingsfrågor.	●	Det har inte genomförts någon medarbetarenkät under 2022. Nästa enkät genomförs under våren 2023. Exempel på aktiviteter som har genomförts är att det nu finns APT-material som stöd för chef då dialog om likabehandling ska genomföras. Dessutom finns ett informationsmaterial som riktar sig till chef som behandlar inkludering och likabehandling mer generellt. Frågan om likabehandling/diskriminering har funnits på agendan för chefsforum vid flera tillfällen under året.
Regionstyrelsen säkerställer att förutsättningar finns för chefer att tillämpa tillitsbaserad styrning och ledning.	●	Arbete sker kontinuerligt med att utveckla, stötta och ge cheferna rätt möjligheter. Flera av förvaltningarnas ledningsstruktur har förbättrats för att skapa bättre förutsättningar för att utöva ett tillitsbaserat ledarskap. Flertalet aktiviteter har genomförts för att stärka den sammanhållna styrningen, bl.a. de övergripande verksamhetsplaneringsprocesserna.

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
<p>Regionstyrelsen säkerställer att den vertikala dialogen i organisationen förbättras, så att förutsättningarna för medarbetarna att göra ett bra arbete stärks.</p>	<p>●</p>	<p>Ledarforum pågår enligt plan. Ny studio för digitala sändningar ger bättre kvalitet på möten. RD är ute på besök i verksamheten igen efter pandemin vilket ger medarbetarna möjlighet till dialog, två besök är genomförda och ytterligare är inbokade under hösten. En ny vision för Region Gävleborg har beslutats i RF.</p>
<p>Regionstyrelsen bidrar till en kunskapsbaserad kompetensförsörjning av verksamheten genom träffsäkra analyser av aktuella och framtida kompetensförsörjningsbehov.</p>	<p>●</p>	<p>I nuläget ansvarar respektive förvaltning för samordning av och kvalitet i kompetensutvecklingen. För att säkerställa att medarbetare erbjuds adekvat och kvalitativ kompetensutveckling utifrån krav i tilldelade roller, och att verksamheten därmed når sina krav och mål – bör en regiongemensam kompetensutvecklingsprocess utifrån kvalitetsstandard implementeras. Under året har förslag på regiongemensam modell och process för kompetensutveckling tagits fram. Modell och process för kompetensplanering (rollhantering) inom organisationen är framtagen och implementerad i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i o m Min vård Gävleborg. Modellen är möjlig att erbjuda övriga förvaltningar om behov och önskemål finns. En majoritet studenter som gör klinisk utbildning i RG anställs vid studiernas slut vilket bidrar positivt till det aktuella såväl som framtida kompetensförsörjningsbehovet.</p>
<p>Regionstyrelsen säkerställer utvecklingen av ett systematiskt arbetsmiljöarbete som lägger grund för en balans mellan krav och resurser, samt möjliggör för medarbetare att behålla och utveckla goda hälso- och livsstilsvanor.</p>	<p>●</p>	<p>Implementeringen av arbetsmiljömodulen i Stratsys är slutförd i organisationen vilket ger stöd och möjlighet att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågorna. Genom utbildning till ledningsgrupper och stöd till chefer i att arbeta väl med sitt systematiska arbetsmiljöarbete har RG kommit en bit på väg för att nå målet.</p>

Hälso- och sjukvårdsnämnd

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
Underlätta för delaktigheten hos patienterna		
Underlätta för delaktigheten hos patienterna	●	Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning <p>Under covid-19 pandemin har samverkan mellan den kommunala primärvården, primärvården och sjukhusvården utvecklats i mycket positiv riktning. Utvecklingen har haft ett tydligt fokus på patientens bästa och mest effektiv användning av hela vårdens resurser.</p> <p>Samverkan med länets tio kommuner sker mycket via det politiska forumet Nätverk Valfärd och samverkansforumet för tjänstepersoner Länsledning Valfärd. Nätverk Valfärd har under året tagit fram en Valfärdsstrategi som samtliga elva huvudmän ställt sig bakom. I den är God och nära vård ett gemensamt prioriterat målområde. När Valfärdsstrategin formellt beslutats i respektive fullmäktige kommer handlingsplaner med konkreta aktiviteter och tillhörande struktur för uppföljning att tas fram inom Länsledning.</p> <p>Ett måtetal som följs för att mäta hur samverkan kring patienterna mellan primärvård, sjukhusvård och kommunal vård utvecklas är att följa antalet upprättade samordnade individuella planer (SIP). Om patienter efter utskrivning ifrån slutenvård behöver insatser både ifrån region och kommun ska en samordnad individuell planering genomföras. Målet för 2022 var att genomförda SIP skulle vara 10 procent fler än antalet upprättade under 2021.</p> <p>Under 2022 har dock inte detta måtetal haft den utveckling som önskats och under 2022 har det registrerats 10 procent färre SIP jämfört med föregående år.</p>
	●	Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning <p>Ett sätt att mäta kontinuiteten är genom mätetalet, MFPC, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 12 månaders period. Utfallet vid december månads utgång var att 46 procent hade träffat samma vårdgivare vid dessa läkarbesök inom den sjukhusbundna specialistvården. Detta utfall var inte riktigt i nivå med den uppsatta målnivån på 50 procent, men dock en hög nivå ur ett nationellt perspektiv.</p> <p>Motsvarande mätning inom primärvården är mätetalet, Ko01L, som mäter hur ofta en patient får träffa samma läkare, när en patient har tre eller flera vårdtillfällen under en 18 månaders period. Utfallet på detta kontinuitetsindex vid utgången av året för de offentligt drivna hälsocentraler var 28 procent vilket är lägre än den uppsatta målnivån på 35 procent, som är i nivå med rikets snitt.</p> <p>Ett annat sätt att stärka kontinuiteten för våra patienter är att erbjuda fler patienter en utsedd fast vårdkontakt. Vid utgången av året hade 1 395 patienter en utsedd fast vårdkontakt registrerad i befolkningsregistret. Detta var 438 stycken fler än vid utgången av 2021.</p> <p>I utvecklingsarbetet med Min vård Gävleborg pågår ett arbete på enheterna med att identifiera och registrera behandlande roller som en funktion för att stärka kontinuiteten kring patienten. Vid utgången av året fanns det 9 195 patienter i Gävleborg som hade en behandlande roll registrerad i befolkningsregistret i jämförelse med att inga patienter hade en registrerad behandlande roll vid årets början.</p>

MÅLUPPFYLLELSE ● Uppnått ● Delvis uppnått ● Ej uppnått

Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning

Under 2022 har hälso- och sjukvården arbetat med att starta upp de sju styrgrupperna efter pandemin, processat och prioriterat bland olika aktiviteter och uppdaterat programdirektiven för de kommande tre åren. I cirka 25 utvecklingsprojekt inom programområdena Arbetssätt och kompetens, Prevention, Digitala vårdmöten, Digitala vårdrum, Hälsocentral, Närvårdscenter och Specialiserad sjukhusvård ska man nu fortsätta utveckla nya arbetssätt för att nå målbilden för God och nära vård 2030 (GONV). De uppdaterade programdirektiven beslutades vid årsskiftet 2022. Viktiga satsningar är bland annat:

- Inom programområde (PO) Arbetssätt och kompetens: Förstärkning av ST i allmänmedicin, specialisttjänster inom paramedicinska professioner, erfarna sjuksköterskor som mentorer
- Inom PO Prevention: Nutritionsprojekt, prevention och behandling av sömnproblem, prevention för äldre
- Inom PO Digitala vårdmöten: Kommunsamverkan i digitala plattformen "Min vård Gävleborg", Marknadsföring till patienter och befolkning, produktionsuppföljning, fortsatt utveckling av plattformen tillsammans med patienter, befolkning och medarbetare, strategi för monitorering
- Inom PO Digitala vårdrum: förstudie i samverkan med länets kommuner om utökade servicehubbar
- Inom PO Hälsocentral: Förtydliga HC:s roll och uppdrag, samarbete med PO Närvårdscenter för optimal utformning av de olika vårdformerna i framtidens vårdstruktur
- Inom PO Närvårdscenter: GAP-analys och framtagande av plan för länets större orter
- Inom PO Specialiserad sjukhusvård: Minska oplanerade återinskrivningar genom förbättrade utskrivningsplaneringar, delaktighet i utveckling av mobila team för att minska undvikbar slutenvård för patienter med exempelvis KOL, hjärtsvikt och diabetes, optimera antal vårdplatser genom minskning av undvikbar slutenvård

Andra viktiga satsningar är kompetensöverföring och nya kompetenser in i vården, utveckling av "Rätt stöd till psykisk hälsa i första linjen", översyn av mobil vård, jämlik vård i glesbygd genom digitala lösningar, fast läkarkontakt, fast vårdkontakt och sammanhållen individuell planering (patientkontrakt). När det gäller stöd till omställningsarbetet har samtliga chefer i hälso- och sjukvården utbildats i metoder för förändringsledning och konkreta verktyg finns till hjälp på intranätet. SKRs ledarprogram för chefer i att leda omställningen till God och nära vård når allt fler chefer och ledare i vår organisation. Cirka 90 ledare i Region Gävleborg har under året gått utbildningen. Förankringsarbete sker även i vårdens ledningsgrupper som stöd till omställningsarbetet.

Under 2022 har halvdags-workshops hållits vid åtta tillfällen med målgrupp chefer och ledare i välfärden hos alla elva huvudmän. Innehållet har varit VAD är God och nära vård, VARFÖR behöver vi ställa om, HUR ska det gå till, det viktiga ledarskapet i förändringsledning, samt dialog i mindre grupper om vad som behöver göras i den egna organisationen och i samverkan, och vad man konkret kan börja med. Hittills har drygt 300 chefer och ledare deltagit på workshoparna, och det har varit mycket positiv feedback. Utöver det har två Länsdialoger arrangerats för deltagarna i SKRs Ledarprogram.

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
		<p>Facklig dialog har skett liksom dialog och förankring med övriga intressenter, t ex pensionärsföreningar, brukarråd och pensionärsråd. Arbetsmiljö och hållbart arbetsliv är en viktig del för att möta kompetensutmaningen och nå GONVs målbild. Några av satsningarna är utbildning med bibehållen lön inom bristyrken, förtydligande av karriärvägar, stärkt omvårdnadskompetens, ökad kunskap om återhämtning för chefer, satsning på ökad gemenskap och energi i arbetsgruppen genom aktivitet utanför produktionen som medarbetarna planerar tillsammans. Kulturen i vården behöver utvecklas och bli mer personcentrerad med fokus på dem vi är till för, och en ökad medvetenhet om hur det samlade resultatet av våra insatser blir för patienten. Sådan kulturförändring arbetar vi med i alla våra utvecklingsprocesser.</p>
En effektiv och tillgänglig vård		
<p>En effektiv och tillgänglig vård</p>		<p>Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning</p> <p>Nedan följer en beskrivning av vårdgarantins utveckling under 2022;</p> <p>Telefontillgänglighet</p> <p>Telefontillgängligheten har under året i medel varit 87 procent, vilket lägre än den uppsatta målnivån men däremot cirka 3 procentenheter högre än föregående år.</p> <p>Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvården</p> <p>Vårdgarantin inom primärvården, d v s nybesök inom 3 dagar till all legitimerad personal, inom den offentligt drivna primärvården har under året varit högre än snittet i riket. Tillgängligheten för nybesök inom 3 dagar inom den offentligt drivna primärvården har under 2022 legat på 87 procent, vilket är 4 procentenheter högre än föregående år.</p> <p>Första besök inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar</p> <p>Andelen som väntat mer än 90 dagar på ett första besök var vid utgången av året 29 procent, vilket var på samma nivå som vid utgången av 2021. Det totala antalet väntade på ett första besök inom den sjukhusbundna specialistvården enligt vårdgarantins definition var vid utgången av December 2022 cirka 370 stycken fler än vid samma tidpunkt förra året. En stor andel av de väntande finns inom Kirurgin, Ögon och Ortopedin inom vilka antalet väntande ökat under året. Det totala väntande till Öron, näsa, hals har dock minskat under den senaste 12 månaders period med 131 stycken (-5 procent).</p> <p>Operation/åtgärd inom den sjukhusbundna specialistvården inom 90 dagar</p> <p>Andelen som väntat mer än 90 dagar på en operation eller en åtgärd var vid utgången av året 28 procent, vilket var 13 procentenheter mindre än vid samma tidpunkt föregående år. Det totala antalet väntande på en operation eller en åtgärd har minskat under året med cirka 1 270 stycken. Merparten av de väntande finns inom Hörselvården, Ortopedin och Kirurgin.</p>

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
		<p>Återbesök genomförda inom medicinskt måldatum</p> <p>I och med pandemin har medicinska prioriteringar fått göras kring genomförandet av återbesök. Detta är fått till följd att en större del än tidigare av återbesöken inte kunnat genomföras inom medicinskt måldatum. 64 procent av genomförda återbesök under året har genomförts inom medicinskt måldatum vilket var lägre än uppsatt målnivå.</p> <p>Förstärkta vårdgarantin inom barn- och ungdomspsykiatri</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andel genomförda första besök inom 30 dagar under 2022 var 90 procent, vilket var 1 procentenhet högre än 2021 2. Andel genomförda utredningar inom 30 dagar under 2022 var 92 procent, vilket var på samma nivå som 2021 3. Andel påbörjade behandlingar inom 30 dagar under 2022 var 92 procent, vilket var 2 procentenheter högre än 2021 <p>Under året var Region Gävleborg den region i landet som uppnådde flest av de uppställda prestationskraven på kortare väntetider i 2022 års tillgänglighetsöverenskommelse. Dessa förändringar i väntetider mättes under perioden februari - november 2022 och Gävleborg klarade de uppsatta målnivåerna samtliga tio månader inom primärvård, operation och barn- och ungdomspsykiatri.</p>
<p>Färre vårdskador som går att undvika</p>	<p>●</p>	<p>Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning</p> <p>Basala kläd- och hygienrutiner behöver upprätthållas för att upprätthålla en smittsäker miljö på våra vårdinrättningar. Att utveckla våra rutiner för att andelen patienter med vårdrelaterade infektioner samt trycksår skall minska är även det ett prioriterat område.</p> <p>Tre fokusområden i verksamhetsplan för 2022 inom patientsäkerhetsområdet var fortsatt följsamhet till basala kläd- och hygienregler, minskad andel patienter med vårdrelaterade infektioner och genomförandet av enkla läkemedelsgenomgångar.</p> <p>Andel korrekta observationer till de basala kläd- och hygienreglerna under året blev 85 procent, vilket var lägre än den uppsatta målnivån på 95 procent. Andel korrekta observationer gällande klädregler låg i nivå med den uppsatta målnivån, medan andel korrekta hygienregler hade ett lägre utfall.</p> <p>Andelen patienter med vårdrelaterade infektioner var under året 8,7 procent, vilket var 1,7 procent – enhet högre än den uppsatta målnivå för 2022. Patientsäkerhetsenheten har tagit fram ett åtgärdsprogram med aktiviteter för att under kommande år, när utrymme ges, genomföras för att få till en ytterligare positiv förändring på detta mätetal.</p> <p>Ett annat fokusområde för att minska vårdskador är en korrekt förskrivning av läkemedel. För att följa detta mäts genomförda och registrerade enkla läkemedelsgenomgångar som andel av totala läkarbesök. Denna andel låg under året på nivåer kring 18–19 procent, vilket inte var i nivå med den målsättning som fanns för 2022.</p> <p>Under hösten har fyra omvårdnadsdagar genomförts där omvårdnadens betydelse för patienten har varit fokuset. Dessa dagar hade inriktning mot omvårdnads-personal (sjuksköterskor, undersjuksköterskor och rehabpersonal) i hela organisationen.</p>

POLITISKA SATSNINGAR OCH MÅL	STATUS	KOMMENTAR
	●	<p>Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning</p> <p>Förvaltningen skall genomföra insatser inom hälso- och sjukvården och utveckla samverkan med andra aktörer i syfte att förebygga eller förkorta sjukskrivningarna i länet och främja människors återgång i arbete. Ett sätt att följa denna utveckling är aktuellt sjukpenningtal för länet.</p> <p>Sjukpenningtalet är ett mått på sjukskrivningarnas omfattning och anger antalet dagar per person om alla sjuk- och rehabiliteringspenningdagar under ett år i länet slås ut på alla försäkrade individer. Gävleborgs län har ett av de högsta sjukpenningtalen i riket och utifrån Försäkringskassans senaste statistik hade Gävleborg ett utfall på 11,5 dagar per person under den senaste 12 månaders period. Detta är en ökning jämfört med utfallet vid ingången av 2022. Bedömningen är att den höga sjukfrånvaron som var under årets början har bidragit till denna ökning, vilket även kan ses i rikets snitt.</p> <p>Hälso och sjukvården har även ett stort arbete med patienter med nedsatt arbetsförmåga. Detta finns ingen koppling vilken typ av ersättning som dessa individer har. Dessa individer är mellan 16–67 år i behov av samordnade insatser för att närma sig arbete eller studier. Denna patientgrupp hanteras genom TRISAM teamen och under 2022 har 1 148 ärenden hanterats av dessa team, varav 880 stycken är nya ärenden.</p> <p>Sedan mars 2022 har ett nytt arbetssätt införts för personer som har noll i sjukpenningsgrundande inkomst (SIG) hos Försäkringskassan, men som inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande genom kommunens försörjningsstöd. Dessa personer har tidigare blivit sjukskrivna på försäkringskassans läkarintyg trots att de inte söker någon förmån hos dem (fel enligt GDPR). Det nya arbetssättet innebär att en samverkan med kommunens handläggare och lägger upp både medicinska och arbetslivsinriktade planer för dessa individer, alltså inte sjukskriver dem på basis av detta intyg. Rehabkoordinatorerna arbetar aktivt med att etablera de kontakter som behövs.</p>
En jämlik vård		
En jämlik vård	●	<p>Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning</p> <p>Kunskapsstyrningsrådet har under året följt upp implementeringen av de nationella kunskapsstöden och konstaterar att merparten är implementerade eller på god väg att implementeras. Störst utmaningar finns inom områdena där vi är beroende av kommunal samverkan.</p>
	●	<p>Hälso- och sjukvårdsnämndförvaltning</p> <p>Förvaltningen har fortsatt arbetet med att motverka diskriminering på chefsdagar, efter den utbildning som samtliga chefer inom hälso- och sjukvården gick nov 2021. Förvaltningen har också varit referensgrupp i samband med Jämlikhetsutredningen, vilket i sig har medfört ökat fokus och förståelse för området. Verksamheterna har på olika sätt tagit sig an frågan, men förvaltningen är inte på den nivån att en systematisk genomgång och analys har genomförts.</p> <p>Dialog har pågått under året med både Hållbarhetsförvaltningen och Samhällsmedicin gällande framtagande av metodstöd för en systematisk analys och genomgång av samtliga verksamheter. Goda exempel finns, bland annat samverkan för bättre vård för gravida kvinnor med psykisk ohälsa i Hudiksvall.</p>

Standardupplysningar

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Organisationsprofil			
102-1	Organisationens namn	5	
102-2	Aktiviteter, varumärke, produkter och tjänster	5	
102-3	Lokalisering av huvudkontor	116	
102-4	Länder där verksamheten är verksam	5	
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	5, 46–50	
102-6	Marknadsnärvaro	5	
102-7	Organisationens storlek och omfattning	7, 63, 41, 46–50	
102-8	Information om anställda	38	
102-9	Beskrivning av leverantörskedja	42–44	
102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja	54	
102-11	Försiktighetsprincipen	31	
102-12	Externa riktlinjer som efterlevs	-	ISO 14001, CEMR jämfästlhdetsdeklaration
102-13	Medlemskap i organisationer	50	Fullständig lista finns på: https://regiongavleborg.tromanpublik.se
Strategi			
102-14	Uttalande från ledande befattningshavare	2	
Etik och integritet			
102-16	Organisationens värderingar och uppförandekoder	38	
Styrning			
102-18	Struktur och styrning	46–50, 54–55	
Intressentdialog			
102-40	Intressenter som organisationen har en dialog med	84–85	
102-41	Antal anställda som omfattas av kollektivavtal	-	100 procent.
102-42	Identifiering och urval av intressenter	19, 84–85	
102-43	Tillvägagångssätt vid intressentdialoger	19, 84–85	
102-44	Frågor som lyfts fram av intressenterna	84–85	

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Redovisningspraxis			
102-45	Enheter som inkluderas i den finansiella redovisningen	46–50	
102-46	Definition av redovisningens innehåll och frågornas avgränsning	19	
102-47	Frågor som identifieras som väsentliga	19	
102-48	Förändringar av tidigare lämnad information	-	Ingen förändring
102-49	Förändringar i redovisningen	-	Ingen förändring
102-50	Redovisningsperiod	-	2022-01-01–2022-12-31
102-51	Datum för senaste redovisning	-	2022-04-27 (Beslut i Regionfullmäktige)
102-52	Redovisningscykel	-	Årligen
102-53	Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen	116	
102-54	Tillämpningsnivå enligt GRI	3	
102-55	GRI Index	100	
102-56	Externt bestyrkande	-	Hållbarhetsredovisningen har inte varit föremål för extern granskning

Ekonomiska standarder

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Ekonomiskt resultat			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	42	
201-1	Intäkter, kostnader och resultat	66	
201-3	Förmåns- och pensionsplan	53, 77	
Antikorruption			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	43–44	
Egen	Beskrivning av antikorruptionsarbetet	44	
Hållbar pensionsfond			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	42	
Egen	Hållbar pensionsfond	42	

Miljömässiga standarder

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Produktval			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	31	
Egen	Förbrukning av engångsartiklar	32	
Egen	PVC-fria produkter	32	
Energi			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	33	
302-1	Energikonsumtion	33	
302-3	Energieffektivitet	33	
Vatten och avlopp			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	34–35	
Egen	Apotekens försäljning av Diklofenak	34	
Egen	Antibiotikaförskrivning	34	
Livsmedel			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	35	
Egen	Ekologiska livsmedel i verksamheten	35	
Utsläpp			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	35–36	
305-1	Direkta (scope 1) utsläpp av växthusgaser	36–37	2021 års data redovisas
305-2	Indirekta (scope 2) utsläpp av växthusgaser		
305-3	Andra indirekta (scope 3) utsläpp av växthusgaser		
305-5	Reducering av växthusgasutsläpp	35	Redovisar enbart klimatpåverkande anestesigaser över tid.
Egen	Förnybart drivmedel i långtidshyrda och korttidshyrda fordon	36	
Egen	Utsläpp kopplat till resor i tjänst	36	

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Avfall			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	32–33	
306-2	Avfall efter typ och återvinning	33	
Egen	Avfallsåtervinning i sjukhusfastigheter	33	
Inköp och upphandling (miljömässig hållbarhet)			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	31, 42	
308-1	Nya leverantörer som screenats enligt miljökriterier	43	

Sociala standarder

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Anställningar			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	38–39	
401-1	Nyanställda och personalomsättning	39	
Relationer mellan anställda och ledning			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	39–41	
Egen	HME (Hållbart medarbetarengagemang)	40	Genomfördes inte 2022 därav finns endast beskrivning i text.
Egen	Beskrivning av samverkanssystemet	41	
Arbetsrelaterad hälsa och säkerhet			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	39-40	
403-2	Identifiering av faror, riskbedömning och incidentundersökning	39	
Egen	Arbetsmiljöcertifieringsutbildning för chefer	39	
Utbildning och kompetensutveckling			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	38	
404-1	Genomsnittlig utbildningstid per år per anställd per kön och yrkeskategori.	38	Data ej tillgängligt. Endast beskrivet i text.

GRI STANDARD	UPPLYSNING	SIDA	KOMMENTAR
Mångfald och likabehandling			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	40–41	
405-1	Mångfald i styrelser och bland anställda	40–41, 63	
405-2	Förhållande mellan grundlön och ersättning för kvinnor till män	40	
Icke-diskriminering			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	40–41	
Egen	Beskrivning av arbetet med icke-diskriminering	40	
Egen	Andel arbetsplatser där frågor som rör likabehandling alltid eller ofta beaktas när beslut ska fattas i det dagliga arbetet	40	
406-1	Incidenter av diskriminering och korrigerande åtgärder vidtagna	40	Data ej tillgängligt. Redovisar siffra från medarbetarenkäten 2021: Har du någon gång under de senaste 12 månaderna själv blivit utsatt för ojämlig behandling på din arbetsplats (Andel ja).
Inköp och upphandling (social hållbarhet)			
103-1, 103-2, 103-3	Beskrivning av väsentligt ämne, avgränsning, styrning och uppföljning	43	
414-1	Nya leverantörer som screenats enligt sociala kriterier	43	

Kontakt Årsredovisningen 2021:

Ekonomidirektör Annica Johansson, annica.h.johansson@regiongavleborg.se

Region Gävleborg

Regionkontoret

801 88 Gävle

rg@regiongavleborg.se

Växel 026-15 40 00

